

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ (สามัญ)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มเวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา

พระยาภิรมย์ภักดี ประธานวุฒิสภาชั่วคราว : จันทน์มณีมาธิ
มาประชุม ๘๕ ท่าน เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมต่อไป

เลขาธิการวุฒิสภา : ด้วยได้รับหนังสือจากกรมเลขาธิการคณะ
รัฐมนตรีแจ้งเรื่องการตั้งประธานและรองประธานวุฒิสภามาว่า คณะกรรมา
มนตรี ในหน้าที่คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ตั้งนามในประกาศตั้งแต่ตั้งดำเนินต่อไป

(ดำเนินา)

ประกาศ

ตั้งประธานและรองประธานวุฒิสภา

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มิพลอดุลยเดช คณะกรรมา
มนตรี ในหน้าที่คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

รังสิต กรมธนารักษ์นาทนนท์

ชดกฏ

ชานันต์

มานวราชเสถียร

ชดกฏ

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่วุฒิสภาได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เลือกสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นประธานและรองประธานวุฒิสภา คือ

- ๑. เจ้าพระยาศักรวรมหาโยคี เป็นประธานวุฒิสภา
- ๒. พระยาอภิบาลวราชนิเวศน์ เป็นรองประธานวุฒิสภา
- ๓. พลโท พระยาสิทธิพรเดโชไชย เป็นรองประธานวุฒิสภาคนที่ ๒

จึงตั้งให้ผู้นามดังกล่าวเป็นประธานและรองประธานวุฒิสภาตาม
ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน
พุทธศักราช ๒๔๘๐ มาตรา ๔๕ ตั้งแต่วันเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ เป็นปีที่ ๒
ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

กวาง อภัยวงศ์

นายกรัฐมนตรี

เลขาธิการวุฒิสภาเชิญเจ้าพระยาศักรวรมหาโยคี ^{๒๒๒๘}
ประธานวุฒิสภา และเชิญพระยาอภิบาลวราชนิเวศน์ และ พล.ท. พระยา
สิทธิพรเดโชไชย ^{๒๒๒๘} ^{๒๒๒๘} กรองประธานวุฒิสภา

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย กอนดำเนินการตาม
ระเบียบวาระ ข้าพเจ้าขออ้อโอกาสขอขอบคุณท่านสมาชิกทั้งหลายที่ได้ให้ความ
ไว้วางใจเลือกข้าพเจ้าเป็นประธาน ข้าพเจ้าตระหนักดีว่าในวิกฤตการณ์เช่น
การกำหนดประธานยอมเป็นของยากยิ่ง และต้องรับผิดชอบมากที่สุด แต่
เมื่อท่านทั้งหลายได้รวมใจกันเป็นเอกฉันท์เห็นว่าข้าพเจ้าเป็นผู้สมควรแก่ตำแหน่ง
นี้ เพื่อเห็นแก่ประเทศชาติ ในยุคนี้ ข้าพเจ้าขอคำของสั่งมอบด้วยความ
หนักอกหนักใจเป็นอย่างยิ่ง

ตามรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว มาตรา ๒๑ บัญญัติว่า ให้อำนาจ
 มีอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาไปจนกว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติ
 เรียบร้อย นั้นขอยอมเพิ่มภาระให้อีก ก็กิจการของวุฒิสภาจะดำเนินไปด้วย
 คติของต่องานความร่วมมือของท่านทั้งหลายที่จะได้ช่วยเหลือกันเป็นเบื้องต้น
 การที่สำนักงานจะได้ดำเนินไปอย่างใดนั้นย่อมเป็นที่สนใจของชนทั้งหลาย ไม่ว่า
 ภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งกำลังจ้องมองเราอยู่อย่างพิลึกพิลั่น เพราะที่
 ต้องใช้ความระมัดระวังใจสูงมาก การรักษาระเบียบข้อบังคับและการอยู่ใน
 วินัยของตนนั้น จะช่วยให้กิจการดำเนินไปโดยเรียบร้อย ข้าพเจ้าจะพยายาม
 ทำหน้าที่ที่ท่านได้มอบหมายให้ข้าพเจ้านั้น โดยเต็มสติกำลังและความสามารถ
 อย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่การชุมนุมอันประกอบด้วยสมาชิกจำนวนหนึ่ง
 ๓๐๐ คนนั้นจะให้เกิดใจทุกคนก็เป็นของยาก หากว่ามีข้อขาดตกบกพร่องไป
 บางทีขออภัย ข้าพเจ้าหวังว่าด้วยความสามัคคีพร้อมเพรียง ประกอบ
 ด้วยอริยระบอบและสันติความอดทนของท่านทั้งหลาย ในอนาคตกจะทำหน้าที่ด้วย การเสีย
 สัตยาจะคงบรรเทาได้ให้กิจการเป็นไปโดยสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของท่านทั้งหลายได้มาก
 ขึ้นจะมาร่วมทำหน้าที่ในโอกาสถัดไป

ในที่นี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านออกครึ่งหนึ่ง
 ที่ประชุมพร้อมเพรียง

ประธานวุฒิสภา : มีท่านสมาชิกที่มาจวนนี้ ซึ่งยังไม่ได้อภิปราย
 ในวันนี้ก่อนขอให้อ่านขึ้น คือมีพระยาศรีธรรมราช พระยาตรีวิชัยราชวรณัย
 และพระเพชรวิริ ขอให้ท่านยืนขึ้น และทำคำปฏิญาณดังที่ข้าพเจ้าจะอ่าน
 นี้ เมื่อถึงข้อแต่ขอออกชื่อของท่านทุกคนพร้อมกัน

ข้าพเจ้า (ออกนาม) ขอปฏิญาณต่อที่ประชุมวุฒิสภาว่า จะ
 รักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ

พระยาศรีธรรมราช : ข้าพเจ้า พระยาศรีธรรมราช ขอปฏิญาณ
 ต่อที่ประชุมวุฒิสภาว่า จะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราช
 อาณาจักรไทยทุกประการ

พระยาสุริยราชวงษาธิบดี : ข้าพเจ้า พระยาสุริยราชวงษาธิบดี ขอ
ปฏิญาณว่าจะรักษาไว้และปฏิบัติตาม ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ทุกประการ

พระเพชรศรี : ข้าพเจ้า พระเพชรศรี ขอปฏิญาณค้ำที่ประชุม
คุณสมาชิกว่า จะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ทุกประการ

ประธานวุฒิสภา : ระเบียบวาระต่อไป รัฐสภาได้แจ้งว่า
พร้อมที่จะแถลงนโยบายเพื่อขอความไว้วางใจ เชิญท่านนายก

พ. ต. ทวง อภัยวงศ์

ท่านประธานสภาฯ และท่านสมาชิกผู้มั่งเกียรติกองหลาย

เนื่องจากได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
ตามประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๘๐ บัดนี้ ข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีเสร็จแล้ว ดังปรากฏ
ตามประกาศตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรี ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช
๒๔๘๐ จึงใคร่ขอให้สภาฯ ได้พิจารณาให้ความไว้วางใจตามรัฐธรรมนูญ
ชั่วคราว มาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๖

เนื่องในการขอให้สภาฯ ได้พิจารณาให้ความไว้วางใจนี้ รัฐสภาขอ
แถลงนโยบายต่อไปเป็นรายการ

๑. การต่างประเทศ

ในทางต่างประเทศ รัฐสภาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเคารพ
และจะได้ปฏิบัติตามซึ่งบรรดาความผูกพันระหว่างสัญญา ต้องการจะมีพิธี
กำหนดานประเทศทั่วไป สันนิษฐานของกิจการของสังประชาชาติ และจะร่วมมือ
มีอย่างจริงจังในกิจการต่าง ๆ ของของกิจการที่กล่าวนี้

LIRT

๒. การปกครองภายใน

๑) จะจัดการปราบปรามการโจรผู้ร้ายอย่างกวดขัน ในการที่จะได้จัดระเบียบบริหารและปรับปรุงเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจเสียใหม่ให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น

๒) ในด้านการพัฒนาบำรุงความดีของราษฎรจะได้เร่งรัดจัดการให้เครื่องอุปโภคบริโภคจำเป็นได้ตั้งมือราษฎรโดยสะดวกและทั่วถึงกัน และจะได้ปรับปรุงขยายกิจการสงเคราะห์ประชาชนในด้านการประกอบอาชีพต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้นและมากขึ้น อีกทั้งจะปรับปรุงขยายการสงเคราะห์คนชรา คนทุพพลภาพ และเด็กกำพร้า

๓) จะได้ปรับปรุงระเบียบราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้ดียิ่งขึ้น ในส่วนการปกครองท้องถิ่น จะได้จัดระเบียบเสียใหม่ให้เหมาะสมเป็นผลแก่ราษฎร

๓. การศาลยุติธรรม

รัฐบาลจะเล็งพหุความเป็นอิสระของผู้พิพากษาในการพิจารณาอุทธรณ์คดี และสอดคล้องให้กระบวนการพิจารณาในศาลดำเนินไปด้วยความเที่ยงธรรม เพื่อผลคงสิทธิเสรีภาพของประชาชน และโดยรวดเร็วเพื่อความสะดวกของราษฎรผู้เป็นคู่ความ

๔. การทหาร

จะได้ปรับปรุงกิจการทหารให้สอดคล้องกับการปกครอง ตามระบบประชาธิปไตย คือ :-

๑) จัดให้กำลังทหารทั้งหมดเป็นส่วนของประเทศชาติโดยแท้จริง ทั้งไม่ให้ทหารเข้าเล่นการเมือง และไม่ให้นำทหารเป็นเครื่องมือของนักการเมืองใด ๆ

๒) จัดทำอาหารให้เหมาะสมที่จะเป็นกำลังบำรุงกับความเป็น
เลกาชและอัมปโคยของชาติทั้งในเวลาปกติและสงครามโดยพิจารณาถึง
สภาพความเป็นอยู่ของประเทศ

๓) บำรุงสมรรถภาพของผู้บังคับบัญชาทหารทุกชั้นให้สูงขึ้นใน
ด้านวิชาการและการปกครองบังคับบัญชา ส่วนพลทหารจะได้ปรับปรุงวิชา
การให้ทหารมีความสามารถทำตามหน้าที่และใช้เวลาน้อยลง นอกจากวิชาการ
ความหนักโดยเฉพาะแล้ว จะได้จัดให้มีความรู้ในวิชาชีพซึ่งเป็นประโยชน์
แก่กิจการทหารและทางส่วนตัวของบุคคลนั้น ๆ ด้วย

๔) จัดการปกครองทหารให้เหมาะสมกับการเป็นทหารของชาติ
โดยให้ทหารอยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ให้ทหารได้ยึดกันดี ได้
รับการรักษายามาดีในเวลาเจ็บไข้ทั้งให้ได้รับการบรรเทาเพื่อย่นใจใน
ยามว่างด้วย

นอกจากนี้จะได้ปรับปรุงและสนับสนุนกิจการทหารผ่านศึกให้
ดำเนินไปด้วยความเหมาะสมยิ่งขึ้น

๕. การพาณิชย์

๑) จัดการอย่างดีที่สุดให้ประชาชนมีชาวพอกินภายในประเทศ
โดยตัดทอนสิ่งอื่น และจะพยายามลดราคาหรือรักษาราคาให้อยู่ในระดับ
ความสมควร ส่วนในด้านการผลิตกับต่างประเทศ จะได้ร่วมมือช่วยเหลือ
ตามข้อผูกพันโดยสมบูรณ์

๒) จะดำเนินการเพื่อลดค่าครองชีพของประชาชนลงอย่างมาก
ที่สุด

๓) จะส่งเสริมการส่งออกสินค้าออกไปขายในต่างประเทศให้มากที่สุด
ขึ้น เพื่อให้ได้เงินตราต่างประเทศได้ใช้เพียงพอมีความต้องการ

๔) จะส่งเสริมการค้าภายในประเทศให้เปี่ยมพล้นเพื่อประโยชน์
ของผู้ผลิตผู้ค้า และผู้บริโภค

๖. การคลัง

- ๑) จะจัดระบบการคลัง (financial system) ใหม่ มีค่าธรรมเนียมของเงินหลวงไว้ให้มันคงและจ่ายได้เฉพาะเพื่อการบริการแก่ประชาชนภายใต้ชาย
- ๒) จะทำให้เงินรายรับรายจ่ายแผ่นดินเป็นดุลภาพ ให้มีรากฐานที่จะจัดให้เงินบาทมีค่าแน่นอนในระดับอันสมควร เพื่อเป็นการครองชีพของประชาชนอยู่ในระดับที่ยังกว่าในปัจจุบัณ
- ๓) ก่อให้เกิดความเชื่อถืออย่างมั่นคงในความมั่นคงแห่งการคลังของประเทศ เพื่อมุ่งทางส่งเสริมการค้าอุตสาหกรรมและกิจการมรดกชนชาวไทย

๗. การคมนาคม

- ๑) เกี่ยวกับทางรถไฟ ทางน้ำ และการไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ ซึ่งได้รับความกระทบกระเทือนจากสงคราม อันก่อให้เกิดความยากลำบากแก่ประชาชนผู้ใช้นั้น รัฐบาลนี้จะหมั่นจัดการบูรณะซ่อมแซมกลางโดยฉะเพาะ คือ การรถไฟ จะได้จัดการให้เป็นผลเป็นความสะดอกแก่ประชาชนโดยเร็ว
- ๒) ส่วนในด้านการขยายงานนั้น จะรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับกิจการคมนาคมที่จำเป็นยิ่งฉะเพาะหน้า เช่น การโทรศัพท์ การทางและการทำเรือ สำหรับคมนาคมทางอากาศ รัฐบาลนี้จะจัดการให้ประเทศไทยเป็นชุมทางสายการบินในทางตะวันออกไกล

๘. การศึกษาและการศาสนา

- ๑) จะส่งเสริมการศึกษา ของ ประชาชนให้ก้าว หน้าทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพให้เหมาะสมแก่การที่จะเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย
- ๒) จะปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของประเทศ
- ๓) จะอบรมคณาจารย์ของนักเรียนและกวดวิชาชั้นมัธยม

- ๔) จะจัดหาหนังสือตำราเรียนให้พอเพียงแก่ความต้องการ
- ๕) จะบำรุงและส่งเสริมฐานะครู
- ๖) จะขยายการศึกษาประเภทโรงเรียนอนุบาล
- ๗) จะส่งเสริมบำรุงการกีฬาให้วัฒนาถาวร

๘. การสาธารณสุข

๑) จะจัดให้วุฒิ และสมรรถภาพของแพทย์ ค้ำขึ้นโดย ขยายการศึกษาเพิ่มเติมในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทางสาธารณสุข หรือส่งไปเรียนเพิ่มเติมต่างประเทศ

๒) จะเร่งสร้างโรงพยาบาลให้แก่จังหวัดที่ขาดอยู่ และจะจัดโรงพยาบาลขนาดใหญ่ ประจำภาค เพื่อเป็น พิเศษยัง โรงพยาบาล ประจำจังหวัด และจะได้กระจายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญออกมาภูมิภาคบ้าง ส่วนโรงพยาบาลของเทศบาลต่าง ๆ นั้น จะได้ปรับปรุงเพื่อให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

๓) มารดา และ ทารก สงเคราะห์ เป็น ข้อสำคัญ อันหนึ่งในความเจริญของชาติจึงจะต้องขยายงานด้านนี้ โดยอบรมนางพยาบาลสมัครทั่วไปพอเพียงและขยายจำนวนสถานมารดาและทารกสงเคราะห์ให้มากขึ้น

๔) จะกวดขันป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ โดยจัดหน่วยบำบัดและป้องกันโรคติดต่อเคลื่อนที่ให้มากขึ้น

๙. การอุตสาหกรรม

รัฐบาลจะปรับปรุงส่งเสริมการอุตสาหกรรมให้เจริญยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอุตสาหกรรมในครอบครัว ทั้งจะได้ส่งเสริมการจัดหาวัตถุดิบและเครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับการอุตสาหกรรมทั่วไป

๑๐. การเกษตร

๑) จะได้ส่งเสริมการเกษตร ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะ ข้าว ผัก ถั่ว ในกรณีนี้ได้พิจารณาจัดตั้งสภาการเกษตรขึ้นเพื่อปรึกษาและให้คำปรึกษา

๒) จะได้จัดบำรุงและรักษาป่าและสิ่งเดิมกรประมง เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิต และการคุ้มครองรักษาไว้ให้เพิ่มพูนขึ้นในภายหลัง

๓) จะบำรุงการเลี้ยงสัตว์โดยเพิ่มพันธุ์สัตว์และปราบโรคระบาดอย่างกวดขัน

๔) จะส่งเสริมการชลประทานท้องถิ่น เพื่อให้ผลของการเพาะปลูกนั้นอันนงน

๕) จะขยายการสหกรณ์ประเภทต่างๆและส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้วิธีการของสหกรณ์ เพื่อประโยชน์แก่ตน

อนึ่ง รัฐบาลนี้จะจัดการกับปัญหาเฉพาะหน้าต่อไปนี้เป็นพิเศษ —

๑) การนิเวศวรรค

จะได้ดำเนินการสอบสวนอย่างจริงจัง

๒) การปราบปรามข้าราชการทุจริต

จะได้ดำเนินการอย่างเด็ดขาด โดยไม่เห็นแก่หน้าผู้ใด

๓) การครองชีพ

จะได้ดำเนินการทุกวิถีทาง เพื่อให้ประชาชนได้มีสินค้าจำเป็นในการครองชีพเพียงพอและทั่วถึงในราคาอันสมควร

๔) สมรรถภาพของข้าราชการ

จะได้ปรับปรุงสมรรถภาพของข้าราชการทุกกระทรวงทบวงกรม เพื่อประโยชน์ของราษฎร โดยแท้จริง

รัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีนโยบายรวมใจความสำคัญโดยย่อ ดังได้เรียนมาแล้ว ถัดมา ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วยกับขอให้นายกรัฐมนตรีทั้งหลายได้โปรดให้ความร่วมมืออย่างจริงใจ บ้านเมืองไทยที่รักของเราเปรียบเหมือนคนตาบอดที่หลงทางมาตลอดในป่าทึบ และเพียงจะเห็นแสงสว่างว่าไว้ข้างหน้า ซึ่งถ้าเราทั้งหลายมีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกัน ก็จะสามารถบุกป่าออกได้

ซึ่งรวมทั้งอุดมสมบูรณ์ไปด้วยข้าวปลาอาหารได้ รัฐบาลมีความหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ด้วยข้อเสนองานวิจัยและคุณงามความดีที่สมาชิกของวุฒิสภานี้ได้บำเพ็ญต่อบ้านเมืองมาช้านาน สมาชิกทุกท่านจะได้ให้การร่วมมือกับรัฐบาลในการเริ่มเบ็ดเสร็จใหม่ เพื่อความวัฒนาถาวรของชาติบ้านเมืองและอนาคตของลูกหลานชาวไทยต่อไป

ท่านสมาชิกข้าพเจ้าอยากจะขอเรียนเพิ่มเติมว่าในการที่ข้าพเจ้าได้แถลงนโยบายต่อท่านนี้ ก็เป็นนโยบายที่จะให้ท่านเห็นรัฐบาลปฏิบัติ เพราะฉะนั้นท่านสมาชิกจะคิดใจสงสัยอย่างไร ในข้อใด ก็ทรงได้ก็ตาม ขอโปรดกรุณาได้ชี้แจงถาม ให้กระจ่างแจ้ง และรัฐมนตรีที่แต่งตั้งกัน แต่กระทรวงจะได้เรียนชี้แจงต่อไป

๑๔.๓๗ น.

พระยาอรรถกรมมนต์ : ในการที่รัฐสภาได้มาประชุมกันในวันนี้ ถ้าจะดูไปก็เรียกว่าประชุมกันในระหว่างที่รัฐบาลได้เกิดขึ้น ในระหว่างที่เกิดรัฐประหาร รัฐบาลที่เกิดขึ้นโดยรัฐประหารนี้ ตามที่สนมกนในต่างประเทศก็ถือว่าถูกต้องตามความจริงตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นถ้าจะพูดตามกฎหมายแล้ว รัฐบาลอาจจะไม่ต้องมาแถลงนโยบายก็ได้แต่ตามที่ปฏิบัติกันมาแต่ก่อนที่รัฐบาลในระบอบรัฐธรรมนูญปฏิบัติมานักเขาใจว่า ฉะนั้นเหตุที่ว่าการรัฐประหารนี้แม้ว่าจะทำได้เป็น ๒ อย่าง ก็อย่างหนึ่งก็คือถ้ากฎหมายเสียทั้งหมดบรรดาทั้งหมดอย่างหนึ่งก็ หรือที่จะให้ของเดิมคงไว้ได้อยู่ แต่ที่จะเปลี่ยนแปลงเท่าที่จะออกเป็นกฎหมายก็จัดทำได้ทั้ง ๒ ประการ แต่เท่าที่ปฏิบัติกันในปัจจุบันนี้เห็นว่าสิ่งเหล่านี้ ย่อมทำไม่ได้ เพราะกฎหมายนั้นนอกจากจะมีข้อบังคับ ระบบกฎหมาย กฎกระทรวงต่าง ๆ และมหลายพันฉบับที่เป็นไปเช่นนั้นแล้วย่อมไม่สามารถปฏิบัติได้ เพราะฉะนั้นจึงเขาใจว่าคณะรัฐประหารนี้คือที่รวมของรัฐบาลและร่วมทั้งสมาชิกรัฐสภาด้วย ซึ่งเราต้อง

เรียกในระหว่างมาเป็นเช่นนั้น มีความประสงค์จะยกกฎหมายที่น้อย
แล้วตกอย่างเป็นหลักก็จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างหนึ่งอย่างใดก็คิดว่าให้เป็นไป
ให้น้อยที่สุด เพราะฉะนั้นข้อที่ข้าพเจ้าจะซักถามต่อไปไม่ใช่ซักถาม
นโยบายโดยฉะเพาะ แต่เพราะเหตุด้านนโยบายที่แสดงมาส่วนที่เราจะคิด
กับที่แสดงมานั้นเหมือนกัน คงยากดงกัน นั้นเป็นของที่เราจะเห็นได้ แต่
ทว่าข้อสำคัญที่สุดนั้นในระหว่าง ๓ เดือนหรือ ๔ เดือนที่คณะรัฐมนตรีจะมออายุ
อยู่ ข้าพเจ้าเชื่อว่าแม้จะมีความตั้งใจดีเพียงใดก็ตามจะไม่สามารถที่จะบริหาร
ให้เห็นความสัมฤทธิ์ผลได้แต่เรื่องความจริงใจ หรือความ
สุจริต ความซื่อสัตย์ และเจตนาที่จะทำนบารุง ที่จะแก้ไขสถานการณ์ใน
บ้านเมืองของเราให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นนั้นข้าพเจ้าคนหนึ่งเชื่อ และเพราะฉะนั้น
ในเรื่องความไม่ไว้วางใจนั้นไม่มีปัญหา แต่ข้อสำคัญที่สุดก็คือว่าคำถามว่า
ในการปฏิบัติต่อไปนี้ สำหรับตั้งแต่ คณะรัฐมนตรีและ ทานานายก เป็นต้นมาจะ
ปฏิบัติราชการบริหารด้วยอาศัยกฎหมายที่นำมาแล้วเพียงใด เพราะเหตุว่าใน
ระหว่าง ๑๕ ปีที่ข้าพเจ้ามีราชการมาตั้งแต่เกิดว่าข้อสำคัญที่สุดได้เอากฎหมาย
มาแล้วไม่ค่อยได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติก็แตกต่างไปเป็นพิสัย มีตัวอย่างมากมายหลาย
อัน แม้แต่คณะรัฐมนตรีจนกระทั่งนายกรัฐมนตรีเป็นต้นมา ถ้าจะพูดใน
ทางทฤษฎีแล้ว รัฐธรรมนูญของเรา และกฎหมาย ระเบียบ ราชธานบริหารที่ได้
ออกมาตั้งแต่ต้นจนบัดนี้ในฐานะที่เรียกว่าทฤษฎี ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าจะหา
คำใดได้ที่ถกถนเหมาะจะพร้อมทุกประการที่จะดำเนินการบ้านเมืองให้ดียิ่งกว่า
นี้ แต่เหตุใดที่ไม่ทำเช่นนั้นก็ไม่เห็นจำเป็นที่จะต้องกล่าว เพราะทุกท่านย่อม
ทราบด้วยแล้ว แต่ข้อสำคัญที่สุดที่ข้าพเจ้าใคร่จะเรียนให้ทราบก่อนก็คือว่าเรา
ที่ได้ตั้งเกิดก็คือว่า รัฐธรรมนูญของเราในเบื้องต้นได้มอบการบริหารราชการ
ให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรีนั้นเป็นข้อ ๑ ทศอน
หลังก็ดูเหมือนว่าจะเปลี่ยนไป คณะรัฐมนตรีหมายถึง คณะรัฐมนตรีทั้ง
คณะแต่มีบางครั้งที่โดยเหตุที่นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ของคณะรัฐมนตรี

เลยเขาใจผิดพลาดไปบ้าง และยิ่งกว่านั้นในระหว่างที่มั่งคั่งกรมคนระรัฐมนตรี
ได้มีมติให้ท่านนายกสมัยนั้นนำเอาการบริหารราชการแทนถ้าพึงผู้เดียว.....

ประธานวุฒิสภา : คืออยากจะให้ท่านชึกถาม มีข้อเท็จจริง
ดังสั้ยในนโยบาย ขอให้ท่านชึกถามในประเด็น ข้าราชการพนักงานแ่ง
อยากจะทำกฏตามตามนโยบายว่าคิดใจดังสั้ยอย่างไร

พระยาอรุณกรมนนตติ : ถ้าเช่นนั้นข้าพเจ้าจะขอตั้งโดยยชๆ
คือตามระเบียบบริหารมีข้อสำคัญตามมาตรา ๖ แห่งระเบียบราชการบริหาร

ประธานวุฒิสภา : มิได้ น่าจะ คือในการแถลงนโยบาย
ตามที่ได้แถลงมาแ่งนั้น ข้อสำคัญท่านสามารถจะคิดใจดังสั้ยในนโยบาย
ก็ให้ชึกถามได้เป็นข้อๆ ตามที่แถลงน คือเรื่องอันเด่นจะตรงรอกนเป็นเรื่องๆ
ไป ในขณะนั้นประเด็นเฉพาะที่นำกคือตามที่รัฐบาลแถลงนโยบายนั้นพอใจหรือ
ยัง หรือมีข้อของใจอะไรแ่งที่เราจะได้ประชุมปรึกษากันว่า ตามนโยบาย
เราจะเห็นชอบหรือไม่ เห็นชอบ

พระยาอรุณกรมนนตติ : คือคิดใจว่ามีข้อสำคัญหนึ่งคือว่า
ทุกๆ กระทรวงมีรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ถ้าจำเป็น
จะมีรัฐมนตรีช่วยอีกโตนั้น มีเพียงส่นๆ แ่งต่อมา พ.ศ. ๒๔๗๗ แ่ง
เพิ่มเติม

ประธานวุฒิสภา : ไม่ใช่ คือนี่เจ้าคุณฯ ไม่ได้ชึกถามในนโยบาย

พระยาอรุณกรมนนตติ : คือก่อนจะถามก็คิดว่าอย่างนั้น

ประธานวุฒิสภา : คือข้าพเจ้ายอมให้พูดมานานแ่งเรื่องฮารม
กถานัน แต่ยังมีข้อสำคัญเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นขอให้ถามแ่งผู้
จะได้มีเวลาตามบ้าง เตยใจที่จะต้องทก ที่จริงไม่อยากจะทกหรือขอ
เห็นใจประชาชน ๑ เด็ด

พ.อ. หลวงชำนาญยุทธศิลป์ : ในขณะนั้นข้าพเจ้าอยากจะตกลง
ว่ารัฐบาลจะตั้งกฏหมาย ๑๖ ข้อ กฏหมายนั้นเราจะชึกถามทั้งหมด

กระทรวงหรือกระทำเป็นทีละอัน ถ้าฝ่ายรัฐบาลตกลงอย่างไรเราจะให้ทำคือไม่
เช่นการศึกษ การสหกรณ์ การต่างประเทศ ตามลำดับไปตามนโยบาย
ที่รัฐบาลได้เขียนไว้ หรือจะให้ชกตามรวมกันไปทีเดียว

นายกรัฐมนตรี : ถ้าจะให้ตัดออกแล้ว เพื่อใหม่ในบางกระทรวง
และเขาใจกันดี ข้าพเจ้าคิดว่าชกเป็นข้อ ๆ จะดีกว่า ก็เหมือนการต่างประเทศ
ประเทศ ท่านสมาชิกคิดใจอย่างไรใหม่ อยากรจะถามอะไรก็จะได้ตอบเรื่อง
การต่างประเทศให้เสร็จสิ้น ถ้าอย่างนั้นเวลาตอบคุณเศรษฐกันเกรงว่าจะไม่
กระจ่างแจ้ง เพราะฉะนั้นอยากจะให้กระจ่างแจ้งเหมือนร่างค้นคว้าด้วยปัญหา
เรื่องการต่างประเทศเดียวกันอย่างนั้นจะดี

ประธานวุฒิสภา : เพราะฉะนั้นคือไปให้ชกตามเป็นหัวข้อตามที่
แถลงนโยบายนั้น คือคือไปให้ชกในนโยบายเกี่ยวกับมีการต่างประเทศ
ก่อน แล้วใครจะถามก็ถามให้เสร็จ แล้วค่อยไปจึงจะค่อยไปเป็นลำดับ ผู้ใด
จะคิดใจสงสัยข้อความในเรื่องการต่างประเทศ

พระมุนาภา วิมลศาสตร์ : นโยบายที่รัฐบาลแถลงมา ข้าพเจ้า
ก็เห็นพ้องด้วย แต่ว่าข้าพเจ้าคิดว่านโยบายอันเด็ดทกคนในโลกนี้อยู่ที่การ
ปฏิรูปเป็นส่วนใหญ่ สิ่งสำคัญโดยละเอียดอย่างซึ่งรัฐบาลคณะนั้นก็มีอายุ
อันสั้นพอเพียง ๕๐ วันหรืออะไรเท่านั้นเอง ควรจะต้องรีบปฏิรูปเป็นการด่วน
ความจริงนโยบายที่ข้าพเจ้าเองคิดใจในเรื่องตัวบุคคลของเราที่แต่งตั้งอยู่ในต่าง
ประเทศต่าง ๆ อยู่นั้น ข้าพเจ้าเชื่อมั่นและเชื่อว่า ประธานพลเมืองไทย
เราเชื่ออย่างเห็นแก่ตัวว่าผู้ที่ได้ตั้งไปแล้ว นั้น เนื่องจากอิทธิพลของคณะ
บุคคลหนึ่งหรือคณะบุคคลคณะเดียวเท่านั้น เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราจะดำเนิน
นโยบายอันเป็นของชาติแล้วควรที่จะเร่งรีบทำการเปลี่ยนตัว บุคคลที่ เหมะสมกับ
สิ่งที่เราวางไว้เพื่อชาติ นอกจากนั้นรัฐบาลยังไม่ได้แสดงให้ชัดในความมั่นคงของ
ข้าพเจ้าจึงขอเงินถนัดหมายว่ารัฐบาลจะปฏิรูปด้วยอย่างไรในระหว่าง

LIRT

พระยาศรีสวัสดิ์ราชจา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
 เรื่องตัวตกเมื่อถนนสามัคคีผู้มั่งคั่งร่ำรวยตาม คือจำสำหรับรัฐบาลคนต้อง
 พิจารณาและจัดการให้เหมาะสม แต่เวลานี้ท่านก็ทราบแล้วว่าสถานการณ์
 เป็นอย่างไร เราคงได้คำรับรองเสียก่อน คือจะทำอย่างไรก็ตามไม่ได้ แต่ใน
 เรื่องนี้รัฐบาลไม่ได้ตั้งใจจะทำแต่เท่าที่จะทำได้เรากำลังทำอยู่เหมือนกัน แต่
 ว่าขณะนี้ยังทำไม่ได้ก็ยังไม่สามารถ

พระยาศรีธรรมราช : ข้าพเจ้าคิดว่าสถานการณ์จะให้ความไว้วางใจ
 แก่รัฐบาลนี้ เพราะตามหัวเมืองมีภัยไข้เจ็บซึ่งข้าพเจ้าผ่านมาก็คือเป็นที่
 นิยมของประชาชน ไม่เคยได้ยินคนใดแสดงความไม่พอใจ แต่ไม่เคยมี
 รัฐบาลไหนที่เป็นรัฐบาลที่ดีสักที ก็เพียงเป็นรัฐบาลที่ขัดขวางที่จะช่วย
 กันแก้ไขให้ดีขึ้นได้ คิดอันนี้เป็นคดีสำคัญและขอด้วยระบอบประชาธิปไตย
 เป็นอย่างยิ่ง ฉะนั้นการตั้งข้อสงสัยถึงคดี การแสดงความคิดเห็นอันมีค่าก็อยู่ใน
 กรอบแห่งคดีนี้ ข้าพเจ้าจึงขอแสดงข้อสงสัยถึงคดีไว้ดังต่อไปนี้

๑. การที่จะให้รัฐบาลต่างประเทศรับรองเป็นข้อ ๑. ที่เราพึงสนใจ
 ด้วย หากข้าพเจ้าเชื่อแน่ว่าเมื่อเราทำการเลือกตั้งด้วยความสุจริต มีความ
 สมจริตใจของราษฎรและรัฐสภาทั้งสองให้ความไว้วางใจแก่รัฐบาล คณะนั้นแล้ว
 หนา ๆ ประเทศก็ควรจะรับรอง ก็ที่ ก็น่าจะประจักษ์ว่าจะช่วยสภาพแห่งการ
 ให้เกิดขึ้นง่ายขึ้น แต่เหตุประการนี้ก็คือคณะผู้แทน คณะทหารผู้เห็นแก่ชาติ
 บ้านเมืองควรจะได้ออมชานาญให้แก่รัฐบาลอย่างเด็ดขาด แต่เมื่อใดเวลาใด
 จำเป็นที่รัฐบาลขอจะใช้กำลังทหารแล้วก็ย่อมต้องใช่ได้ทันที และถ้ารัฐ
 สภาต่างรัฐบาลต่างประเทศแสดงความรังเกียจ ท่านรัฐบาลผู้ทำการรัฐประหาร
 คนใด ในคราวที่ท่านรัฐบาลผู้พ้นซึ่งลาออกเสีย ความรังเกียจอันนั้นย่อมจะ
 เป็นคุณงามความดีของท่านผู้พ้นอย่างใหญ่หลวง ใครจะปฏิเสธคุณงาม
 ความดี.....

ประธานวุฒิสภา : ขอให้พูดเรื่องการค้าต่างประเทศ ที่กำลังพูดถึง
เรื่องการค้าต่างประเทศ

พระยาศรีธรรมราช สมาชิกวุฒิสภา : กระผมขอประทาน
เรียนไว้ว่าจะขออนุญาตพูดร่วมกันคราวเดียวเพียง ๔ ข้อแต่ละข้อไม่ต้องพูด
อีกจะได้ไหม

ประธานวุฒิสภา : มีเดครับ เมื่อกรมส่งมาถึงตามขั้นตอน
นายกฯ ก็ได้อบรม คือว่าจะอภิปรายหรือชี้ถามเป็นข้อ ๆ หรืออย่างไรและ
ก็เป็นทีตกถลงกัน ข้าพเจ้าบอกไว้เพื่อให้เป็นการสะดวกเราพิจารณาเป็นข้อ ๆ
คือตั้งต้นข้อ ๓ การต่างประเทศ เพราะฉะนั้นขอให้เจ้าคุณถามการค้าต่างประเทศ
ก่อนเมื่อเสร็จแล้วจะเป็นการภายใน เสร็จแล้วก็จะได้มานับ เพราะฉะนั้น
ใครจะพูดในขณะนั้นก็ขอให้พูดต่างประเทศ เมื่อเจ้าคุณพูดเสร็จแล้วคนอื่นจะได้
พูดเรื่องการต่างประเทศบ้าง เสร็จแล้วจะได้พูดเรื่องการภายใน เมื่อเจ้าคุณ
คิดใจพูดได้อีก เป็นอย่างนั้น

พระยาศรีธรรมราช สมาชิกวุฒิสภา : ขอเรียนข้ออีกครั้งหนึ่ง
ขอเรียนว่าเพื่อย่นย่อความ กระผมขอเพียงว่าวรมันนโยบาย ๔ ข้อเข้าด้วยกัน
ในคราวเดียวอย่างนั้นจะไม่ได้หรือท่านประธาน

ประธานวุฒิสภา : คือเรื่องที่เราพูดกันไปไม่เรียงเป็นข้อ ๆ
คนอื่นจะพูดไม่มีความเป็นข้อ ๆ อย่างไร ถ้าเรียงพิจารณาเป็นข้อ ๆ การ
ต่างประเทศเขาใจว่าคงจะไม่มากนัก เมื่อนานเสร็จแล้วจะได้มานับการค้า
ประเทศ อยากรจะขอความกรุณาให้เป็นข้อ ๆ ไปตามที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่ง
ได้เสนอ ท่านนายกฯ ก็บอกไว้แล้ว ข้าพเจ้าก็เห็นว่าแยกเป็นข้อ ๆ ก็สะดวก
ดีเหมือนกัน ขอได้โปรดคอย่างเกิด

พระยาปริชานฤเบศร์ สมาชิกวุฒิสภา : ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับ
ท่านสมาชิกผู้หนึ่งเกียรติ คือคนที่พูดเมื่อก่อน ขอให้รัฐบาลรับรองในเรื่อง
นักบวชต่างประเทศ นอกจากนั้นข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านผู้เกียรติทั้งหลายก็อยู่ใน

LIART

เพราะมีผู้สนใจใฝ่ใจด้านนิเวศหรือสิ่งแวดล้อมในหนังสือพิมพ์ทุกวัน ๆ เรื่องต่างประเทศ
 ในแต่ละภาคของวารสารด้านนี้ ฝ่ายเรา ข้าพเจ้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งเห็นหน้าตา
 รัฐบาลแล้วไม่คิดสงสัยอะไร ข้าพเจ้าให้ความไว้วางใจแก่ ข้าพเจ้ามีความเป็น
 ศอศกแก่เรื่องกรรมาธิการประเทศที่ฝรั่งเราไม่รับรองเรา ที่นั่นตามข่าวหนังสือพิมพ์
 ปรากฏว่ามีผู้มีอิทธิพลหรืออิทธิพลบางคนไปอยู่ในต่างประเทศ ข้าพเจ้าจึงอยาก
 ทราบว่า รัฐบาลจะคิดการอย่างไรในเรื่องกรรมาธิการประเทศที่จะให้ฝรั่งเข้าใจว่า
 คนเหล่านั้นไปอยู่อย่างไร และรัฐบาลได้ชี้แจงให้รัฐบาลต่างประเทศเขาเข้าใจหรือ
 แปลว่าเรื่องของเราที่จริงเป็นอย่างไร เพราะการที่มันคนอีกฝ่ายหนึ่งไปพูด
 ฝ่ายเดียวแล้วเราไม่ได้พูดอะไรเลย คนนั้นจะไปประกันทำอะไรก็ได้ และ
 อาจจะทำให้เราเสียชื่อก็ได้ จึงอยากทราบว่ารัฐบาลจะจัดการอย่างไรให้
 รัฐบาลต่างประเทศเขาเข้าใจเรายังกว่านั้น เพราะได้ข่าวว่ามีผู้ มีอิทธิพล
 อีกรูปไปอยู่ในต่างประเทศ อาจจะไปนำผู้ให้เขาเข้าใจผิดในเวลาได้

พ. ต. กวง อภิชวงศ์ นายกรัฐมนตรี : ขอประทานตอบเสียที
 เพื่อให้สิ่งต่างกระจ่างแจ้งเสียหน่อย ปัญหาแรกก็คือปัญหาของเจ้าคุณศรี
 ธรรมราช ที่ท่านพูดมานั้นในเรื่องการรับรองของต่างประเทศ นั้นนโยบาย
 ของรัฐบาลเวลานี้เราจะทำอะไรทำอะไรมากมายกว่าที่จะปล่อยให้ต่างประเทศได้
 พิจารณาตัวของรัฐบาลเองให้ละเอียดแจ่มแจ้ง ทั้งนี้เพราะเหตุใด เพราะ
 เหตุว่าถ้าเราไปพูดอะไรให้มากมายไปแล้ว เขาก็อาจจะไป คอชฉิน เขา
 (Convince) อะไรก็ได้ที่เขาไปพูดเอง เพราะตามธรรมดา
 การรับรองในเหตุการณ์อย่างนี้ เขาจะรับรองเราทันที เขาก็ยอมเห็นใจ
 เขายิ่ง เพราะเขาต้องดูที่หาก่อนว่า เรื่องมันพลัดพลองอย่างไร พลัดพลอง
 กันอย่างฉาบฉวยใหญ่อย่างนี้ เขาคงต้องเห็นอกเห็นใจ แต่ว่าปัญหาอย่างที่ท่าน
 ว่าคุณศรีสนใจในผู้ไปออกมารวม ๆ ก็คือปัญหาที่ท่านจอมพล เรื่องหมกหมิ่น
 ทางเดียวของต่างประเทศ เพราะเขาคงสงสัย คือคล้าย ๆ ว่าเขาคงสงสัย
 ในเรื่องจอมพล เพราะเขาคงเห็นเขาเข้าใจอย่างหนึ่ง เหมือนกัน

เขา ปรารถนาจะอยู่
 ทน ในข้อความอันนี้ เขาพึ่งใจเอง เมื่อครั้งที่เขาจะมีหน้าที่
 ของรัฐบาลนี้ ก็ได้รับคำมั่นสัญญาจากท่านจอมพลว่าไม่เกี่ยวข้องกับกร
 เมือง และการเข้ามาตรวจนักเพื่อช่วยบ้านเมือง โดยแท้จริง และเมื่อส่ง
 เรียบร้อยแล้วท่านก็จะไปพักต่อไป ทั้งนี้ข้าพเจ้าวางใจ ไม่ใช่กับเขาเอง
 แต่ท่านก็ได้ออกหนังสือมาอย่างที่ได้ประกาศศรัทธาไปแล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่าน
 ดำรงชีวิตวิเศษมาก ได้รับพละกมลอยู่ทุกท่านแล้ว เพราะฉะนั้นในแง่ต่างประเทศ
 เป็นความจำเป็น ซึ่งเราจะต้องเห็นใจต่างประเทศเหมือนกันที่เราจะต้องรัก
 ระแวงอยู่ นั่นก็ช่วยไม่ได้ เมื่อเป็นอย่างนั้น ทางที่ดีที่สุดคือทาง
 ต่างประเทศเขาคิดควารัฐบาลของข้าพเจ้าคงจะเป็น รัฐบาลหุ่นให้คนพลต
 หนึ่งพูดตรง ๆ ว่าอย่างนั้น ข้าพเจ้าก็บอกแล้วว่าไม่ใช่อย่างนั้น ท่านจอมพล
 เองก็บอกแล้วว่าไม่ใช่อย่างนั้น สำหรับการปฏิบัติจนถึงวันนี้ไม่มีปัญหาการ
 แทรกแซงทางใดทางหนึ่ง ข้าพเจ้าปฏิบัติเต็มที่ตามภาคภูมิ ขอเรียนต่อ
 สภาว่า ปฏิบัติด้วยความเต็มใจและข้าพเจ้าเองไม่ใช่คนให้ใครชักโยย
 ข้างหลังได้ และท่านสมาชิกวุฒิสภาหลายท่านก็รู้จักข้าพเจ้าแล้วว่า เมื่อ
 พื่อใจก็ทำ ถ้าไม่พื่อใจก็ไป บางคราวอยู่ ๕๕ วันก็มี ประชาชนก็พากัน
 ถูถามว่าทำไมไม่รับเงินเดือน ข้าพเจ้าก็บอกว่า เมื่อไม่พื่อใจ ก็ขอไม่
 ได้ก็ต้องใจ เพราะฉะนั้นการจะชักโยยในเรื่องนี้ไม่มี ข้อควรคำนึงความ
 จำเป็นเหมือนกัน เพราะเราเพิ่งทำรัฐประหาร ได้เพียง ๓๕-๓๖ วัน จะ
 เขาให้เรียบร้อยทีเดียวไม่ได้ เพราะฉะนั้นจะเขาเรียบร้อยทีเดียวจึงไม่ได้ ดัง
 ท่านสมาชิกวุฒิสภาก็ได้ยื่นข้ออ้างทางโน้นทางนี้ในเรื่อง ฮาวเออร์ไทย อะไร
 บ้าง จะเป็นจริงแค่ไหนเราก็คงหาหลักฐานแน่นอนไม่ได้ แต่อย่างไร
 ก็ตามสำหรับปัญหาบ้านเมืองนี้ ทางรัฐบาลจำเป็นที่สุดที่จะให้มีความปลอดภัย
 อย่างมากที่สุด เพราะไม่อย่างนั้นความเรียบร้อยก็จะมี เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าจำเป็นจะต้องคอยทำหน้าที่ เป็นชนเป็นเซ่ง และเมื่อเรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าคิดว่าต่างประเทศก็คงจะเห็นใจรัฐบาลนี้ ถึงเวลาอะไรยังไม่เห็นใจก็ตาม ข้าพเจ้าอยากจะแสดงตนด้วยวิธีจริงๆ ให้เขาได้เห็น ถ้าเขาได้เห็นเองโดยเราไม่ต้องพูดแล้ว ความหนักแน่นจะมีมากขึ้น และการร่วมงานต่อไปในการขอความช่วยเหลือก็ดี ความสัมพันธ์ไม่ว่าอย่างเรากับเราก็น่ามีความเชื่อมั่นโดยเด็ดขาดไม่มีความโลเลสงสัยเลย เป็นแน่ประสงค์ที่ทางสมาชิกสังคมนั้น

ในข้อ ๒ การกวด้างประเทศ บางที่ทางรัฐบาลคิดว่าการกวด้างการต่างประเทศคือขีปนาวุธที่จะส่งไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะขอเติมเสีย ขอยกจะเอาให้ท่านเห็นตัวอย่างกระจ่างแจ้ง ก็คือการกวด้างเคโนราจนมาขึ้น ข้าพเจ้าจะผิดถูกอะไรไม่ทราบ ก็คือการกวด้างเขาออกต่างพระเนตรพระกรรณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวส่งไปประจำสำนักในสำนักนั้น แต่ต้องทำตามนโยบายของรัฐบาล เพราะฉะนั้นการกวด้างควรถูกยอมรับได้รับความเห็นชอบจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสียก่อนว่าอันไหนควรจะไปด้วยรัฐบาลจะค้ำประกัน เมื่อเป็นดังนี้แล้วการกวด้างเรียบร้อย แต่ทว่าการกวด้างของเราคงไปอย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าไม่อยากจะพูดถึงเรื่องหลัง เพราะเราตั้งศรัทธาใหม่กันแล้ว ที่นี่ยกไปข้าพเจ้าจะปฏิบัติใหม่ คือไม่ใช่อำพอกไทม์พรทไทม์ไป คือคือไปเราจะเอาผู้แทนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปจริงๆ คือได้รับความไว้วางใจจากต่างประเทศ และของรัฐบาลด้วย การที่เจ้าคุณปรีดาถลงของใจว่า ถ้าไม่เราไม่รับท่าน เราก็จะได้พิจารณาตัวบุคคลต่อไป ถึงเวลานั้นเรายังไม่ได้รับคำรับรอง เราจะทำอะไรลงไปก็ควรระวังในแง่ต่างประเทศเหมือนกัน จริงๆทุกของเราในเวลานี้บางคนขอออกหรือเสียแยกก็เคย คืออย่าง ม.จ. ศักดิ์วงศ์ จ. ธรรม ท่านได้ประกาศดังตั้งลงไปจึงเป็นกวด้างต่อประเทศชาติ ข้าพเจ้าคิดว่าเสียต่อประเทศโดยมากมายนี่ ข้าพเจ้าเห็นว่าในส่วนนี้ไม่ควรจะกลัวอย่างนั้น แต่ทว่าอันแล้วบุคคลใดคนหนึ่ง บางคนเขาก็คิดไปต่างๆ นานา เวลานี้เราต้องพิจารณา

คนผู้พอจะทำได้ ส่วนเอกอัครราชทูตประจำเมืองจีน ทางกรือฮุยคิดว่า
 เป็นอย่างไร เห็นจะไม่จำเป็นคงพูด คงตั้งว่าไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ก็เป็น
 ชนเผ่า เพราะฉะนั้นเราก็จะพิจารณาไปในระหว่างนี้ เมื่อมีการรับรอง
 ฐานะของรัฐฉนวนแล้ว เราก็จะได้พิจารณาทั่วทุกไปเสียทีเดียวในเรื่องนี้ด้วย
 จะพูดบ้างอะไรบ้างข้าพเจ้าเข้าใจว่าต่างประเทศเราคงเข้าใจดี เพราะวาทตาม
 ขรรพคาในทางการทูตนั้นทุกข้อของเขาที่ประจำในประเทศเราก็ต้อง ต้องต้องคำธิ
 การที่เราทำอะไรจริงหรือไม่จริง ไม่ใช่ว่าทุกข้อของเราพูดอย่างไรแล้วเขาเชื่อ
 ทุกข้อหาใช่ไม่ นตามทথাพเจ้าเห็น เพราะฉะนั้นคนพูดถึงจะเป็นทุก
 ถึง จะเป็น นายถึง จะเป็น รัฐมนตรีอะไรพูด ก็ต้องมีเหตุผลและเหตุผลและ
 พฤติการณ์ที่เราพอจะเชื่อเราได้ ถ้าพูดไปไม่มีเหตุผลไม่เข้าแบบแผนทศกร
 แล้วข้าพเจ้าเข้าใจว่าคงจะไม่เป็นอย่างนั้น คงทথাพเจ้าได้อ่านหนังสือพิมพ์
 ตอนตอนใกล้ที่ได้นำจากอังกฤษฉบับเมื่อวันที่ ๑๑ นั้น เมื่ออ่านบทความใน
 นั้นแล้วเรารู้สึกว่าในทางตอนตอนนั้นเขาเข้าใจเหตุการณ์ถูกต้อง เพราะฉะนั้น
 ถึงข้าพเจ้าไม่ค่อยจะเข้าใจสักเท่าทันเหล่านั้นโดยมาก ทางทูตนั้น ทางต่าง
 ประเทศนั้นข้าพเจ้าพยายามเรียนรู้ ในนิสัยของแต่ละคนจนกระทั่งทศกรรัฐมนตรีใหญ่
 พงกรรัฐประภที่เคยน้อย ในประเทศหนึ่งๆก็มีความจำเป็นที่เขาจะต้องพยายามเรียนรู้
 นิสัยใจคอว่ามาจากไหนเป็นอย่างไร ไม่อย่างไร นั้นเป็นนิสัยกรของเขา
 เมื่อเป็นดังนี้แล้วเราเชื่อแน่ว่าเราจะต้องอาศัยเขาต่อไปได้ในเวลานี้ ใน
 การทูตเขาก็ต้องวินิจฉัย เมื่อวินิจฉัยเห็นว่าเราต้องอาศัยเขาต้องรับรอง
 เรา เมื่อรับรองแล้วเราจะทำงานกับเขาต่อไปข้างหน้า ก็เป็นอันที่ทา
 กันโดยสันถวไมตรีไม่มีความแหว่งแหว่งอะไรกันต่อไป และข้าพเจ้าเชื่อว่า
 ในวิธีการอย่างนั้นจะเป็นประโยชน์แก่เมืองไทยต่อไปภายหน้า

๑๕.๐๗ น.

พ.ท. พระสารสาสน์พลขันธ์ สมาชิกวุฒิสภา : ข้าพเจ้ารู้สึก
 ว่าการอภิปรายเรื่องนโยบายนี้เป็นงานที่สำคัญที่สุดของรัฐสภาฯ ในเวลานี้ด้วย

LIART

ถึงกำหนดที่ เราทั้งหลายอยู่ที่เชิงมหาเศวตฉัตร ได้รับพระบรมราชโองการ
 ให้ควบคุมและประคับประคองรัฐบาลฝ่ายบริหารเพื่จะได้ปฏิบัติทุกขบวนการ
 ของพระราชบัญญัติทรงพระอดิเทพยหนักหนาในเวลานี้ เพราะถ้าหากวัน
 จะประคับประคองรัฐบาลของเราแล้วเราก็จะทำไม่ได้โดยวิถีทางนโยบายนั้นแหละ
 คือว่าเราจะต้องวิจารณ์นโยบายให้เด็ดที่สุดจะคิด ข้าพเจ้าเห็นความ
 รัฐมนตรี ทุกคน แต่ก็เห็นใจท่านด้วยจึงมีความไว้ใจในรัฐมนตรีคณะนี้ แต่
 ข้าพเจ้าไม่ได้วางใจ ข้าพเจ้าไม่ได้วางใจท่านรัฐมนตรีคณะนี้ แต่ไว้ใจ
 ด้วยเหตุใด ด้วยเหตุที่ท่านเห็นอนาถานวิญญานนโยบาย ความ
 รังไม่สนใจนโยบายจะต้องประกอบด้วยความมุ่งหมายความเจตนาหลักการวิ
 ญญาน แต่ท่านเห็นอนาถานเป็นแต่เจตนาจำนง ของท่านหาใช่โยบายไม่ แล้ว
 เราจะพิจารณาอย่างไร ข้าพเจ้าคิดว่าท่านรัฐมนตรี คณะนี้ดำรงชีพอยู่
 เพียง ๙๐ วัน ท่านคิดว่าท่านเป็นรัฐมนตรีไม่ใช่ตัวข้าพเจ้าคิด แต่ว่า ๙๐ วัน
 ของรัฐมนตรีนั้นเท่ากับ ๙๐ เดือนของพระราชบัญญัติซึ่งผมว่าของกรมทรงคิด
 ขึ้นหลังในเวลานี้ เราจะให้เวลาเสียไปหนึ่งอาทิตย์หนึ่งเดือนหาได้ไม่ เรา
 จะต้องรีบเร่ง ด้วยเหตุดังนั้น เราจะต้องสัมผัสดำเนินการรัฐมนตรีคณะ
 นี้ต่อไป และนั่นจะเป็นเช่นนั้นด้วย เราจะต้องเข้าใจนโยบายของท่านด้วย
 ความเป็นถาวรไม่ใช่ชั่วคราว ข้าพเจ้าได้ค้นนโยบายที่ท่านเห็นอนาถาซึ่งข้าพเจ้า
 จะเรียกว่าเจตนาจำนง ไม่ใช่ นโยบาย นโยบายในการต่างประเทศก็ซึ่งไม่
 มีอะไรเลยที่แปลกเป็นแต่ความสัมพันธ์ คือสัมพันธ์กับต่างประเทศเท่านั้น
 อันที่จริงกระทรวงการต่างประเทศเป็นกระทรวงสำคัญที่สุดในขณะนี้ เพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าหวังว่าท่าน รัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญอยู่ในกระทรวงการต่าง
 ประเทศทั้งหมดจะซึ่งข้าพเจ้าไว้ใจควรจะเปิดเผยนโยบายให้มากถนัดในทาง
 ที่จะทำให้เราสมาชิกวุฒิสภาได้รู้ดังบัญญัติไว้ควรจะรู้ได้ว่า แนวทางของ
 ท่านนั้นดีหรือห่วย จะมติดความใหม่ที่เราจะช่วยให้บางร่างก็จะช่วย
 ด้วยเหตุดังนั้นก่อนจะรับงานนโยบายอื่น ๆ ข้าพเจ้าขอขอยุติเพียงนโยบาย

ต่างประเทศ ขอให้ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอภิปราย
ให้มากกว่านั้น ให้พวกเราผู้ศึกษาแนวทางของท่านเป็นอย่างไว ท่านจะทำอะไร
โดยวิธีอย่างไร

๑๕.๑๑ น.

พระยาศรวิสารวจา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ:

ขอขอบพระคุณท่านสมาชิกผู้มั่งเกียรติก ได้เปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าอภิปรายต่อไป
แต่ถ้าท่านบอกว่าจะทราบว่าจะดำเนินการอย่างไร ท่านก็พูดอยู่แต่ที่ว่า
ในเรื่องต่างประเทศสิ่งสำคัญคือความสัมพันธ์ระหว่างเรากับต่างชาติเมื่อเกิด
รัฐประหารขึ้นก็มีกระทบกระเทือนทั่วๆ ไป ดังที่ท่านได้เห็นหนังสือพิมพ์แล้ว
ก็กระทบกระเทือนบางประเทศ ประเทศสำคัญมีความสัมพันธ์ คือเราเหมือนกัน
แต่เราจะแก้อย่างไรคงเป็นอย่างที่ท่านต้องการทราบ ก่อนอื่นเราคงต้อง
การกระทำในเรื่องรัฐประหารต่างๆ เป็นอย่างไร สิ่งสำคัญข้อแรกก็ต้อง
ดำรงไว้จะเรียกว่าความมั่นคงในอันบุคคลในอันทรัพย์สินของเรา และการ
ปฏิบัติตามซึ่งสัญญาข้อผูกพันต่างๆ ในข้อนี้เป็นความมุ่งหมายอันสำคัญของ
รัฐบาลหน้า ๑. เราจะคงให้ต่างประเทศทั้งด้วยบุคคลทั้งทรัพย์สินของเขา
ได้รับความคุ้มครอง ๒. ในเรื่องทรัพย์สินและในเรื่องความผูกพันเราก็จะ
คงปฏิบัติตามให้ถูกต้องและให้ตรงตามที่ได้ให้ความสัญญาไว้ แต่นอกจากนั้น
ที่ท่านได้ฟังมาแล้วได้เห็นดังที่ท่านนายกรัฐมนตรีกว่า มีเสียงกระแຈยกกระจ่ายว่า
รัฐบาลน้อยได้ยึดชีพพลของทหาร แต่เราจะทำอย่างไร ข้าพเจ้ากับท่านได้ไป
หาจอมพลและได้พูดกันถึง ความรู้สึกของต่างประเทศถึงวิธีการที่เราจะจัดการ
มันเพียงข้อไป คือว่าถ้าทราบได้ทหารต้องการที่จะใช้นานจากแทรกแซก
กิจการของรัฐบาล รัฐบาลนั้นก็ไม่สามารถที่จะดำรงได้ ในเรื่องนี้นานจอมพล
เขาใจดี และในการที่ในเวลานี้สมาชิกบางคนขอให้ท่านเป็นนี้ ขอให้ท่าน
ระวังว่าสภาพเป็นอย่างไว มันเพียง ๑๕ -- ๑๖ วันของรัฐประหาร แต่เพียง

เท่านั้นสำคัญในทางทหารก็ปลัดก็ออกไปแล้ว ใครจะรับผิดชอบในควมมั่นคง แต่เมื่อไม่มีสิ่งนี้รัฐมาแต่ไม่สามารถที่จะปฏิบัติได้ ซึ่งในเรื่องอย่างนี้เข้าใจได้ทั้งสองฝ่าย และทราบได้พื้นฐานว่าการยื่นข้อเสนอเมื่อให้เราก็อธิบายให้ท่านไปเมื่อนั้น ข้าพเจ้าไม่เชื่อว่าท่านจอมพลจะปฏิบัติอย่างนั้น ในเรื่องความรู้จักของต่างประเทศนั้นผมใครจะเรียนให้ประสมนทรามว่า ในชั้นแรกที่เดียวเขารู้จักมาก แต่ว่าเหตุการณ์ได้คัดค้านลงมากแล้ว ในขณะถึงแม้เขายังไม่ได้รับรองเรา แต่ว่าความสัมพันธ์กัน ทงนิกเนตองจากมันมีข้อความหลายประการ คือเรื่องทั้งข้างกับเรา ๆ ก็ได้จัดการให้ตกลงไปโดยเร็วขึ้นเป็นสิ่งที่เห็นว่าเขาเห็นว่าเราสามารถจะปฏิบัติได้ แต่ไม่ใช่ว่าทุกอย่างนั้นเราจะประจบประแจงเขา เป้า ทำโดยตรงไปตรงมา ทำโดยเด็ดขาด แต่ว่าเขาขอให้เรื่อง แค่ว่าขงกัน ๆ ข้า เราต้องการให้เร็ว จะตอบก็ตอบ ไม่ตอบก็ไม่ตอบ นอกตรง ๆ ไป เอาหรือไม่เอา นักเป็นสิ่งที่เห็นของผมเชื่อว่าหากความพอใจให้เขารับไปพิจารณา ซึ่งที่เขารับพิจารณาในเวลาอันสมควรไม่ชักช้า

ข้อ ๒ มีท่านสมาชิกบางท่านบอกว่า มันมีบุคคลบางคนนอกประเทศพูดจาประนามรัฐบาล สิ่งเหล่านั้น ผมก็ยังไม่ได้ให้ผ่านไปในเรื่องหม่อมเจ้าผู้สละสัตย์ได้ตลอด ก็ขอเมื่อมีวัตถุต่างอย่างเฉย ๆ ก็จะเห็นหลักฐานไม่ได้ ก็ต้องสวดไปมีรายงานมาแล้วได้รับแล้ว ก็ตั้งกรรมการสอบสวนและตั้งไปแล้ว ส่วนทางอัครราชทูตฉันเหมือนกันก็มีเสียงข้างท่านเห็นแล้วหนึ่งคือพิมพ์เป็นอย่างไร ก็ขอให้เขามารายงานแต่ก็ดูไปว่าเป็นอย่างไรต่อไป แต่รับรองได้ ข้าพเจ้าจะไม่ให้ตั้งเหล่านี้กีดขวางหรือมีนปฏิบัติกับข้อการปกครองของเราต่อไป ในส่วนอื่นคือว่าความมุ่งหมายของเราที่จะเป็นมิตรกับทุก ๆ ชาตินี้ต่างประเทศ เราไม่ต้องการจะไปเข้ากับคนเป็นศัตรูกับคนไหน ต้องการเป็นมิตรกับทุก ๆ ประเทศต่อไป ในการปฏิบัติก็พยายามที่สุดที่จะให้การปฏิบัติด้วยดีขจรรมลองแท้ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศไทยเหมือนกัน หมายความว่าความสัมพันธ์ในประทศต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน บางอย่างความ

สัมพันธไมตรีไปคนละเรื่องคนละราว นั่นแล้วแต่ด้วยพินิจที่ต้องใช้แต่บัญญัติที่
 เกิดขึ้น เช่นนโยบายทั่ว ๆ ไปผมบอกได้ว่าต้องกาเป็นมิตร ไม่ต้องการสร้าง
 สัดกับประเทศต่าง ๆ ซึ่งโดยยังไม่เป็นถึงหกยของกับเรา เราจะไม่อยากจะ
 เอาน้ำไปชุก เพราะเวลานี้ตัวทวีปประเทศโดยยังมีสิ่งที่จะต้องทำอีกมาก
 หลาย ในสัญญาที่มีผลบังคับใช้ต่าง ๆ ความมุ่งหมายของรัฐบาลนี้จะต้องแก้ไข
 ปัญหาที่มีผลเกิดขึ้น โดยยังไม่คำนึงถึงที่ไม่ใช่เป็นเรื่องราวของเรา เราจะ
 พยายามดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเราโดยตรง พยายามที่จะลดภาระที่มี
 ให้เกิดขึ้นโดยลงเท่าที่จะทำได้ ที่จะทำให้สำเร็จผลก็จะต้องแสดงให้เห็นว่า
 สำหรับเราแล้วไม่มีความมุ่งร้ายต่อใคร และไม่เกี่ยวข้องกับกิจการของ
 ประเทศอื่น ๆ ก็เมื่อเขาเห็นความจำเป็นอันแท้จริงที่จะเป็นมิตรกับเรา และ
 การปฏิบัติของเขาตรงไปตรงมา และเรายังคงปฏิบัติตามข้อผูกพันต่าง ๆ แล้ว
 ถึงเวลานั้นเขาจะเชื่อว่าเป็นสิ่งที่จะจูงใจให้ต่างประเทศเขาเห็นอกเห็นถึงเจตนา
 อันแท้จริงของรัฐบาล และอย่างที่ผมได้อธิบายไว้แล้วเวลานี้เหตุการณ์ก็
 คลายมาก เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะวิตกอย่างไรในเรื่องการต่างประเทศ

พระมณเฑียรวิมลศาสตร์ : ข้าพเจ้าได้ฟังท่านรัฐมนตรีต่าง
 ประเทศก็ยังมีข้อสงสัยในเรื่องเกี่ยวกับข้อตกลงที่จะให้ต่างประเทศ
 เขารับรองสถานการณ์ในเวลานั้น แต่รัฐบาลเราในขณะนั้นท่านบอกจำ
 ต้องขอให้เขาสั่งเกณฑ์เขา ถ้าเขาเห็นดีเขาก็รับรองเอง ในการปฏิบัติอย่างนี้
 ข้าพเจ้าก็เคารพในความคิดความสามารรถของท่าน แต่รู้สึกว่าจะไร้ทั้งหลายใน
 โลกนี้เราจะต้องช่วยตัวเองให้มาก ๆ ไม่ใช่ให้คนอื่นเขาช่วยเรา การ
 ช่วยตัวเองในทางที่นั้นเราจึงคนโอบหนิงเสียดเงินเสียดทองมากมาย แต่เหตุไฉน
 ในเวลานี้ ในเวลาขณะนี้ เราทำไม่ใช้บุคคลเหล่านั้นในทางที่จะให้ได้ผลดีให้
 มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

พระยาศรีสวัสดิราช : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
 ท่านผู้มีเกียรติจะคิดว่าฉันสมมุติด้วยไม่ใช่ว่าเราอยู่ที่ ๆ ก็นั่งเฉยให้เขา

บริบวอง แรกเห็นก่อนเห็นแต่เราทำอย่างที่ท่านบอกให้ไว้พอเราเป็นป่องเป็น
 เฝียง ก็ใคร่แต่ใคร่จะเป็นปากเป็นเสียงอยากตหน้าตาคานก่าเป็นปากเป็นเสียง
 แค่นั้น อย่างน้อยก็ต้องขอเท็จจริงว่าเป็นอย่างไร เจตนาถ่อมด้วยกนทง
 นั้น เมื่อผมเจ้าบริบวองมาทักอย่างนั้นท่านก่าผมนั่งนอนใจคิดอยู่เต็มมือ แต่บอก
 จากกตแล้งก็มีทางอื่นที่จะทำได้เหมือนกัน และเราก่าทำ ไม่ใช่เจ้าเราไม่ทำ แต่
 สิ่งต่าง ๆ นั้นจะทำไปก็ไม่ใช่สิ่งที่จะต้องมาขอค้ำงกัน ถ้ามาขอค้ำงกัน
 บอกเขาว่าเจ้าทำอย่างนั้นอย่างนี้แล้วผมเชื่อว่าในที่สุดมันไม่ได้ โอภาศอย่างที่เรา
 ค้ำงกันว่าเราจะทำอะไร ไม่ควรจะไปเปิดเมย มันไม่ถก แล้วขอให้ท่านวางใจ
 คุกในสิ่งของท่านคิดค้น ในสิ่งของท่านถกกันรัฐบาลนี้ยกค้ำงถึง และให้ขอเช่นเดียวกับ
 ทาทานวัดคอกยูน

๑๕.๒๒ น.

หลวงประกอบนิติสาร : ตามที่รัฐบาลแถลงว่าจะคอยให้ต่าง
 ประเทศเขาคาทาเขาเห็นค้ำงกับบริบวองเอง และมีสมาชิกผู้เกี่ยวข้องค้ำงหนึ่ง
 ชมนน ข้าพเจ้าเห็นความซื่อซื่อใจของข้าพเจ้าอยู่ซื่อซื่อหนึ่งซึ่งบางท้ออาจจะเป็น
 ประโยชน์ของรัฐบาลในการค้ำงนโยบายต่างประเทศได้ จึงอยากจะขอถาม
 ว่ารัฐบาลได้เคยคิดจะค้ำงการตามท้อข้าพเจ้าได้เสนอค้ำงไปหรือไม่ และ
 ถ้าไม่เคยคิดแล้วจะรีบไปค้ำงหรือไม่ ซื่อซื่อเห็นค้ำง

อาศัยเทศท้อรัฐธรรมนูญระบบปัจจุบัน ได้มาโดยกรรัฐประหารค้ำงเป็น
 ชรรมค้ำงต่างประเทศเขาจะต้องจ้องมองค้ำงด้วยความสงสัย รัฐธรรมนูญระบบ
 ในค้ำงปรารภ ค้ำงความค้ำงโดยที่ประชาชนได้ นำความกราบ บังคมท้อค้ำงทรง
 พระกรณาไปโปรดเกล้าพระราชทานรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าเห็นว่าการค้ำงควรจะ
 ค้ำงกันโดยท้อใจทางหนึ่งเพื่อจะค้ำงค้ำงความจั้งแท้จริงซื่อซื่อ มั่นนค้ำงจั้ง
 ผู้เขาค้ำงค้ำงรัฐธรรมนูญของเขาเป็นการหลอกล่อ ๆ ที่ค้ำงเป็นการจั้งจั้งอย่างจั้ง
 โดยการมักใหญ่ใฝ่สูงของบุคคลบางค้ำงก็เป็นได้ ข้าพเจ้าให้ความเห็นค้ำงค้ำง

เห็นว่าการรัฐประหารระหว่งนั้น ได้มีบุคคลคณะหนึ่งกระทำกรรมาธิการในนาม
 ของประชาชนและแทนประชาชนและถวายพระราชอำนาจแก่พระมหากษัตริย์ให้
 ทรงใช้พระราชอำนาจพระราชทานรัฐธรรมนูญนั้นมา ก็เมื่อเป็นเช่นนั้น ข้าพเจ้า
 คิดว่าเป็นการรื้อฟื้นมาอย่างนี้จะระงับการ โดยวิธีใดวิธีหนึ่งให้ประชาชนทั้งหลาย
 ได้ให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้สัตยาบันแก่การพระราชทานรัฐธรรมนูญครั้งนี้ วิธี
 ทำนั้นถ้าจะพูดกันโดยตรงก็คือให้ราษฎรออกเสียงหรือเพ็ชชิต แต่จะทำได้
 เพียงใดนั้นข้าพเจ้าไม่โดยนัยให้ทำ แต่จะมีวิธีอันที่เหมาะสมหรือไม่ที่รัฐบาล
 จะดำเนินการที่จะแจ้งตัวประชาชนเห็นชอบด้วย เพราะการที่จะหนึ่ง ๆ แต่ถนัดถนี่
 มาหาชนเห็นชอบด้วยนั้นเขาอาจจะไม่ชอบ รัฐบาลอยู่ในอำนาจ ประชาชนก็พูด
 ไม่ออก อย่างที่เคยๆ มาแล้ว ขอให้ได้โปรดเข้าใจว่าข้าพเจ้าไม่ได้นัยว่ามี
 จะต้องมิใช่เพ็ชชิต แต่ขอเรียนถามว่าจะมีวิธีใดหรือไม่เพื่อให้ประชาชนเห็น
 ชอบในคราวนี้

๑๕.๒๖ 11.

พระยาศรีวิสารวาท รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ:

รัฐธรรมนูญที่เสนอก็คือว่ารัฐธรรมนูญชั่วคราวและรัฐบาลก็ได้ดำเนินการ
 ตามรัฐธรรมนูญ คือให้มีการเลือกตั้งให้ราษฎรเขาเลือกตั้งผู้แทนเข้ามา แต่
 เมื่อมีแล้วรัฐธรรมนูญถาวรจะต้องร่างขึ้น และโดยฉะเพาะเรื่องการร่าง
 รัฐธรรมนูญถาวรนั้น รัฐบาลก็จะมาเสนอให้แก่วิศวกรรมสภาหรือสภาผู้
 มนมอย ๓ วิธี วิธีการที่เลือกมาครั้ง พ.ศ. ๒๔๖๕ คือตั้งกรรมาธิการขึ้น
 ให้ร่างผู้แทนขึ้นมาคราวนี้เลือกกรรมาธิการรวมกันทั้งตั้งสภา หรือมีวิธี
 หนึ่งคือ Constituent Assembly คือพยายามจะหาผู้แทนที่มีอำนาจๆ เข้ามา
 นี้ก็อยู่ในความหมายแห่งคาเพ็ชชิต ๆ ของคุณทดลองซึ่งก็เหมือนกัน แต่ที่
 พยายามผลของการเลือกผู้แทนผลก็เหมือนกันคือราษฎรเลือกตั้งผู้แทนของเขาเข้ามา

แต่ถึงเพื่อชีวิต ของคนหลังจึงถามทุก ๆ คนถ้าประชาชนมีความรักง่าย
 หน่อย แต่การราษฎรไม่มีความรู้แต่ในเวลาตอนหนักถึงเวลานั้นเอง แต่เมื่อเรา
 มีตัวแทนประเทศชาติเป็นผู้แทนของประชาชน แต่ในเรื่องนี้รัฐบาลไม่ควร
 นอนใจ คือในเรื่องการตั้งวุฒิสภาขึ้น ข้าราชการเป็นผู้แทนราษฎร แม้
 รัฐบาลเสนอไปแต่ก็พยายามที่จะเสนอบุคคลที่มีความชำนาญในราชการอยู่ที่
 ประชาชนทั่วไปมีความเชื่อถือ และพยายามที่จะขยายวงออกไปตามที่พวกกัน
 และรัฐบาลนั้นแต่ละคนก็ไม่ได้อยู่ในวุฒิสภา และแม้คณะรัฐประหารก็ไม่ได้
 อยู่ในวุฒิสภาเหมือนกัน นักขัตรัฐบาลนั้นจะแต่งตั้งให้ต่างประเทศเขาเห็นว่าไม่ใช่
 รัฐบาลหรือคณะรัฐประหารต้องการจะยึดอำนาจไว้ต่อไป เราไม่ต้องการ
 อย่างนั้น ที่เราเข้ามาทีเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติและโดยความ
 หนักคตอย่างนี้ และโดยการเลือกตั้งวุฒิสภาเราได้เลือกตั้งโดยที่เราเห็นว่า
 สมควรและถ่าม่อมมีสภาพแทนเข้ามาแล้วคราวนี้หนักเต็มบริบูรณ์ คือเรามีทั้ง
 วุฒิสภาและสภาผู้แทน แต่ปัญหาเรื่องรัฐธรรมนูญระบบถาวรนั้นก็จะต้องร่าง
 กันอีก และท่านสมาชิกวุฒิสภาเองท่านก็จะมีความเห็นว่าท่านจะเอาอย่างไร
 ไม่ใช่รัฐบาลจะมาบอกทำให้ท่านทำอย่างนั้นอย่างนี้ รัฐบาลเสนอมาแต่ก็ให้
 ท่านเลือกเอาเอง

พระสุทธีอรรัตนกฤษณ์ : ข้าพเจ้ามีความเห็นอยู่เหมือนกันว่า
 ในเรื่องการต่างประเทศนั้นเป็นกิจการอันสำคัญของประเทศ และโดยนัยเพราะ
 ในขณะนั้นกิจการสำคัญใหญ่นั้นก็คือเรื่องต่างประเทศนี้ เพราะว่าเมื่อวาง
 นโยบายก็ยังมีภาวะไม่บริบูรณ์อยู่บ้าง ในเรื่องการต่างประเทศนั้นในเวลาปรกติ
 เราบางครั้งก็พูดกันไม่ได้มากอยู่แล้ว และยังในเวลาที่มีคับขันแล้ว ความที่
 จะพูดนั้นก็ยังน้อยลงไปอีก และแม้แต่ท่านที่ได้อภิปรายกันมาแล้ว แม้แต่ท่าน
 จะได้ใช้เสียงแข็งอย่างไรข้าพเจ้ามองดูในใจอยากที่จะพูดบางอย่างแต่ไม่กล้าพูด
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้ารู้สึกว่าได้พูดกันมาพอแล้ว และในกาเรียนนโยบายมา
 สำหรับการต่างประเทศนั้นตั้งแต่เกิดจนถึงตายมาตลอด เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอ
 ไปแล้วไป

ประธานวุฒิสภา : เขาขอไต่ถามเรื่องกันไป

พ.ท. พระสารสาสน์พลขันธ์ : ข้าพเจ้าเห็นว่าเราเห็นจะต้องเอาตัวท่านรัฐมนตรีเดิมพันเอาไว้ เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าเองยังไม่ได้อ่างใจในเจตจำนงของท่านที่เสนอมา ถ้าท่านประธานสภาจะผ่านเจตจำนงซึ่งนั้นก็ขอให้อาตมาตัวท่านรัฐมนตรีเดิมพันเอาไว้

ประธานวุฒิสภา : เห็นจะไม่ผิด ได้มีความเห็นเป็นอย่างอื่น มีสมาชิกเสนอให้ผ่านไป ถ้าไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าจะถืออยู่ที่ประชุมอนุมัติ เพราะฉะนั้นท่านในเรื่องการปกครองภายใน

๑๕.๓๒ 11.

พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ : ขอบุ. มหาดไทยพึงดูแลตรวจจัดการเพื่อเด็ก แต่จะตั้งคณะกรรมการปฏิบัติคือไป โดยโดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายของกระทรวงมหาดไทยมีรัฐบาลไหนอยู่ก็เขียนว่า สันนิบาตของข้าราชการจะได้แก้ไขให้เข้มแข็งขึ้นทว่ารัฐบาลหมด ก็เห็นเขียนอย่างอื่นอยู่เสมอ แต่ลงท้ายก็ว่า ๆ กันไปใช้แต่เท่านั้น ข้าพเจ้ามีความหวังว่ารัฐบาลมีอายุเพียงประมาณ ๙๐ วันเท่านั้นเอง โฉนจะดูแลให้การหย่อนสมรรถภาพของข้าราชการนี้ให้หายเร็วได้ คงอยู่ระเบียบของกระทรวงมหาดไทยแต่เดิมนั้นมีกำหนดไว้ ข้าราชการส่วนต่าง ๆ ได้มีราชการที่กระทรวงนั้นพอสมควรแก่เวลาแล้วแต่มีความคุ้นเคยกับการงานนี้แล้วก็ย้ายเปลี่ยนออกไปมีราชการยังส่วนภูมิภาคเพื่อสืบเปลี่ยนให้ข้าราชการส่วนภูมิภาคได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาอบรมในราชการส่วนกลางได้ แต่ลงท้ายกลับกลายเป็นว่าเหตุการณ์อันนี้ให้ตาในชั้นนี้ ชุมกเหมือนบางเด็กน้อยต่อมากว่าลงไป ใช้แต่กระนั้นยังมีข้าราชการส่วนภูมิภาคได้พูดว่ากล่าวอย่างร้ายแรงว่า เพราะเหตุว่าเราไม่มีโอกาสศึกษาอบรมอย่างข้าราชการส่วนกลาง อ้างว่าไม่ได้เป็นลูกศิษย์คนไหนไม่ได้เป็นลูกศิษย์คนไหนบ้างต่าง ๆ แต่ไม่เป็นการสมควรอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้น

LIRT

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่าได้โปรดฯ ตัก ถึง
ในข้อนี้ และขอฝากข้อสังเกตข้อนี้คือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ซึ่งเคยอยู่ในกระทรวงมหาดไทยมาช้านาน กับรัฐมนตรีสั่งราชการมหาดไทย

๑๕.๓๔ น.

พล.ท. ชิต มั่นศิลป์ สนิทโยธารักษ์ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย : ตามที่ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องเมื่อถนัดถใจกล่าวเป็นข้อ
สังเกตว่า โขบายของกระทรวงมหาดไทยที่เสนอมานั้น ดูเป็นที่ตรงตามแต่เชื่อว่า
จะปฏิบัติได้ลำบาก ตามที่เขียนนโยบายในครั้งนั้นไม่ได้เขียนด้วยความ
มุ่งหมายที่จะให้ตรงตามโดยตัวอักษร แต่ว่าได้มีเจตจำนงโดยแท้จริงและ
โดยบริสุทธิ์ใจที่จะปฏิบัติตามให้ได้เป็นผลตามนั้น ในส่วนที่วาระเขตเวลาที่จะ
รัฐบางนั้นจะบริหารเพียงอันสั้นนั้นคือเพียง ๑๐ วัน จะปฏิบัติตามให้ได้ไม่ถึง
หกวัน รัฐบาลคณะนี้ก็ตระหนักอยู่ในระยะเวลาอันจำกัด แต่ด้วยเจตนาอันแรง
กล้าที่จะทำการโดยทั่วไปที่ดำเนินการจะทำได้จะใช้เวลานั้น ปฏิบัติการ โดยเต็ม
ความสามารถโดยเต็มกำลัง ส่วนผลที่จะเป็นประการใดขอได้ โปรดฯ เขาเมื่อ
ตอนท้าย ถ้าหากว่าไม่สามารถปฏิบัติตามได้เต็มตามตั้งใจจะยอมรับผิดชอบ
ส่วนที่ท่านเป็นห่วงถึงการปรับเปลี่ยนข้าราชการส่วนกลางไปยังส่วนภูมิภาคหรือ
จากส่วนภูมิภาคเข้ามาส่วนกลางนั้น เป็นเรื่องซึ่งถ้าหากจะมีข้อบกพร่องก็คง
จะบ่งพร่องด้วยความ . ? พูดตรง ๆ ก็เห็นว่าอย่าเขียง แต่ว่าข้าพเจ้าขอ
รับรองในที่นี้ว่าสำหรับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ๓ ท่านที่จะได้บริหารราชการ
การต่อไปจะพยายามไม่ถ่างเขียงจะพยายามที่จะรับผิดชอบหรือข้อตกเดือน
ของท่านผู้หนึ่งไว้สำหรับปฏิบัติราชการให้ตรงตามวัตถุประสงค์ไป
ความจริงทั้งหมดเรื่องที่จะคอยท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องนั้นแล้ว แล้ว
เมื่อจะมีการสอบถามมาอีกก็เกรงใจว่าจะหนัก ๆ อีกขอใจแก่ท่านสมาชิกผู้
เกี่ยวข้องทั้งหลาย เพราะว่านโยบายที่เขียนไว้นั้นท่านสมาชิกนายหนึ่งซึ่งเป็น

ข้าราชการของข้าพเจ้า นโยบายเขียนไว้แต่ความมุ่งหมายเป็นส่วนหนึ่งของ
 นโยบายเท่านั้น ความจริงรัฐบาลควรระวังว่าคนที่ละเอียดก็มองความในใจ
 กระทั่งถึงข้อปฏิบัติเสียด้วย จึงจะรู้ว่ามันเป็นนโยบายสมบูรณ์ เมื่อท่าน
 ปรึกษาว่าน่าจะเป็นอย่างนั้นยกยกจะส่งเอง เพื่อคัดข้อของใจของท่านสมาชิก
 ที่จะเสนอข้อสงสัยได้ถามต่อไปอีก จึงใคร่จะขอเวลาท่านประธานได้ชี้แจง
 ถึงเรื่องนี้ด้วย ความจริงในเรื่องการปฏิบัติทั่ว ๆ ไปในกระทรวงมหาดไทยนั้น
 หาใช่จะมีแต่เพียงที่ได้กำหนดไว้ในนโยบายไม่ ความจริงได้มีหน้าที่คอยหลาย
 ประการซึ่งปรากฏอยู่ในหน้าที่ของหน่วยงานกรมกองภายในกระทรวงมหาดไทยแล้ว
 แต่ได้หยิบยกมาเพียง ๓ ข้อ ก็เพราะในคณะรัฐบาลได้มาสอบถามพิจารณา
 ว่าเป็นสาระสำคัญ เป็นข้อบกพร่องที่ควรจะต้องแก้ไขเพื่อมาบังคับข้าราชการ
 ของราชรัฐในขณะนั้น เพราะฉะนั้นจึงได้เขียนมาแค่เพียง ๓ ข้อ ก็เช่นนั้น
 เขาใจว่าในส่วนการปฏิบัติอื่น ๆ ก็จะพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นตามหน้าที่
 ของกรมกองต่าง ๆ ที่มีปรากฏอยู่ในกฎหมาย สำหรับในเบื้องต้นนั้นเป็น
 นโยบายประการที่ ๑ ของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีว่าจะจัดการปราบโจร
 ผู้ร้ายอย่างถาวรขึ้น ในการนี้จะใช้วิธีระเบียบบริหารและปรับปรุงเจ้าพนักงาน
 ฝ่ายปกครองและตำรวจเสียใหม่ให้มีสมรรถภาพยิ่งขึ้น ในความข้อนี้
 ก่อนที่จะได้คิดกำจัดปราบปราม ก็ได้คำนึงถึงสาเหตุซึ่งเกิดโจรผู้ร้ายขึ้นใน
 ขณะนั้น การปราบปรามที่เป็นมาตลอดได้ประสพข้อขัดข้องอย่างไร เรื่องที่
 เกี่ยวกับการเกิดโจรผู้ร้าย ตามที่ข้าพเจ้าได้คิดไว้ตรงเขาด้วยบัญญัติ
 น้อยและระยะเวลาอันสั้น ก็คงจะเนื่องด้วยจะต้องแก้ในเรื่องความขาดแคลน
 ทั่ว ๆ ไป ในเรื่องความขาดแคลนเป็นเรื่องที่รัฐบาลนี้รวมกันทั้งคณะมีความ
 คำนึงเห็นว่าเป็นความสำคัญที่จะต้องปฏิบัติ และจะต้องร่วมกันทั้งกระทรวง
 ทบวงต่างจึงปรากฏในการแถลงนโยบายของแต่ละกระทรวงแล้ว ก็จะให้ข้าม
 ข้อนไป ความบกพร่องอีกอันหนึ่งนั้น ก็เขาใจว่าเกิดจากการที่มีข้าราชการ
 นำใจให้เกิดการโจรผู้ร้ายขึ้น การชักชวนนำใจให้เกิดการโจรกรรมนั้น

จะเป็นเรื่องการพนันซึ่งสำคัญไม่น้อย การพนันนั้นทางกระทรวงมหาดไทย
 ก็ได้ดำริที่จะตั้งปราบปรามโดยกวดขัน และจะขอเรียนว่า ถึงแก่การพนัน
 ประเภท ๒ ซึ่งเป็นสิ่งอนาจารก็ด่าว่าอาชญากรรม มีข้อหรืออย่างไร
 สักหน่อย ในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิรูป รัฐสภาอาจพูดไม่ได้ว่าเป็นการทุกม
 มากเกินไป แต่อยากจะเรียนท่านสมาชิกสภาจะทราบ เพราะเหตุว่าถ้าปฏิรูป
 ไม่ได้ตามนั้น เราจะทำทางอื่นต่อไป แต่ก็จะต้องให้ทราบถึงความมุ่งหมาย
 มุขย้อย่างไรให้เป็นพอใจและท่านสมาชิกสภาจะแจ้งเพิ่มเติมให้ขอแนะนำใน
 เรื่องความชุกชอนนอกจากการพนันก็เรื่องฮาดูฮ ฮาดูฮเท่าที่ปรากฏเป็นฮาดูฮ
 เกือบนอกกฎหมายมอญเป็นอันมาก ก็เป็นการเคร่งครัดที่คณะรัฐประหาร
 ได้จัดการในเรื่องนี้เพื่อความปลอดภัยและความมั่นคง แต่ถึงกระนั้นก็ยัง
 ไม่สามารถจะเก็บให้หมดสิ้น ทางฝ่ายทางการของกระทรวงมหาดไทยก็ได้จัด
 การกวาดล้างเก็บรับเท่าที่สามารถทำได้จนกว่าจะหมดสิ้นไป ถ้าหากว่าฮาดูฮ
 นอกกฎหมายหมดสิ้นไปแล้ว การโจรผู้ร้ายอาจจะสงบลงได้ส่วนหนึ่ง

นอกจากนั้นในเรื่องเกี่ยวกับโจรผู้ร้ายซึ่งมอญนั้น ถ้าจะเป็นจะต้อง
 กำปราบปราบปราม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคงเป็นหน่วยเป็นก้อน การปราบ
 ปรามจะดำเนินไปได้ ก็จำเป็นจะต้องปรับปรุงเจ้าหน้าที่ทางฝ่ายปกครองและ
 ตำรวจ เดิมทีเพิ่มผู้คุมความยุติธรรม เขาใจได้คือหน้าที่และส่วนการปฏิรูป
 ในเรื่องเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองกับตำรวจ ก็จะทำให้รับผิดชอบร่วมกัน เพราะ
 เท่าที่เป็นอยู่นั้น รัฐสภาจึงมีความแตกต่างในทางปฏิรูปกัน ยิ่งกันอยู่ก็จะหา
 ทางให้ปฏิรูปการร่วมกัน นอกจากนั้นก็จะเพิ่มกำลังในการปราบปรามทั้งคน
 และฮาดูฮไปยังท้องที่ แต่ขอที่จะเพิ่มกำลังการปราบปรามออกไปนั้น จะไม่
 แยกออกเป็นหน่วยต่างหาก เพราะว่าฮาดูฮจะมีการแก่งแย่งจากเจ้าหน้าที่ประจำ
 ท้องที่ทมิฬมอญเดิมนั้นได้ ก็เป็นแต่เพียงเสริมกำลังใหม่สำหรับสภาพแห่งฮาดูฮ
 ทั้งกำลังคนและฮาดูฮ นอกจากนี้โดยธรรมชาติที่ตั้งความระแวงเท่าที่เป็น
 ขณะนี้ ศัสตราวุธทางด่านประชาชนทมิฬมอญก็รัฐสภาจะเสริมให้ใหม่ไป ในเรื่อง

นอกจากที่จะจัดแจงในการที่จะเร่งทำความเข้าใจอะไรต่อประชาชนอย่างที่เคย
ทำกันแล้ว และนอกจากจะอาศัยทางกระทรวงศึกษาธิการเป็นส่วนใหญ่แล้ว
ในทางมหาดไทยก็ควรจะเห็นจะต้องของวังหลวงซึ่งเจ้า ซึ่งอาจจะช่วย
เหลือในเรื่องนี้ได้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปราบโจรผู้ร้าย ในส่วนที่
จะปรับปรุงใหม่ก็คงมีสัมพรรคภาพนั้น ในชนนี้ได้ทางกระทรวงโดยที่จะได้
คิดเลือกตัวบุคคลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตามท้องที่ต่าง ๆ นั้น เพื่อคัดเลือก
ถ้าหากว่าใครไม่คิดจะขอให้ท่านเหล่านั้นที่ลกลทางไป ส่วนที่เหลืออีกจะได้
บรรจุในทางที่เหมาะสมแล้วสัมพรรคภาพและความเป็นอยู่ในท้องถิ่นเหมาะ สัม ของ
ท่านผู้นั้น เมื่อก็คัดเลือกคนเช่นนั้นแล้วและเมื่อจะปฏิบัติการกวาดล้างความเป็น
จะของคิดถึงหลักการตอบแทนผู้ที่คิดเขาคิดจะได้รับความตอบแทนดี ส่วนผู้ที่
ทำผิดก็ควรจะได้มีโทษ ถ้าผู้ใดทำความดีแล้วควรจะได้มาเห็นจุน ควรจะ
ได้เลื่อนตำแหน่งให้เป็นประจำขึ้น แต่ถ้าหากว่าผู้ที่มีความไม่มีความดีของก็จะ
ไม่ไฉน แต่จะได้ทำอย่างยุติธรรมอย่างไม่เห็นแก่หน้า นอกจากนี้คนที่จะมี
สัมพรรคภาพเช่นนั้นจะต้องมีความรู้ในวิทยการและมีมีความรอบคอบในหน้าที่ ที่
ปฏิบัติในเรื่องนี้จะได้มีการเรียกมาทำการอบรมกันให้เข้าใจหน้าที่เป็นคราวๆ
ฝึกฝนไปโดยทางหนังสือและจะได้ให้เข้ามาทำการศึกษาเพื่อเตรียมพร้อม เพื่อ
จะเลื่อนตำแหน่งขึ้น

นอกจากนี้จะมีการตั้งเสริมกำลังเอาไว้ ในการที่จะปฏิบัติการตามหน้าที่
ที่ ในการนี้เจ้าหน้าที่ทุกคนจะมีอาวุธที่จะปฏิบัติงานในการปราบโจรผู้ร้าย
ตามสัมพรรค นอกจากนั้นจะได้คำนึงถึงการที่ข้าราชการร้องอยู่ในขณะนี้
อีก คือค่าใช้จ่ายในการออกไปทำการตามหน้าที่ที่จะได้เพิ่มให้ตามสัมพรรค
ไม่ให้เดือดร้อนในการออกไปตามท้องที่ นอกจากนั้นจะได้กำหนดความมี
ผิดชอบในหน้าที่ให้เคร่งครัด ให้เจ้าหน้าที่เหล่านั้นปฏิบัติหน้าที่ของตนโดย
เต็มใจ ไม่มีทางหลีกเลี่ยงก็ถึงงั้นแต่อย่างใด นอกจากนี้จะได้หาวิธีปราบ
ผลการปฏิบัติของข้าราชการ เมื่อทราบว่าคุณคนไหนไม่สมควรจะปฏิบัติไปได้

LIRT

ชัดหรืออย่างไรแต่ก็ได้แก้ไข ให้ปฏิบัติไปได้ โดยไม่ต้องพะวงพะนอนหรือ คัดชัด

ในนโยบายข้อที่ ๒ ในด้านการทำบางความดีของราษฎร จะได้ เรงวัดจัดการให้เครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นได้ถึงมือราษฎร โดยสะดวก และ ทดถึงกัน

ในนโยบายข้อที่ ๒ ในด้านการทำบางความดีของราษฎร จะได้ เรงวัดจัดการให้เครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นได้ถึงมือราษฎร โดยสะดวกและ ทดถึงกัน ในขณะนั้นเท่าที่ได้อบรมอบรมและเท่าที่ได้นำมาขายอยู่แล้วไม่ได้ไป ถึงมือประชาชนนั้นเป็นด้วยได้หายหุดตกหล่นจากขนส่งในระหว่างทาง เพราะ ฉะนั้นในขณะนี้จึงได้ให้มีการควบคุมขนส่งสิ่งของจากแหล่งกลางไปยังจุด ปลายทางให้เป็นการแน่นอนขึ้น ทั้งนี้ก็อาศัยศึกษารวมอย่างเดียวกัน ใน ขณะศึกษารวมยังเสื่อมโทรมอยู่ในขณะนั้น ก็จำเป็นจะต้องผูกมัดถึงผู้ ควบคุมหลายคน เช่นเจ้าของท้องที่ที่เป็นผู้ขาดแคลนหรือขอมาและเจ้าหน้าที่ คำนวณและเจ้าหน้าที่ทางต้นทางที่จ่ายออกไป เมื่อของไปถึงจุดหมายปลายทาง แลแล้วก็จ่ายโดยทมิฬผู้เห็นไม่ชัดเจนเพราะแต่เจ้าหน้าที่ฝ่ายเดียว เจ้าหน้าที่ ผู้เห็นในขณะนั้นประมาณว่าอาจจะจัดจากส่วนซึ่งราษฎรมีความไว้นั้นขอใจ เดือดคงจนอย่างที่ได้ปรากฏผลดีมาแล้วในการจำหน่ายข้าวทางบัญชีได้ ทาง แคว้น ๔ จังหวัดในบัญชีได้โดยอาศัยพวกกรรมการอิสระจังหวัดให้เขาร่วม มือด้วยก็เห็นว่าจะเป็นผลดี เพราะว่าการถึงมือราษฎรนั้นเป็นที่แน่นอนมาก ในการนี้จะไปปฏิบัติเช่นเดียวกัน ประมาณกันดีผลไปก่อน แต่แก้ไข ที่หลัง นอกจากนี้ก็จะปรับปรุงขยายกิจการขยายในการสังเคราะห์ทาง บ้านประชาชนและการอาชีพต่าง ๆ ทั้งเลี้ยงขนและนากขนอกที่จะปรับปรุงขยาย การสังเคราะห์คนชราทพพลภาพและเด็กอนาถา ในเรื่องนี้ความสำคัญอยู่ที่ การสังเคราะห์คนชรา คนทพพลภาพและอนาถา หากได้ทำไปเขื่อนอนถม ถานสังเคราะห์คนทพพลภาพทั้งอยู่ที่พระประแดง บริเวณท้องทุ่งนกวาง

ความผิดหนึ่ง การที่จะเรียนอย่างนั้นในเวลาปฏิบัตินั้นจริงๆ แล้วมันอาจจะผิดซ้ำ อาจจะต้องแก้ไขในเรื่องปฏิบัติตามที่เรียนมาเดอนเพื่อระมัดระวังก็เพราะฉะนั้นถ้าหากในทางปฏิบัติจะเป็นหรือจะมีการคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง ก็ขอโปรดทราบว่าได้พยายามให้คนที่ตั้งจะให้เป็นไปได้แล้ว

๑๕.๕๑ น.

พระยาอรุณกรมนต์ : ตามที่ข้าพเจ้าได้เรียนแถลงไว้แต่ต้น บางทีอาจจะทำให้เข้าใจผิด เพราะนี่ก็เป็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงกับรัฐประหาร ถิ่นกว่าคงจะดีกว่านี้ใหม่ จึงมีความประสงค์ที่จะถามทุกอย่าง อย่างเจ้าคุณศรีธรรมราช แต่เมื่อประธานประสงค์จะให้ถามเป็นรายการของข้าพเจ้าอยากจะขอถามท่านรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยว่า ในเรื่องการเทศบาล ซึ่งเป็นที่ทราบอยู่แล้วแหละ ในเรื่องนั้นมีความจริงกฎหมายก็แก้กันมาหลายครั้งหลายคราแล้ว พ.ศ. ๒๖, ๒๓, ๒๖ เรื่อยๆ นี้เอง แต่เวลานี้ในการที่สมัครภาพของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเหล่านั้นไม่ได้สมัครตามกฎหมายก็มีเหตุหลายประการ ประการที่ ๑ เรื่องเงินเรื่องทอง เวลาที่ท่านทราบเข้าใจว่าเทศบาลนครกรุงเทพฯ ในมีหน้าตาหากว่าเพิ่มเงินให้แก่เจ้าพนักงานเทศบาลแล้ว บางทีอาจไม่มีเงินทำอะไรเลย คือหมิ่นเหตุหมิ่นชังเขาได้เขาใจว่าเป็นเพราะเหตุว่ากระทรวงการคลังหรือจะเป็นรัฐบางหรือใครก็ไม่ทราบแน่ ไม่ได้แบ่งให้ตามกฎหมาย ประการที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติตั้งแต่สมัยปี ๒๓ ถึง ๒๖ ความประสงค์นั้นไม่ได้ให้เทศบาลอยู่ในควบคุมของกระทรวงมหาดไทยแต่กระทรวงเดียว แต่ในมาตรา ๒๕ ของประธานาธิบดีพม่าก็ว่า “เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมดูแลเทศบาลทั่วไปได้คณะกรรมการปกครองกรมการชนคณะหนึ่ง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานโดยตำแหน่งหนึ่งคน กระทรวงมหาดไทย ๑ คน กระทรวงการคลัง ๑ คน กระทรวงศึกษาธิการ ๑ คน และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๕ คน คณะ

LIRT

กรรมการคณะหม้อนาจหน้าทควบคุมดูแลเทศบาลทั่วไปให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย” เป็นที่เสียใจว่าตั้งแต่ ปี ๑๓ ถึง ๑๖ แม้จะได้ตั้งกรรมการโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วแต่ไม่เคยมีการประชุมเคยเข้าใจว่าเป็นเช่นนั้น อยากจะขอถามว่าการจะแก้กฎหมายก็จะต้องเข้าขอความเห็นจากคณะกรรมการชุดนี้ คือไปประชุมหรือหากโดยวิธีอื่นใหม่หรือจะดำเนินการอย่างไรต่อไป ประการที่ ๒ เรื่องเงินเทศบาลถือว่าไม่มั่นคงจัดการอย่างไรต่อไป ประการ

๑๖.๑๐ น.

พล.ท. ชิต มั่นศิลป์ สนิทโยธารักษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ตามที่ท่านสมาชิกผู้มั่งเกียติตั้งข้อสังเกตในเรื่องนี้ของเทศบาลเป็น ๒ ข้อหนึ่ง คือว่าที่ว่างเงินไม่พอ ก็ได้สอบสวนแต่โดยคร่าว ๆ เพราะเพิ่งตั้งสภาชุมชนตั้งไม่กี่วัน ก็ไม่ทราบว่างเงินไม่พออย่างไร เพราะว่าต้องเกี่ยวข้องกับการขยายเงินเพิ่มเติมเพื่อให้คุ้มค่าครองชีพภาคชน กรณีนี้อย่างไรก็ในเรื่องเงินก็เป็นปัญหาอันหนึ่งที่ต้องพิจารณา ยังไม่สามารถจะเรียนต่อไปได้ ถ้าเรียนแต่คงไม่เป็นอะไร เพราะฉะนั้นที่ที่ประชุมมนตรีมหาดไทยยังไม่สามารถจะเรียนได้ เพราะฉะนั้นขอผ่านไป แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้ของเทศบาลที่จะต้องกระทำเป็นการใหญ่ เพื่อแก้ไขในเรื่องส่วนควบคุมดูแลให้สามารถทำงานได้จนกระทั่งถึงต้องแก้กฎหมายนั้นก็จริงอย่างที่ท่านสมาชิกก็คงจะต้องอาศัยเวลานาน แต่ว่าในการอาศัยเวลานานนั้นไม่ใช่ว่าจะปล่อยให้ปล่อยปะละเลยกิจการที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ขอเรียนให้ทราบว่าระดับงานในขณะกำลังพิจารณานี้ไปด้วยในตัว ก็จะปฏิบัติงานให้รัดกุมแต่กระชั้นยิ่งขึ้น ตามที่ท่านประสงค์เพื่อให้การงานดำเนินไปควบปกติใหม่ให้หนักแน่นดำเนินการให้ปฏิบัติงานก็จะรัดกุมกฎหมาย

LIART

๑๖.๑๑ น.

พล.ท. พระยาอภัยสงคราม : ตามที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ชี้แจงข้อของใจมาแล้วโดยละเอียดนั้นข้าพเจ้าก็รู้สึกว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่ข้าพเจ้าใคร่จะเรียนถามอยู่บ้าง เพราะว่าในเรื่องที่เกี่ยวกับการงานที่จะให้ความดีแก่ประชาชนนั้น ก็ยังมีสิ่งที่เบ็ดเสร็จในข้อที่ท่านได้แถลงนโยบายมาแล้วด้วยอีกหลายประการ ท่านจะได้นำสิ่งใหม่ๆ มาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับกิจการรอดระชนให้เพียงพอ ไตหรือไม เป็นคนว่าเช่นนั้นว่าการจัดระเบียบข้าราชการโยธาโยคคนออกกคค ซึ่งความจริงนั้นถ้าหากว่าเพียงแต่ย้ายคนเข้าย้ายคนออก ในเขตเทศบาลหรือ ในท้องถิ่นก็ตาม ถ้าหากว่าท่านจะเพิ่มวิธีให้ใช้ประโยชน์คือใหม่แบบผมพอจะโรเพิ่มข้ออีกสักอย่างหนึ่ง คือถ้าหากว่าท่านได้ถูกต้อง ระเบียบตรงเรียบร้อยแต่ก็ให้ใช้ข้อข้อย้ายออกหรือข้อเขาโดยทางประโยชน์ได้ ถ้าหากว่าทางเจ้าหน้าที่ได้ระเบียบเรียบร้อยดีก็คอยมา ถ้าหากว่าไปปฏิบัติเช่นข้าพเจ้าก็คิดว่าคงจะเป็นการประหยัดได้ผลในทางเศรษฐกิจเป็นอันมากแทนที่คนต้องไปนั่งคอยวันหนึ่งค่า จะได้ไม่ต้องเสียเวลาเป็นการได้ประโยชน์ด้วยกันทั้งสองฝ่าย แปลว่าเป็นวิธีที่พัฒนาใหม่ซึ่งผู้ที่ยังเต็มใจจะปฏิบัติตามวิธีเก่าก็คง กระทำไต่ตง น เป็นตัวอย่าง นอกจากนี้ในวิธีที่ท่านชี้แจงถึงเรื่องการที่จะปรับปรุงการงานนั้น ข้าพเจ้าก็ใคร่ที่จะเรียนถามท่านว่าถ้าท่านจะปรับปรุงใหม่ท่านจะทำให้ตำรวจสมัครภาพดียิ่งขึ้นด้วยการที่จะเพิ่มการไปหมุนกำลังกันให้ตำรวจเร็วอย่างที่เราทราบกันอยู่ทั่วไปแล้วว่าตำรวจท้องที่ต่าง ๆ เสด้านมีกำลังเล็กน้อยไม่มากดังเพียงพอ ถ้าไปถอดออกไปหน่อยก็ไม่ชำนาญหาหนะไม่ม่ใคร่ของมือถือสารจะไว้ติดคอกันได้ตามผู้ร้ายอะไรซึ่งนั่นผลสุดท้ายก็ส่งคนเจ็บไปโรงพยาบาล ซึ่งถ้าหากว่าได้เพิ่มให้มสิ่งใหม่ ๆ เช่น เป็นต้นวิทยหรือการถือสารอะไรได้แต่อาจจะเรียกที่ใหม่มาช่วยท่น เรียกว่าไปช่วยที่ในอะไรอย่างนี้เป็นต้น ถ้าหากว่าได้ช่วยกันแล้ว ไม่เพียงผลจะส่งคนเจ็บไปโรงพยาบาลบ้างอาจจะไปจับผู้ร้ายได้ทันเวลา

อีกประการหนึ่งก็ยอมเป็นสหพรหมกันอยู่ทั่วไปแต่ใจว่าความประพฤติของคนนั้น
มันเต็มไปดวยการตักขะโมยอะไรต่าง ๆ ซึ่งถ้าหากว่าตำรวจมันน้อยและอยู่
ระยะห่าง ๆ กันเช่นนั้น ในย่านที่ว่างตำรวจเป็นช่องทางทำให้คนประพฤติ
เป็นโจรได้ทวีความถี่ตวกมากขึ้น และถ้าหากว่าคนนั้นคนนั้นทำได้แต่ได้
ประโยชน์มันก็เป็นการทำดีเป็นตัวอย่าง คือให้คนโตภทจะปฏิบัตมากขึ้น
ถ้าหากว่าอะไรก็ไรด้วยวิธีที่จะวางสถานที่ตรวจในระหว่างท้องที่โน่นบ้าง
ท้องที่โน่นบ้างแก้ปัญหาไปจะเพราะครั้งละเพราะคราวหรือว่าถ้าได้เคยมีผู้ร้ายที่เป็น
ชื่อ หรือเคยเป็นผู้กระทำกรโจรกรรมมาทางนั้นบ่อย ๆ เราคิดว่าอย่างนั้น
ถูกแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าควรจะพูดในสภาที่ว่างานนั้นจะตองใช้เงิน แต่ก็คิด
ว่าถ้าหากว่าพิจารณาถึงเรื่องนั้นด้วยแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าจะหาประโยชน์ให้ไม่
น้อย นอกจากนั้นข้าพเจ้าก็ไม่มอะไรที่จะเรียน

๑๖.๐๕ น.

พล.ท. ชิต มั่นศิลป์ สนิทโยธาภิรักษ์ รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงมหาดไทย : กระทรวงมหาดไทยขอขอบคุณท่านสมาชิกเมื่อครั้ง
ที่ไดให้คำแนะนำมาด้วยเจตนาดี และขอเสนอว่า ในเรื่องที่จะหาวิธีการ
ใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการปฏิบัติแก้ไขข้อบกพร่องนั้น กระทรวงมหาดไทยได้
คำนึงอยู่เสมอ และได้พิจารณาถึงข้อเสียของวิธีราชการใหม่ ๆ มา
ให้เหมาะสม ในวิธีการอันหนึ่งท่านขแจ้งว่าในการที่จะจดทะเบียนผู้ขายคน
เขาออกนั้นควรจะหาวิธีที่ดีและง่าย ๆ เช่นเพิ่มโดยวิธีทางไปรษณีย์นั้น
เป็นความคิดที่กระทรวงมหาดไทยจะรีบไปพิจารณา แต่ขอเรียนว่าก็ยัง
ยืนยันว่าเป็นวิธีที่จะยังปฏิบัติไม่ได้ เพราะวิธีที่คนจะไปแจ้งคือแจ้งพนักงาน
นั้นเป็นเรื่องที่จะเอาความจริงและสอบถามข้อความบางประการให้เป็นกรณี
ชัด ถ้าหากจะเป็นการแยกแยะกันได้ด้วยประการใดแล้ว ก็ไม่เหมาะสม
ที่จะปฏิบัติ แต่อย่างไรก็ดีจะได้พิจารณาว่าจะเป็นการสมควรจะกระท

LIRT

ได้หรือไม่ นอกจากนั้นแล้วหลักการที่จะทำการปราบปรามให้เหมาะสมกับ
 ขอบที่จะคิดในเรื่องเครื่องมือและเรื่องคนให้เหมาะสม ในเรื่องขนาดนั้น
 เพราะท่านเป็นทหาร และเราเป็นทหารด้วยกัน หลักการก็เห็นจะคล้าย ๆ
 กันคือมีความมุ่งหมายที่จะกระทำอยู่แล้ว และในหลักการอื่นของเด็กก็ได้
 กระทำอยู่แล้ว กระทรวงมหาดไทยจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น คือใน
 ท้องที่ของตำรวจนั้นที่ระเบียบเป็นท้องที่ ๘ เขตคนนั้นก็ต่าง ๆ สำหรับเป็น
 กำลังสนับสนุนเพื่อจะช่วยกันทำการปราบปรามด้วยกำลังเข้มแข็งยิ่งขึ้น และ
 นอกจากนั้นข้อการเติมจากคือให้ต่างจังหวัดที่ไกล เคียงกันนั้นสามารถที่
 จะเข้าช่วยเหลือได้ในเวลาที่เกิดการขึ้น และนอกจากนั้นการจำกัดกำลังเข้า
 สนับสนุนในเมืองเกิดเหตุร้ายแรงนั้น ท่านสมาชิกผู้หนึ่งคงจะได้อ้างไว้ที่
 เป็นอยู่ในขณะนี้ ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิจะได้พิจารณา
 และได้เห็นด้วย เพราะเหตุว่าเรื่องกำลังอาวุธ วิทยุ พาหนะ นั้น เป็น
 การจำเป็น แต่นั่นและการที่เราจะจัดได้คงกล่าวกันก่อนแล้วแต่การเงิน
 เมื่อพูดถึงการเงินก็เป็นประกายว่าเราไม่สามารถทำอะไรได้ แต่กระทรวง
 มหาดไทยรับว่าจะพยายามทำเท่าที่จะทำได้ ส่วนจะได้แค่ไหนนั้นจะได้ศึกษา
 พิจารณา ส่วนในเรื่องที่จะเพิ่มสถานีตำรวจขึ้นในเขตที่มโจรผู้ร้ายมากมาย
 กติ เรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยกำลังศึกษาพิจารณาอยู่แล้ว และขณะนี้
 กำลังเรียกข้าราชการภาคมาประชุม ได้สองวันแล้วแต่กำลังจะประชุมขึ้น และ
 หวังว่าระดับของความตึงเครียดของท่านได้เท่าที่จะสามารถ

นายจรินทร์ กฤษณภักดิ์ : เท่าที่ข้าพเจ้าได้ฟังนโยบายของ
 รัฐมนตรีทุกคนและข้อถกเถียงต่าง ๆ นั้น ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะรับของ
 รัฐมนตรีได้ เห็นว่ารัฐมนตรีชายเพียง ๘๐ คนเท่านั้น ถ้าหากว่าจะฟัง
 นโยบายที่กระทรวงไปโดยละเอียด ก็จะเป็นการเสียเวลาที่จะรับทำ
 งานอย่างอื่นต่อไป ที่เราจะต้องกระทำต่อไปนั้น คือพิจารณาว่า
 รัฐธรรมนูญซึ่งจะใช้เป็นระบบถาวร และข้าพเจ้าขอแสดงความเห็นว่าควรที่จะ

มติให้คณะรัฐมนตรีบริหารไปได้ การที่เราจะไม่ไว้วางใจอย่างใกล้ชิดจน
จะทำให้ไม่ได้ เพราะเหตุว่าเป็นการกระทำโดยชั่วคราว เพราะฉะนั้นขอให้ท่าน
ทั้งหลายลงมติไว้วางใจรัฐบาลเพื่อจะได้พิจารณาวิุจรรมนุษย์ต่อไป

ประธานวุฒิสภา : คือเราได้ตกลงกันว่า เราพิจารณาเป็น
รายการเป็นข้อ ๆ ไป เพราะฉะนั้นการพิจารณาซึ่งพิจารณาไม่เสร็จจึง
ข้าพเจ้าเห็นว่าท่านสมาชิกก็มาเพื่อจะส่งจดเวลาของสภา แต่ว่าเรื่อง
แถลงนโยบายเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เพราะฉะนั้นความเห็นก็ย่อมแตกต่างกัน
แต่ที่ท่านสมาชิกก็มาแต่ที่เห็นแก่เวลา แต่ว่าเราจะได้ทำการอื่นต่อไป
แต่ว่าเวลาเริ่มแรกก็ข้าพเจ้าเสนอโดยความเห็นชอบของสมาชิกผู้หนึ่ง ซึ่งนายก
รัฐมนตรีรับรองว่าให้พิจารณาเป็นข้อ ๆ เพราะฉะนั้นเราก็ตกลงพิจารณาใน
ข้อ ๒ ถ้าท่านจะขอเสนอต่อกระทันครจะเสนอให้ผ่านข้อ ๒ จะดีกว่า ท่าน
จะว่าอย่างไร ตามที่เราตกลงกันครั้งแรกจะได้เร็วเข้า

นายจรินทร์ ฤกษ์ณภักดี : ในเรื่องที่จะพิจารณาคือไป
ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นการยืดเยื้อ ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าเป็นการยื่นเยื้อเนิ่น ๆ
ถึงอย่างไร ๆ ก็จะต้องให้คณะรัฐมนตรีบริหารงาน เราได้ฟังนโยบายแถลง
หนักเข้าแล้ว การที่จะทำตามนโยบายนั้นให้ถูกต้องเห็นว่าเป็นการดีทำไป
ไม่ได้ ถึงรัฐบาลไหน ๆ ที่ตั้งขึ้นก็จะทำให้ดีกว่าไม่ได้ เพราะฉะนั้นเรา
เป็นผู้ที่จะต้องถือสภานี้ว่า "ทำดีกว่าพูด" เราจะได้พิจารณาการกระทำ
ของรัฐบาลต่อไป ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะมีการลงมติเสีย ข้าพเจ้าขอไว้วางใจ
รัฐบาลตน

พ.ต. คง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี : เท่าที่ท่านสมาชิกเสนอ
ข้าพเจ้าคิดว่าจะไม่ถูก คิดว่าจะไปรอบรัศมีคิดความดูอย่างไร เสียก็ต้อง
รับรองรัฐบาลตนไม่ถูก ถึงจะ ๑๐ วัน ๓ วัน ๒ วัน ก็แล้วแต่ ท่านจะต้อง
พิจารณาควรรัฐบาลให้ เพราะถ้ารัฐบาลไม่ใช่เป็นรัฐบาลผูกขาด เรื่องเป็น
อย่างนั้น ถ้าท่านไปอย่างนั้นเป็นรัฐบาลผูกขาด แต่ไม่ได้ความจะเสียผล

LIART

ของประเทศไทย ที่ข้าพเจ้ารับชมและฟังแล้วเห็นให้ท่าน ที่ข้าพเจ้ารับไป
 คงมาเป็นรัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว นอกเหนือไปจากนั้นคือ เป็น
 ผู้แทนราษฎรอีกด้วย ในระหว่างที่เราเลือกคง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็น
 และเห็นด้วยกับท่านสมาชิกแห่งที่เสนอว่าให้พิจารณาแก้ไขเรียงตาม ลำดับ ๑-
 ๒-๓ นั้น ข้าพเจ้ายอมรับเพราะเหตุผลอย่างอื่น คือเวลานี้เราจะเปิดศึกกว้าง
 ใหม่อย่างข้าพเจ้าว่า เพราะฉะนั้นคงพิจารณาจริง ๆ กรุงศรีอยุธยายังไม่
 สิ้นคนดี คนดีเวลานี้ก็ยังไม่มีสิ้นคนดี ไม่ใช่รัฐบาลจะต้องผูกขาดทุกที่ไป
 ไม่มีสิ้นสุด เพราะฉะนั้นอย่างน้อยท่านจะต้องพิจารณา ไม่ใช่ท่านพอใจ
 ในตัวบุคคล ท่านต้องให้ความพอใจในความรู้สึกของท่านด้วย นี่เป็นสิ่ง
 ที่ควรอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นใครรับเลือกเป็นสมาชิกผู้แทนย่อมเป็นผู้
 เคยทำงานมาแล้วทั้งสิ้น และอย่างน้อยก็ได้ประโยชน์กับรัฐบาลนี้ ทางท่าน
 ได้ทักท้วงในเรื่องอย่างนี้ถึงเราจะทำ ๓๐ วันก็ตามก็ในระหว่าง ๓๐ วันรัฐบาล
 เกือบที่ท่านทักท้วงมาเราก็แก้ไขเสีย เพราะฉะนั้นก็มีความเห็นอย่างเดียว
 คือที่ท่านสมาชิกซักไซ้พอใจแล้วขอความกรุณาผู้หนึ่งผู้ใดลงขันเสนอให้ท่าน
 ไปอย่างน้อยเร็ว ถ้าไม่เสนอก่อนตนเอง เวลาจะได้เร็วเข้ารัฐบาลนี้ยกยก
 จะให้ละเอียดไปเหมือนกัน ไม่อย่างนั้น ทำงานไม่สบายใจ ขอขอบคุณ.

ประธานวุฒิสภา : คือท่านสมาชิกเมื่อได้ฟังท่านนายก ฯ อธิบาย
 แล้วยังคงใจจะให้ลงมติหรือไม่ ถ้ายังคิดจะได้ให้ที่ประชุมวินิจฉัย ท่าน
 ยังคิดไปยืนยันไหม

นายจรินทร์ ฤกษ์ฉัตร : ถ้าหากว่าท่านทั้งหลายจะไม่ไว้ใจ
 รัฐบาลคณะนี้ ข้าพเจ้าอยากจะทราบว่าจะทำอย่างไร จะมีกรรอกไปแต่
 คติใหม่หรืออย่างไร ข้าพเจ้าได้อ่านนโยบายแล้วเห็นว่รัฐบาลมีความสามารถ

ประธานวุฒิสภา : ไม่ใช่ ท่านจะต้องขอให้ลงมติหรือจะให้ผ่าน
 เรื่องนี้ไป

นายจรินทร์ ทัศนภักดี : ข้าพเจ้าขอให้อ่างมต
มีมติฯรับรอง

ประธานวุฒิสภา : ลงมติได้ฉันทัดใจหรือ

นายจรินทร์ ทัศนภักดี : ได้ฉันทัดใจ

ประธานวุฒิสภา : ข้าพเจ้าจะขอให้ประชุมอีกครั้ง.....

หลวงชำนาญยุทธศิลป์ : ข้าพเจ้าขอเบี่ยงอภิปรายต่อไป

มีมติฯรับรอง

ประธานวุฒิสภา : เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะขอให้ประชุมอีกครั้ง

ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะให้พิจารณากันต่อไป ขอให้ยกมือขึ้น

มีมติฯยกมือ ๗๒ คน

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าให้ลงมติได้ฉันทัดใจได้โปรด

ยกมือขึ้น

มีมติฯยกมือ ๘๓ คน

พระยาภุชราคชราชทรงสวัสดิ์ : ข้าพเจ้าอยากจะได้เห็นใหม่ดีกว่า การจะพิจารณากันต่อไปจำเป็นจะต้องพิจารณาทุกข้อไปหรือ หรือใครเห็นว่าบางข้อไม่จำเป็นจะต้องพิจารณาก็ว่ากันไปก็แล้วกัน จะได้สั้นเข้า.

ประธานวุฒิสภา : ต้องพิจารณากันข้อเงินไว้แต่ท่านจะขอให้ผ่านที่เราพิจารณาข้อ ๒ เพราะฉะนั้นท่านจะเสนอให้ผ่านข้อ ๒ ก็ว่ามา

พระยาภุชราคชราชทรงสวัสดิ์ : ข้าพเจ้าขอเสนอให้ผ่านข้อ ๒

มีมติฯรับรอง

ประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอให้ผ่านข้อ ๒ มีผู้ใดจะเห็นเป็นอย่างอื่นบ้างไหม.

พระมนูภาณวิมลศาสตร์ : ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนโยบายของกระทรวงมหาดไทยเป็นเรื่องสำคัญ ไม่ควรจะให้ผ่านการชักใช้ไม่เสีย การจะชักใช้เงินเป็นการประ โยชน์ให้แก่รัฐบาลด้วย ไม่ใช่ที่เราจะไม่ได้ใจ

LIRT

รัฐบาลเมื่อไร ข้าพเจ้าคิดว่าท่านสมาชิกผู้เกรงใจเข้าใจผิด ในการ
อภิปรายช่วยกันที่จะชี้ทางให้รัฐบาลบริหารให้ได้ผลมากกว่า ไม่ใช่ไม่ไว้ใจ.

พระยาภักตราชทรงสวัสดิ์ : คอยเหตุที่ข้าพเจ้าขอผ่าน.....

ประธานวุฒิสภา : เคยก่อนท่าน ขอลงถามท่านสมาชิกที่เห็นอ
เมื่อก่อนว่า ยังไม่ให้ผ่านใช่ไหม

พระมนูภาณวิมลศาสตร์ : ยังไม่ให้ผ่าน

มั่งมาชิกรับรอง

ประธานวุฒิสภา : เพราะฉะนั้นคงขอมติประชุม เพราะ
ข้างหนึ่งว่าให้ผ่าน อีกข้างหนึ่งไม่ให้ผ่าน ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะผ่านได้
ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มั่งมาชิกยกมือ ๑๕ นาย

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๕ นาย

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าให้ผ่านไป ต่อไปพิจารณาใน
ข้อ ๓ กระทรวงยุติธรรม การยุติธรรม.

๑๖.๒๒ น.

พระมนูภาณวิมลศาสตร์ : นโยบายของกระทรวงยุติธรรมแลง
มข้อแตกต่างกับมหาดไทย ข้อสำคัญคือ เรื่องปรับปรุงควบคุมคดีจะ
ทำหน้าที่ในทางตุลาการ ในทางมหาดไทย ท่านรับรองแต่ว่าจะปรับปรุง
ควบคุมคดีเป็นการใหญ่ แต่ยุติธรรมไม่ได้กล่าวเลย ข้าพเจ้าจึงเชื่อว่า
เมื่อมาจากคณะรัฐบาลเดียวกันก็จะไม่มีความคิดในเรื่องควบคุมคดีตุลาการ
ในขณะนั้น เวลานี้ข้าพเจ้าเห็นว่าตุลาการทรมานหาทอัย ในเวลานี้กรมกศ
หลายประเภทด้วยกัน คือมีผู้ที่ไม่เป็นทอัย ใจของประชาชนก็มี เป็น
ผู้เกลียดชังต่อต้านทอัย เป็นผู้หลีกเลี่ยงการทำงาน หางานทำหลายแห่ง

LIRT

เพื่อทำงานตุลาการช่วยกัน และผู้ซึ่งเม้นพรรคการเมืองคณะใดคณะหนึ่ง หรือเป็นนักศึกษาลูกหาของบุคคลกบฏใดบุคคลหนึ่ง และประการที่สี่คือควา เป็นผู้กระทำความผิดอาญาซึ่งผิดในกฏว่าหนาท ข้าพเจ้าจึงอยากทราบว่ กระทบของยุคนี้ จะคิดปรับปรุงให้ฐานะตุลาการปราศจากบุคคลเหล่านี้ คือ ไปในเร็ววันหรือไม่.

๑๖.๒๓ น.

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
ข้อนี้เป็นความแตกต่าง อาจจะมีอยู่บ้างในระหว่าง กระทรวงยุติธรรมและ กระทรวงมหาดไทย เพราะเหตุว่ากระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่พิเศษที่จะต้อง เคารพต่อข้อตั้งของผู้พิพากษาและข้อนี้ยกยอชมว่าเป็นหลักที่เห็นได้ในรัฐ ธรรมนูญ การที่กระทรวงยุติธรรมจะถือนโยบายในการปรับปรุงโยกย้าย สับเปลี่ยนผู้พิพากษาเป็นการใหญ่ การขัดแย้งก็อาจจะมิโดยหาว่าเราริเริ่ม ตนถึงมือท่านผู้ รัฐธรรมนูญแล้ว ฉะนั้นก็ควรจะงด แต่ท่านสมาชิกผู้ทรง อดิคุณและคุณวุฒิแสดงความเห็นมานั้น ข้าพเจ้ารู้สึกถึงความจริงอยู่เป็น อนันมาก ตามเสียงของประชาชนที่พูดมาว่า ผู้พิพากษายกยอชมใน ทัณฑ์ ข้าพเจ้าก็เพิ่งรับงานชุดเวลา ๑๕ วัน ก็พยายามสอดคล้องว่าจะเป็ นจริงหรือไม่ ถ้าเป็นจริงพระธรรมนูญตุลาการก็ใช้บังคับได้ว่ การ หย่อนความสามารถของข้าราชการตุลาการ หรือถ้าปรากฏว่ากรณีเกิดขึ้น เกียวด้วยการทุจริตของผู้พิพากษา ก็ให้ส่งการไปแล้วให้ดำเนินการ หรือ จะปรากฏว่ากรณีเกิดขึ้นเกียวด้วย การทุจริตของผู้พิพากษาก็ดำเนินการไป แล้ว ได้ดำเนินการอย่างเฉียบขาด โดยยึดหลักข้าราชการตุลาการว่าผู้ ทั่มารับตำแหน่งหน้าที่ฝ่ายตุลาการ ย่อมอยู่ในฐานะที่จะได้รับความไว้วางใจ เป็นพิเศษจากประชาชน ผู้ซึ่งจะทรงไว้ซึ่งความยุติธรรมโดยไม่เห็นเอียง เพราะฉะนั้นจึงถือหลักเคร่งครัดว่าถ้าทุจริตถูกปลดหรือได้ ออกจากข้าราชการ ตุลาการนั้น มิฉะนั้นจะต้องมีเหตุฐานถึงคดีอาญา เพียงแต่มีมูลฐาน

มองหองกักขังจะปลดได้ นี่เป็นเพียงความคิดอยู่ แต่ในชั้นนี้ก็ได้ข้อต้อง
ว่ามีใครได้มาทูลจรีตติ์ขึ้นหาประภากรได้ ก็จะได้จัดการอย่างเด็ดขาด
เหมือนกัน.

พระยาปริตานฤเบศร์ : นอกจากที่ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง
ออกชื่อ คือพระมณฑาณฉัตรได้ถามมาแต่ว่ากระทรวงยุติธรรม
มีอย่างไร จะปลดผู้พิพากษาเพราะเหตุอะไรหลายอย่างนี้ ข้าพเจ้าอยาก
จะถามว่าเหตุอย่างไรจะปลด คือกระทรวงยุติธรรมนั้นนโยบายจะพิจารณา
หรือไม่ว่าจะคิดให้ผู้พิพากษาได้เลื่อนชั้นเพราะความดีหรือไม่ใช่เลื่อนชั้น
เพราะแก่ ข้าพเจ้าเคยรู้ว่าไปตชื่อนั้นเคยมาครั้งหนึ่งแล้ว แต่ไม่ใช่สมัย
ข้าพเจ้าอยากทราบว่าการเลื่อนผู้พิพากษาจะคำนึงถึง ๑. ความซื่อสัตย์สุจริต
๒. ความรู้ความสามารถ ไม่ใช่ศิรัษะชาวดังจะต้องเลื่อนข้ามหน้าเด็กซึ่ง
คนผมชาวๆ ไม่รู้จักอะไรเลย.

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
ข้าพเจ้าเองก็ได้เคยอยู่ศาลมา และรู้สึกว่าถ้าจะเข้าใจความเข้าใจผิดได้ โดย
เฉพาะผู้พิพากษาที่เคยพบเห็นมา ยิ่งศิรัษะชาวดังความรู้อย่างมาก นี่เป็น
ความรู้ที่สั่งสอนตัว แต่อย่างไรก็ตามกระทรวงยุติธรรมนั้น การเลื่อนชั้น
เลื่อนชั้นอะไรนั้นยอมคำนึงถึงความรู้ความสามารถและอายุได้ และไม่เฉพาะ
แต่เมืองไทย ต่างประเทศก็เห็นมากก็อัสถักอายุได้ด้วย เพราะไม่ใช่
ความรู้ปรี๊ดเปรี้ยวเท่านั้น เกือบด้วยความรู้ที่อัสถักความใจกว้างใจ ถ้าไม่
วางตัวให้เป็นที่ยอมรับแก่ประชาชนแล้ว การพิจารณาขรรคคดีก็จะเป็นที่
เสื่อมเสียไปด้วย ต้องยึดถือหลักความสุจริตเที่ยงธรรมและความสามารถ
และอายุได้ของผู้พิพากษาคด้วย.

๑๖.๒๘ น.

พล. ต. พระอุดมโยธาธิบดี : ในด้านของกระทรวงยุติธรรม
ข้าพเจ้ามีความสนใจอยู่บ้างบางบางข้อ ซึ่งได้เคยมาและเคยพบมาแต่ คือ

ทางศาลนัด พยานก็ คุกความก็ ไปศาลกำหนดก็ศาลนัด เราห้ามฉวยออก
พิจารณาตามนัดได้ แต่ไปเดิน ศาลไม่มีสักคนเลย ต้องเสียเวลาคอย
ตั้งครึ่งค่อนชั่วโมง เป็นเหตุให้เจ็บในหัวใจ แล้วจะปล่อยให้ไม่ฉวย
อยู่อย่างนี้ หรือจะแก้จนยกกลับเข้ามาให้เหมาะสมควรไป ถ้าหากว่าข้าพเจ้า
ไปไม่ตรงข้าพเจ้าก็ต้องติดตรง ครั้นข้าพเจ้าไปตรงผู้คนไม่มากไม่เป็นไร
เอาเปรียบซัก ๆ เสียมารยาทอย่างมาก ๆ ข้าพเจ้าอยากจะถามท่านรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงยุติธรรมว่า จะแก้ชนใหม่ ประการที่ ๒ ทำไมศาลจะ
ออกนั่ง ๘ นาฬิกาตรงบ้างไม่ได้หรือ. เพราะการทวงหนี้ของรัฐ ๘.๐๐ นาฬิกา
เป็นเวลาทำงานของรัฐบาล แล้วจะต้องนัดพยาน ข้อความเสียหน้อยอย่า
เอา ๘.๓๐ เลย เอาตรง ๆ เวลาทำงานกันให้เต็มเวลาอย่าให้ชกชยอนไปนั่ง
โน่นนั่น อย่างที่สมาชิกกล่าวเมื่อกันข้าพเจ้ารู้สึกว่าย่อนวินัยมาก การ
ปล่อยเสรีภาพผู้พิพากษาข้าพเจ้าไม่พูดนะ แต่ว่าในบางประการเห็นจะปล่อย
ไม่ไหว น่าจะแก้ให้กลับมาดีสภาพเดิมให้ดีขึ้นจะได้หรือไม่ประการใด อยาก
จะเรียนถามรัฐมนตรียุติธรรม

ม.ร.ว. เส็นีย์ ปราโมช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
ขอทำความเข้าใจออกนั่งบดงกต่าง ๆ นั้น ขอนข้าพเจ้าในฐานะที่เป็นคนภายใน
นอก และได้เป็นทนายขอรับคำจริง ตั้งแต่ได้เข้ารับงานมากเข้าจัดการใน
เรื่องนี้เป็นพิเศษ คือมีคำสั่งไปว่าศาลจะต้องออกมานั่งพิจารณาคดี ๘ นาฬิกา
ครึ่ง ที่จะนั่ง ๘ นาฬิกาตรงนั้นไม่ได้หรือไม่ได้สะดวก เวลา ๘ นาฬิกาศาล
อาจจะต้องตรวจสำนวนคดีประเด็นเสียก่อน เรื่องใหม่ ๆ ก็ต้องประชุมปรึกษา
ตามสมควรว่าการรับพยานหรือพิจารณาจะทำอย่างไร เพราะฉะนั้น
๘ นาฬิกาครึ่งเป็นเกณฑ์ และมี คำสั่งอย่างเดี๋ยวยังได้ ให้พนักงานศาล
คอยต่อต้อง พอนั่งเวลา ๘ นาฬิกาครึ่งจะได้ไปตรวจมตงกต่าง ๆ ฉบับต่าง
ให้ในบางบ้างแล้วจะรายงานมายังกระทรวง ทว่ากระทรวงจะได้ชกถามมาทาง
อธิบดีศาลซึ่งท่านจะต้อง รายงานมายัง ปลัดกระทรวงว่าเรื่องเป็นเพราะเหตุนี้
เหตุนี้ ถ้าจะเพราะผู้พิพากษาต่าง ๆ ได้จัดการกัน

LIERT

พ.ท. พระสารสาสน์พลขันธ์ สมาชิกวุฒิสภา : รัฐบาลย่อมจะรู้สึกในนโยบายแห่งประชาธิปไตยเพราะเหตุว่าได้เคยมีการพิจารณากันอยู่ อย่างน้อย ๆ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอถามท่านรัฐมนตรีว่าคิดหรือว่าจะอยู่ในความดีหรือไม่ที่จะเลิกรัฐมนตรียุคธรรม แต่มีประธานตุลาการ ประธานกรรมการตุลาการขึ้นแทน

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม : ความเห็นส่วนตัวของข้าพเจ้านั้นคล้อยตามท่านสมาชิกผู้ทรงคุณเมื่อนึกถึงความเห็นส่วนตัวเห็นว่ารัฐมนตรียุคธรรมนั้นไม่สู้จะจำเป็นนัก เพราะถ้าจะเกิดเหตุซึ่งข้อดีของ ผู้พิพากษาไม่ควรจะให้ มณฑลการเมือง เจ้า เกียง ของในประการใด ๆ ทั้งสิ้น และการที่กระทรวงยุติธรรมจะได้ทำการแก้ไขพระราชบัญญัติตุลาการซึ่งจะได้เสนอมายังวุฒิสภาในอีกจะได้ดำเนินการตามหลักการนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลานี้ในคณะกรรมการตุลาการซึ่งควบคุมการแต่งตั้งถอดถอน โยกย้าย ปลดเปลี่ยนผู้พิพากษา ให้ความเห็นชอบในการที่รัฐมนตรีจะดำเนินการไปนั้นเวลานี้มีผู้แทนคนหนึ่งซึ่งรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งเขาไป ขอนข้าพเจ้าได้เสนอให้ตัดออก คือให้ผู้พิพากษาเขาเลือกของเขาเองอย่าให้มณฑลการเมืองไปเกี่ยวข้องเป็นอันขาด การปกครองเช่นนั้นจะเป็นอย่างที่ท่านกล่าวว่ามี ความจำเป็นอย่างไรที่รัฐมนตรียุคธรรมจะต้องมาง้อเขาอยู่ในทางศาล และมณฑลการเมืองที่เหตุผลค้านเหมือนมณฑลการที่จะต้องมีรัฐมนตรียุคธรรมนั้นก็เพราะเหตุว่ารัฐบาลในระบอบประชาธิปไตย จะต้องเป็นรัฐบาลที่ประกอบด้วยควมรับผิดชอบ กระทรวงยุติธรรมก็เป็นกระทรวงหนึ่งในราชการ ถ้าเกิดการเสียหายขึ้นไม่ว่ารัฐมนตรีรับผิดชอบแต่ใครจะจัดการตามวิถีทางรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นรัฐมนตรียุคธรรมจะพึงมีอันไม่ใช่เป็นอุปสรรคหรือขัดขวาง ในแนวความเห็นเป็นอย่างนี้ แล้วก็มีประโยชน์น้อย คือต่อไปข้างหน้ามาคงมีประมาณสักเป็นต้น แต่ทั้งนี้มีความเห็นส่วนตัวยังไม่ปรึกษากับรัฐบาลจะยึดถือหรือไม่ดี และการ คำขอของข้า

ตั้งแต่นั้นมาด้วย ตั้งแต่ครั้งเสด็จกรมหลวงราชบุรี และถึงคอนทงนจะม
ค้างพร้อยบ้างหนักเป็น การ ค้าง พร้อย นิดหน่อย ซึ่งพอจะ เขา สบู่ฟอกนิต ๆ
น้อย ๆ ก็หายไป

พระยาศรีธรรมราช : ข้าพเจ้ามีความขงใจขอยุทธงที่ทวน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้กล่าวว่าจะให้ม้เจ้าพนักงานศาลไปคอย
ตรวจคตมบดถึงก่าคำตัดสินออกครงเวลาหรือไม่ั้น ขอทราบจกเจ้าพนักงาน
ผู้นั้นคือใคร

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
เจ้าพนักงานที่ไปตรวจสอบไม่ไร เจ้าพนักงานศาลเป็นเจ้าพนักงานที่ส่งไปจาก
กระทรวงยุติธรรม และจะถามข้อข้าพเจ้าไม่ทราบ ไม่ได้ถาม เป็นเจ้า
พนักงานที่สำนักงานปลัดกระทรวงส่งไป และการที่จะมีผู้เกรงว่าจะต้องเกิน
ข้อข้อสี่ระของผู้พิพากษานัน ความข้อสี่ระของผู้พิพากษานันหมายความว่า
เพียงว่า ข้อสี่ระในการ พิจารณา พพิพากษา อรรถคดีตาม กฎหมายไม่ใช่จะออก
บดตั้งก ๘ โมง ๑๐ โมงก็ได้ ผู้พิพากษาที่เป็นข้าราชการอยู่ในวินัยตงคือ
เวลา จะปฏิบัติโดยทุจริตเอาเปรียบราษฎรนั้นไม่ได้ เพราะผู้พิพากษา
ก็เป็นข้าราชการเหมือนกันแทบทุกอย่ง ส่วนข้อสี่ระของผู้พิพากษานันก็
เฉพาะในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีซึ่งไม่มี ใครจะไปบังคับเขาได้ เขา
มีสิทธิที่จะพิจารณาพิพากษาช้ขาดได้ โดยข้อสี่ระ ฉะนั้นในการที่จะส่งเจ้า
หน้าทไปคอยสอบคตองความพิพากษาจะชกบดถึงครงหรือไม่ ไม่ได้เป็นการ
กระทำก่าต้องอำนาจของผู้พิพากษาอย่างใดเลยแม้แต่น้อย

ไม่มีสมาชิกซักถาม

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดจะอภิปรายซักถามต่อไปข้าพเจ้า
ขอให้ผ่านไป คือไปเรื่องการทหาร

พ.อ. หลวงชำนาญยุทธศิลป์ : ข้าพเจ้าขอถามรัฐบาลใน
นโยบายของการทหารว่า ในนโยบายกล่าวว่าจะจัดการปรับปรุงกิจการทหาร

ให้สอดคล้องกับการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน
หมายเลข ๑ จะจัด การ ทหาร ทั้งหมดให้ เป็น ส่วนของ ประเทศชาติ โดยแท้จริง
ขอถามว่าท่านจะอธิบายให้กระจ่างแจ้งกว่านั้นจะได้หรือไม่และโดยวิธีอย่างไร
จะดี.

พล.ท. หลวงชาตินิกรรับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม :
ความจริงข้าพเจ้าเป็นแค่เพียงตึกศิษย์ชั้นกลางของท่านเท่านั้น แต่ว่าข้าพเจ้า
หาญเข้ามารับเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมคราวนี้ก็มีเจตน์จำนงอัน
แน่วแน่เพราะเหตุว่าราชการทหารภายหลังถึงความต้องรีบยกยัดรอยแปดหมื่น
แปดแสนเกือบจะทรงตัวอยู่ไม่ได้ เพราะฉะนั้นในการที่ข้าพเจ้าเข้ามารับหน้าที่
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในคราวนี้จึงได้ มีความมุ่งหมายอันแน่วแน่
ที่จะปรับปรุง กิจการ ทหารให้ อยู่ในระเบียบที่เหมาะสมและได้ รับความมั่นคง
เพราะฉะนั้นในการที่จะปรับปรุงกิจการนี้ไป ถ้าหากจำเป็นขอขมพร้องหรือยังมั่ง
โตซึ่งไม่เป็นการเหมาะสม ข้าพเจ้าในฐานะที่เป็นศิษย์ของท่านทั้งหลาย
พร้อมเสมือที่จะรับราชการหรือเตรียมตัวจะนำไป พิจารณา เพื่อให้เป็น
ประโยชน์แก่ราชการทหาร ในนโยบายของราชการทหารได้ตรงมาเป็น ๔ ประเด็น
เวลานี้ในราชการของกลาโหมเกือบจะพร้อมทุกข้อที่จะเสนอต่อรัฐบาล เสนอ
ต่อสภาให้ดำเนินการต่อไป เพราะฉะนั้นในส่วนเรื่องระเบียบยกยัดจะ
อธิบายก็จะเบ็ดเสร็จมากมายเหลือเกิน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะออกกล่าวสรุปแต่
เพียงใจความย่อ ๆ นโยบายอันสำคัญของการทหารนั้น มีความมุ่งหมายจุด
ประสงค์สำคัญก็คือจะปรับปรุงกิจการทหารให้เข้ากับระบอบการปกครองแบบ
ประชาธิปไตย. ในอันที่ขอหมายความว่าการปกครองประเทศในปัจจุบันนี้โดยอน
ตามรัฐธรรมนูญการปกครองประเทศ เราแยกอำนาจการปกครองออกไป คือ
นิติบัญญัติ ข้าราชการ รัฐสภา บริหารอยู่ทางคณะรัฐมนตรี ตุลาการอยู่ทางศาล
ในอำนาจการบริหารต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่มีเจ้าหน้าที่ในรัฐสภาที่มี คือสภา

LIRT

ผู้แทนและวอชิงตันเป็นสมาชิกถึง ๒๐๐ คน การที่วาระผ่านมติบัญญัติครั้งหนึ่ง
 จะต้องมีการประชุมปรึกษาหารือกันให้เป็นที่แน่นอน รวมความว่าการบริหาร
 ประเทศในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยแยกอำนาจ ไม่ได้รวมอำนาจ
 แต่การปกครองในระบอบทหารเท่าที่เป็นมาแต่ก่อนนั้นจนถึงปัจจุบันนี้ การ
 ปกครองก็ยังเป็นแบบรวมอำนาจตาม พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกฤษฎีกา
 ใหม่ซึ่งยังเป็นอยู่ทุกวันนี้ รัฐมนตรีกลาโหมเป็น Supreme Command ของทั้ง ๓
 กองทัพ ซึ่งวิธีการเช่นนี้ในระบอบประชาธิปไตยยังไม่เป็นการเหมาะสม นอก
 จากนั้นแต่ละกองทัพมีผู้บังคับบัญชาเป็น Commander in-Chief ของทุก
 กองทัพ ซึ่งมีอำนาจเด็ดขาดในการปกครองบังคับบัญชา ทานที่ทราบแล้วว่า
 คำสั่งทหารศักดิ์สิทธิ์อย่างไร ตั้งไปแล้วไม่ปฏิบัติตามไม่ได้เป็นอันขาด เพราะ
 ฉะนั้นในระบอบการปกครองเช่นนี้ รัฐมนตรีกลาโหมคนเดียวในนัยการเมือง
 ความจริงมักเป็นนักการทหาร เพิ่งจะมาเป็นนักการเมืองเมื่อ ๒-๓ ปีมานี้
 เมื่อเข้ามาแล้วทำไปจะไปพัวพันกับกิจการของทหารอีกเท่า มิหนำซ้ำความ
 จะเขากำตั้งทหารมาเป็นอิทธิพลจนเข้ามาสำหรับเป็นรัฐมนตรีต่อไปหรือ มัน
 ไม่ผูกกับหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นในการที่จะจัดให้
 เขาหลักการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นได้มีการประชุม ๓ กองทัพ เป็นอัน
 ตกลงและจะได้เสนอพระราชบัญญัติการจัดระเบียบราชการ บังคับบัญชาอำนาจ
 จักรเสียใหม่ รวมความว่าการปกครองบังคับบัญชากระทรวงกลาโหมนั้นจะ
 ทำด้วยวิธีที่ปรึกษาหลาย ๆ คน สำหรับกระทรวงกลาโหมจะมีสภาหนึ่ง
 เรียกว่า "สภากลาโหม" ซึ่งมีนายทหารผู้ทรงเกียรติพร้อมด้วยรัฐมนตรี
 กลาโหมและรัฐมนตรีช่วยว่าการกลาโหมเป็นประธาน ถ้าการที่จะดำเนินการ
 อย่างใดจะต้องเข้ามาประชุมในสภานี้เสียก่อน เมื่อสภานี้ได้ตกลงไปอย่างไร
 แล้ว รัฐมนตรีจึงการไปตามที่ความเห็นชอบของสภานี้ รัฐมนตรีจะไม่ใช้
 อำนาจในทางการเมืองไปสั่งการทหารเป็นอันขาด ในส่วนไหนเป็นการปกครอง
 ของแต่ละกองทัพจะได้จัดใหม่สภาของทัพนั้น ก็ให้มีสภาทัพ (สภาทหาร

และสภาพอากาศ ซึ่งมีลมมรสุมบรูซในกองทัพบนพระธาตุน แต่ก็มี
 สมารักคชชนคานาคะได้เสนอพระราชบัญญัติมายังสำนักต่อไป รวมความว่า
 ในการปกครองทหารให้ เขารวมขอบพระราชป โดยตั้งทัพม ได้เวียนย่อยๆ มาให้
 สมาชิกผู้มเกลยวตพณ ก็เป็นการที่จะให้แลเห็นว่าการปกครองทหารใน
 กาลครั้งไปนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ได้อยู่หมกคดไต่บคตทงแต่ผู้เดียว แต่เน
 เหลือเกินในเวลา การจะมามองนี้ ประชุมสภา อย่างนี้ คงไม่ได้ ความเน
 เพราะว่าการเหตุการณ์นั้นเวลา จะต้องกระทำไปให้ เหมาะกับ เหตุการณ์ และโอกาส
 เพราะฉะนั้น ในการสั่งความถาเรา ใช้แบบน้อยเรื่อยไป งานของเราจะไม่
 สำเร็จผล แต่อย่างดว่าการสงคราม ในภายหน้าฝรั่งเรียกว่า ไคเตลวอร์ ทหาร
 เรียกว่าสงครามเบ็ดเสร็จ สงครามชนิดที่จะต้องใช้กำลังทั้งชาติเขาทำการ
 ประหิทธิประหารกันเพื่อทรงไว้ ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ เพราะฉะนั้นจะ
 ต้องใช้กำลังกล้าถึงกล้าถึงเศรษฐกิจกำลังสติปัญญา กำลังใจ การเดินนโยบาย
 ทางการเมืองรวมกัน การสงครามในอนาคตเป็นสงครามที่ทางชาติ ทหาร
 เป็นแต่กำลังส่วนหนึ่งที่จะไปทำการรบเท่านั้น เพราะฉะนั้นทหารที่จะไปทำการ
 อย่างแต่ก่อนมากทำไม่ได้จำเป็นจะต้องทำอยู่ในระหว่างขอบเขตที่จำกัดเท่าที่
 จะได้รับนโยบายไป นั่นเป็นนโยบายสำคัญและเสร็จพร้อมแล้วที่จะเสนอมายัง
 สภา เพื่อขอให้สภาได้พิจารณาว่าจจะรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่
 นอกจากนั้น เสนนโยบายข้อต่อไป ซึ่งผมถือว่าเป็นข้อสำคัญเพราะเหตุว่า
 ทหารไปเดินการเมือง เมื่อทหารไปเดินการเมืองแล้วทหารมันทั้งหมดเกือบจะไม่
 เป็นกองทัพ เรื่องก่เสยทงนายและพตจะทำให้เกิดการ ไม่ปกติสุขในบ้านเมือง
 อีกด้วย เพราะฉะนั้นนโยบายของผมจึงมีนโยบายอันหนึ่งที่จะยกการ
 ทหารออกไปจากการเมืองโดยเด็ดขาดและไม่ให้การเมือง ไปยุ่งกับการทหารอีก
 เด็ดขาดเหมือนกัน นี่เป็นความต้องการ ในการที่ ๒ ข้าพเจ้าขอกล่าวถึง
 หลักการทางปฏิบที่เสยหดหนอย คืออำนาจศาลประธานการทางานตามปถนมนเน
 จะมีความสามารถเพียงใดมันจะต้องได้เปรียบายตั้งแต่ไป ๑๕ มี บางทีไปไม่

เพียงไหน เพราะอาจจะตั้งตักถักตั้งคั้งไปหมด บางคนก็แอบซนกันก็
 ว่าการทำงานไปก็ทำไม่ไหวสู้ประะเคราะห์ดีบางทีอาจจะโดดเข้าเงาเป็น
 เสนาบดีก็เป็นได้ เพราะฉะนั้นพฤษัยจึงเป็นของประจำบุคคล เพราะฉะนั้น
 กระทรวงกลาโหมจึงมีนโยบายว่าการ ทหารจะไม่เล่นการเมืองก็ตรง กับหลัก
 ปฏิบัติที่ว่ามีเมื่อก่อนความยุ่งแย่งกันอยู่ เวลาที่กระทรวงกลาโหมมีของบังคับ
 ซึ่งรัฐมนตรีเก่าเขาทำมาแล้วห้ามมิให้ทหารเขาไปเล่นการเมือง แค่นั้นเป็นรัฐ
 มนตรีใหม่อาจจะตั้งเด็กเสียเมื่อไรก็ได้ เพราะผมมีอำนาจเห็นอีกว่า เพราะ
 ฉะนั้นเพื่อให้เป็นของศักดิ์สิทธิ์มิให้ทหาร ไปเล่นการเมือง จึงต้องมีบทบังคับ
 เป็นกฎหมาย กระทรวงกลาโหมพร้อมแล้วที่จะเสนอเป็นกฎหมายและมีเจตนา
 อันแน่วแน่ขอให้เขียนไว้ ในบทรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยมาตราทหารมิให้ทหารเข้า
 ไปเกี่ยวข้องกับการเมือง และไม่ใ้บุคคลใดๆ เข้ามามีเกี่ยวข้องกับการทหาร
 เป็นใจความสั้นๆ และกระทรวงกลาโหมพร้อมแล้วที่จะเสนอสภาได้
 ในประการที่ ๒ คำว่าเล่นการเมืองนั้นจะว่าอย่างไรกันแน่ ทหาร
 ไม่เข้าใจเลย พูดอะไรหน่อยก็ว่าเล่นการเมือง คืออะไรหน่อยก็ว่าเล่นการเมือง
 นั้นมันบังคับกันมากเกินไป เพราะฉะนั้นเล่นการเมืองนั้นควรจะไปเล่น พรรค
 สันนิษฐานอะไรเขาก็จะเรียกว่าเล่นการเมือง ข้อแต่การพูดคนแรกมันหวัค
 ที่จะพูดกันเหมือนกันจะไปห้ามกันอย่างไรได้ ยิ่งกว่านั้นพรรรัฐมนตรีกระทรวง
 กลาโหมไปนั่งเก้าอี้คนเดียวก็ไปเหยไปหนุนหลังตัวเรี่ยไป ผมมีมาบน
 รัฐมนตรี ผมคัดสรรคนใหม่มาสำหรับตัวผมเองและคัดสรรสำหรับคนอื่นที่
 จะมาเป็นคือไปคือย คือหมายคความว่ารัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหมนั้น
 มีหน้าที่แค่ในทางนโยบายและ Administration ของกองทัพเท่านั้น และไม่
 เกี่ยวข้องอะไรกับกองทัพเขา เพราะกองทัพเขามี Command อยู่แล้ว ถ้า
 จะทำอะไรก็ไปทำที่สภากลาโหม ยิ่งกว่านั้นในขณะนั้นเองราชการทหารนั้น
 จริง ทหารมีของบังคับระเบียบวินัยแต่อาพอเปลี่ยนผู้บังคับบัญชาไรเด้อ
 ธิอนเก้าอี้เป็นกาดวงจะอยู่ได้หรือไม่ได้ เขาจะเขาเราไปที่ไหนยุทธอปต

LIART

พล. ท. หลวงชาติมิตรกับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม :

ในเรื่องของการทหารผ่านศึกนั้น ความจริงเวลานี้ยังไม่ได้เป็นของการ เพราะ
 ยังไม่ได้มีกฎหมายว่าด้วยการผ่านศึกจริงๆ บัดนี้กระทรวงกลาโหมพร้อม
 แล้วที่จะเสนอมหาพรราชบัญญัติของการทหารผ่านศึก ได้ทำไว้เสร็จเรียบร้อยแล้ว
 แล้วแต่จะด่วนถามเจ้ากรมมอบหน้าทรัพย์สินนครกลาโหมต้องถามวัน ก็ใครว่า
 เรื่องนี้มาพิจารณาแล้ว พร้อมที่จะเสนอมายังสำนักงานเพื่อตั้งเป็นของการทหาร
 ผ่านศึกขึ้น เว้นของการทหารผ่านศึกนี้ ความจริงทหารผ่านศึกเป็น ทหาร
 เพิ่งจะเป็นการเมื่อต้องถามวัน แล้วรู้สึกเศร้าใจสดใจเหลือเกินว่า พวก
 เราเมื่อปลดออกไปเป็นของทหารแล้วจะไปทำอะไร จะไปหัดทหารก็เห็นกัน
 ใครเขาจะจ้างให้หัดทหาร จะทำงานอะไรก็ไม่มีอะไรทำ เพราะไม่เคย
 เพราะฉะนั้นเมื่อออกไปก็งานไม่มีอะไรจะทำกันเป็นการเดือดร้อนจริงๆ อยู่
 บัดนี้ ของการทหารผ่านศึกนั้นเราได้จัดตั้งขึ้นในตนเอง วัตถุประสงค์ของ
 ของการทหารผ่านศึกนั้นมุ่งสำคัญที่จะช่วยทหารที่ไปทำคุณโทษในประเทศ
 ชาติ ได้ตั้งชีวิตแล้วแต่ยังเอิญเขาไม่ตายกลับมาได้ บางคนที่ทพพสภาพ
 แขน ขา อืด เดินไม่ได้ มีจำนวน ๒-๓ ร้อยคน เพราะฉะนั้นกระทรวง
 กลาโหมจึงได้พิจารณาจัดตั้งของการขึ้น แต่เวลานี้ผมขอตั้งว่าไม่เป็น
 ของการ เพราะยังไม่ได้เสนอมหาพรราชบัญญัติ เรายังมีความประสงค์จะช่วยให้
 ทหารผ่านศึกได้มีอาชีพมากขึ้น ถ้าจะเอาเงินจากกรมกองต่างๆมาใช้ความ
 อะไร แจกแจกเป็นน้ำท่วมทั้งไปหมด ก็ เงินได้มาดีหน่อย เพราะ
 ฉะนั้นเรามีวัตถุประสงค์สำคัญในการที่จะช่วย ให้ทหารผ่านศึกมีอาชีพ เช่น
 การค้า การก่อสร้าง เป็นต้น นอกจากนี้กระทรวงทหารจะหาทำอะไรเมื่อได้
 เราจะช่วยด้วย เอาเงินของของการนั้นทำอะไร ได้ขอเสนอข้อนี้ให้คน ให้
 เงินให้ลูกแก่เรียนหนังสือ ให้เงินให้ครอบครัวแก่คน เพราะทำอะไรไม่ได้
 จริงๆ เงินที่โลกไม่พอ เป็นวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อเช่นนี้เวลานี้
 หนึ่งไม่คอยเป็นรูปเป็นร่าง แต่กระทรวงกลาโหมได้มีนโยบายที่จะดำเนินการ

ใหญ่ให้ช่วยเหลือได้จริง ๆ ทั่วประเทศ เวลานี้ผมจึงได้ขอประทานสัมภาษณ์ว่า เราได้รับเงินมาจากรัฐบาลหนึ่งล้านบาท สำหรับมาทำงานในองค์การทหารผ่านศึกกัน ที่ได้ทำไปแล้วคืองานบริษัทสามัคคี ไทยซึ่งเป็นบริษัททหารของหนุ่มชุนท์โครธา คำชายกำลังเจริญดี เราเพิ่มผู้เพิ่มคนไปให้ แล้วเราก็ได้เขากู้ยืมเงิน เขากู้ยืมเงินของเราไป ไปทำให้บริษัทนี้เจริญขึ้น เขาผู้คนไม่ในนั้น พวกทหารที่อยากทำการค้า การกู้ยืมกรรม ผดกได้กัมนำใช้จ่ายแจกพวกผู้พลัดถิ่น นอกนั้นก็ดำเนินงานไปแล้ว เวลานี้กัมนำไป ๒ แสนบาทสำหรับบริษัท

ประการที่ ๒ ได้ตั้งบริษัทสามัคคีขึ้นเป็นบริษัทของทหารของหนุ่ม ทางองค์การมาได้ช่วยเหลือ ๑,๐๐๐ บาท คือช่วยเหลือบริษัทเจริญทางการค้าและอุตสาหกรรม เมื่อเจริญแล้วได้มากก็เป็นกำไรขององค์การ นอกจากนั้นก็ได้เที่ยวขุดไปตั้งบริษัทใหม่สองบริษัทตั้งที่จังหวัดสงขลา กำลังเจริญคาลงอยู่ เราจะได้ทหารของหนุ่มเหล่านี้แล้วเราก็เอาทุน ได้กำไรมา ก็เอามาอุดหนุนทหารต่อไป เงินที่เหลือเวลาดังกล่าว ๕ แสนก็เอาไปฝากธนาคารไว้สำหรับเตรียมที่จะใช้เช่น ๆ คุยไปและเพื่อหาผลกำไรด้วย สำหรับทหารผ่านศึกที่พลัดถิ่นเวลานี้ได้ช่วยไปแล้ว คือให้ทางกองตำรวจรูป ๑ ชุด ให้คนละชุด ๆ ละ ๓๐ บาท ได้จ่ายไปให้พร้อมบัตรเดินทางไปมาคนละ ๑๐ บาท ได้จ่ายไปแล้ว ๖๕๐ บาท นี่เป็นเงินที่องค์การทหารผ่านศึกได้ปฏิบัติไปแล้ว ในข้อนี้เราจะจัดการไปเป็นรูปเป็นร่างจริง ๆ ช่วยให้ได้ทั่วประเทศ ก็ขอเราจะต้องดำเนินการออกไปตามส่วนภูมิภาคตามมติให้ขอ ส่วนที่เราจะต้องเป็นบริษัทอย่างไร ค่าเงินบางอย่างไปเรียบร้อยแต่เขยิบที่เราจะพิจารณาต่อไป โดยผลเพราะอย่างนี้เราจะปรับปรุงขององค์การ ให้เป็นรูปเป็นร่างจริง ๆ ดำเนินงานให้ได้ผลจริง ๆ ไม่ใช่อย่างลัทธิทหาร คือเราพยายามจะหาที่ช่วยยืมให้เกิดขึ้น ในสภาพที่คนตรง ๆ ขาดเงินอย่างพลุดังในขณะนี้ก็เป็นทหารกันเอง เมียพูดแล้วคือทำไม่ทำแล้วอย่าพูด เป็นตักยณะทหารหาชีพเจ้า

LIERT

พูดมาแต่เห็นทางแล้วทั้งนั้น แต่ยังไม่สัมบูรณ์ และข้าพเจ้าขอรับรองว่า ๙๐ คนนี้
ข้าพเจ้าจะทำให้สัมบูรณ์ให้ได้ ข้าพเจ้ารับรองด้วยเกียรติยศของท้าวว่า
ข้าพเจ้าจะทำตามนโยบายที่วางไว้ ในนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปให้ได้

๑๗.๑๐ น.

นายผาด เทพหัสดิน ณ อยุธยา : ข้าพเจ้าจะไม่พูดอะไรมา
มากนัก นี้เกี่ยวข้องกับเรื่องเทคนิคของเราที่จะต้องพินิจพิเคราะห์ ข้าพเจ้า
มีความสนใจอยู่ที่ข้อ ๑ คือว่า "สิ่งพลกอาหารจะโคปร่วมปรุงวิธีการให้ทหาร
มีความสามารถติดตามหน้าที่และใช้เวลาโดยตงนออกจากวิทยากรตามหน้าที่โดย
เฉพาะแล้ว จะได้จิตใจมีความรู้ ในวิชาพิเศษซึ่งเป็นประโยชน์แก่กิจการทหาร
และทางส่วนตัวของบุคคลนั้น ๆ ด้วย " ที่จะจิตใจมีความรู้ในหน้าที่ของทหาร
โดยสัมบูรณ์ โดยลดเวลาเหนื่อยแรงแห่งทำให้ข้าพเจ้าสงสัย เพราะว่าแต่เดิม
มารวมไม่ได้มีข่าว วิทยานิเทศมากมายหลายชนิดอย่างเดียวกัน ระยะ ๒ ปี
ก็เต็มที่จะฝึกหัดให้หัวหน้าคืออย่างจริงจัง เมื่อนายทหารที่ข้าพเจ้าเคยได้รับ
เกียรติเป็นครูสั่งสอนมาในโรงเรียนนายร้อยและโรงเรียนเสนาธิการ เมื่อ
ถ้าเร้ออกไปแล้วโดยมากยังใช้อะไรไม่ได้ของมีการอบรมสั่งสอนเพิ่มเติมกัน
อีก เพราะฉะนั้นเวลา ๒ ปีที่ข้าพเจ้าเห็นว่าน้อยอยู่แล้ว ท่านจะคิดตั้งไป
อีกนั้น ยิ่งสงสัยนักว่าจะคิดตั้งไปได้อย่างไร ยิ่งสงสัย เพราะถ้าเรา
จะฝึกทหารให้เป็นทหารจริงๆ แล้ว เวลา ๒ ปีไม่มากเกินไป นี้พูดตาม
ภาษาคนก็ พูดตามภาษาทหารสามัญโบราณเป็นความรู้สึกที่หมดเขต เพราะ
ว่าแต่ก่อนนั้น ๒ ปีก็ไม่มีเพิ่มเติมเลยด้วยแล้ว เดี่ยวจะลดเวลาลงไปอีก แล้ว
ท่านจะให้ทหารมีความรู้วิชาทหารและมีสมรรถภาพสมบูรณ์อย่างไรได้ นอก
จากนั้นในข้อ ๑ ที่ท่านกล่าวถึงเมื่อก่อน และมีสมาชิกหนึ่งคงตาม อยาก
จะขอฝากข้อซึ่งเกิดใจว่า ทหารจะอยู่ได้ จะมีน้อยก็ จะมีความเคร่งครัด
ต่อหน้าที่ จะมีความสุจริตต่อหน้าที่ มีรากฐานอยู่บนเกียรติยศ

LIART

เดี่ยว ก่อนอื่นท่านจะต้องบวรวง์เกี่ยวกับอาหารและอบรมใจอาหารให้เป็นอาหาร
จริง ๆ ข้าพเจ้าเคยรับราชการทหารในต่างประเทศ ท่านพูดถึงว่าทหาร
ในระบอบประชาธิปไตยกับวินัยจากถมถกันกันได้ยาก ข้าพเจ้าขอเรียนว่า
มีทาง ถมถถกันกันได้ ข้าพเจ้าเคยรับ ราชการทหารใน ต่างประเทศที่ เป็น
ประเทศประชาธิปไตยแท้ ๆ ไม่มีอะไรเจอปนเลย เราถือว่าทหารเป็นของ
ชาติ อยู่ในบังคับบัญชาโดยตรงของพระประมุขของชาติ รัฐบาลจะเป็น
คณะใด พรรคใด จะเป็นโซเชี่ยลลัสม์ จะเป็นด็เบวัต หรือจะเป็นคอนเซอ
เวอด้ฟ ก็ตาม เราไม่เกี่ยวข้องด้วย เราฟังตามลำดับชั้นของผู้บังคับบัญชา
ของเรา อย่างท่านรัฐมนตรีกลาโหมกล่าวเมื่อกัน รัฐมนตรีกลาโหมก็
จะมีหน้าที่ในการควบคุมนโยบายทั่ว ๆ ไป กับเป็นผู้บริหารการในทาง แอด
มินิสเตรชัน ขอเรียนกล่าวถึงอาหารในประเทศประชาธิปไตยที่เคยผ่านมา
นั้น เราถือเป็นผู้เกี่ยวข้องหนึ่งที่เราเป็นทหารของชาติ เราเกี่ยวข้องด้วย
ความเสียสละ เราตายเพื่อผู้อื่น เราตายแทนชาติ เราตายเพื่อชาติเพื่อ
ผู้อื่น นี่เป็นเกียรติพอแล้ว เราไม่มุ่งหมายอย่างอื่น และเราไม่เกี่ยวข้องกับ
พรรคการเมืองใด ๆ เวลาเลือกตั้งสมาชิกสภา โดยเหตุที่เราไม่ถือว่าเรา
เป็นพรรคใด ๆ เราจึงใช้วิธีการอย่างที่เราเรียกกันในปัจจุบันว่า นอกหมกหมบ
สิทธิ์ เพราะการเลือก เราจะต้องเลือกให้คนใดคนหนึ่งซึ่งสังกัดพรรคใด
พรรคหนึ่ง ซึ่งเราไม่ยอมทำ ด้วยเกียรติทหารเราจะต้องพูดขึ้น เกียรติของ
เราคือความเสียสละ ความเสียสละในยามปรกติ เสียสละความดีส่วนตัว
ในเสรีภาพส่วนตัว อธิการจะเป็นผู้ว่าร้อยด้วยประการทั้งปวง เราเสีย
สละทั้งนั้น ยามสงครามเราเสียสละจนถึงที่สุด ชีวิตของเราเป็นพลเอก
ชาติ ความเสียสละของเราเป็นเกียรติถึงพ่อแล้ว เพราะฉะนั้นเราไม่ต้องการ
อะไรอะไรอีก นี่เป็นศรัทธาของทหารโบราณ ข้าพเจ้าขอฝากข้อสังเกต
ไว้แก่ท่านรัฐมนตรีท่าน.

๑๗.๑๕ น.

พล. ท. หลวงชาตินิกรบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม :

โดยเฉพาะท่านอาจารย์เศวตพร กระผมรู้สึกเป็นเกียรติที่ได้รับคำแนะนำจาก
 ท่านอาจารย์ เพราะผมถือตัวว่าเป็นลูกศิษย์ของท่านนั่นเอง ในข้อสงสัย
 ที่ท่านอาจารย์ยังสงสัยอยู่นั้น กระผมใคร่จะชี้แจงเรื่องนี้ กระผมเคยทำ
 มาแต่เป็นเสนาธิการทหารบก และเป็นเวลานานด้วย ในเรื่องงานผมมี
 มติประจำใจว่า ต้องเป็นทหารของชาติ ไม่ใช่ของใคร ไม่ใช่พรรคหนึ่ง
 พรรคใด ทหารต้องเป็นของชาติ ทำไมจึงเป็นของชาติ ก็กองทัพบก
 กองทัพเรือ กองทัพอากาศ ที่ตั้งอยู่ที่ภูพาน ที่ต้องบำรุงตั้งจัดหาอาวุธ
 ยุทโธปกรณ์ ต้องซื้อเรือรบ ต้องซื้อเครื่องบิน ต้องมีเบี้ยเลี้ยงทหาร ต้องมี
 เงินให้พลทหาร นายทหารกิน มีหนังสือส่งสามบาท เรายังของเราไป
 ท่านคหบดี เบ็ดตัวในงบประมาณนี้ กระทรวงกลาโหมเขาไปกินหน้ากว่าเขา
 เอาเงินนั้นมาจากไหน มาจากประชาชน ประชาชนเขาเสียภาษีอากรมา
 ให้ ก็เมื่อเราไปเอาเงินของราษฎรมาตั้งเป็นทหารของเขา ทำไมจะ
 ไปเป็นทหารของคนอื่นเล่า ประการที่หนึ่ง ประการที่ ๒ คนที่เข้ามาเป็น
 ทหารนั้น ใครล่ะ ก็คือประชาชนพลเมืองไทยที่มีอายุ ครบตามพระราช
 กำหนดกฎหมายเข้ามาเป็นทหาร เมื่อออกจากทหารก็ไม่เป็นประชาชน จาก
 ประชาชนก็เข้ามา เป็นทหารที่หนึ่ง ก็น้อยเช่นกัน เพราะฉะนั้น กองทัพกับ
 ประชาชนก็ตัดจากกันไม่ได้

ประการที่ ๓ ขวฟเขาได้กล่าวมาตั้งแต่ต้นแล้วว่า สังครามภายนอก
 จะเป็นชนิดที่เรียกว่า โศกครุฑอัย คือสังครามแห่งชาติ ทหารเป็นของหนึ่ง
 ที่จะเป็นกำลังต่อสู้ให้กัน เพราะฉะนั้นทหารกับประชาชนนั้น หนึ่งกับใฝ่น
 จะแยกกันเหมือนกาลก่อนนั้นไม่ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อทหารของเราเป็นของ
 ชาติ เรื่องเกียรติยศเกียรติศักดิ์กันคนนั้นขอเหตุผลเถิดเราจะต้องบารุงกันให้
 ถึงขนาด แต่ท่านอาจารย์เศวตพร ที่ยังมีไฟพอกัน มีรักไม่เหมือนคนอื่น

คนเราทางรัฐบาลได้จัดการช่วยเหลือ ย้ายเอาคนพิการอย่างกะแฉกมาแดง
ทำไม่ทหารจึงจะไม่มกัเกียรติเขา พวกเราเป็นทหารเรารักษาเกียรติ เพราะ
ฉะนั้นเรอมกัไม่มีปัญหาอะไรในการที่จะให้ทหารของเราเกียรติ เราต้อง
ทำทุกวิถีทาง คือไปในหลายเขต ๔ สมเขียนใจเป็นแน่นอนว่า เมื่อเรา
ให้เขาเป็นทหารของชาติ เวชชอนัน กียรติ จินยตองให้เป็นจริง ๆ ไม่ใช่
เป็นทหารแล้วไปดกัไประโมยเราอย่างนั้นใช้ทหาร ทหารต้องให้ประชาชน
เคารพนับถือจึงจะเรียกว่าทหาร ชะนิตกัแต่งตัวกะมอมกะแม่มชาก ๆ วัน ๆ
จะเป็นทหารอย่างไร เพราะไม่มีเงินจะไปแต่งตัวอย่างไร เพราะฉะนั้นใน
หลายเขต ๔ จะเห็นได้ว่า ในการที่จะให้ ทหารสมเป็นทหารของชาติไม่มี
ปัญหา เวลากระทรวงกลาโหมทุกกองทัพรวมแล้วจะทำทหารของเรา
ให้เป็นทหารมกัเกียรติของชาติ ให้ประชาชนชาวไทยเคารพนับถือว่าเป็นทหาร
ของเขา และให้ต่างประเทศมกัเห็นด่าสมสมควรเป็นทหารของประเทศไทย

ในสิ่งนั้นอย่างอื่นเกี่ยวกับการบำรุงความสุข ด้วยทหารของเราเวลานี้
เต็มที ท้องไม่คอยจะพอ เบยเตียงกั ๓ บาทจะให้กินเต็มเต้าเต็มทมนเป็น
ไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อเราจะให้เขาเป็นทหาร ของชาติกัต้องบำรุงเขาให้สม
เป็นทหารของชาติบ้างสิ เพราะฉะนั้นนโยบายข้อ ๔ ท่านสมาชิกผู้มกัเกียรติ
บ้านดูจะเห็นด่าให้อยู่ดกันี้ เจมไชวืบถวรรักษาพยาบาลให้ได้รับการบรรเทง
นโยบายว่า นเป็นตถกัธรรมดรา คนเราเอะเขามาเป็นทหาร ทำงานหนักอยู่
คล้าย ๆ อยู่ตามศาลาวัดโรงจะพึ่งอยู่แดง เงินไม่มกัเพิ่มแล้วกะเขาอะไรกั
จะเอะอะไรให้มกัดกัอย่างไรได้ เพราะฉะนั้นถ้าจะให้ดกัจริงต้องทำโรงให้สง่า
ชาวต่างประเทศเห็น แหมทหารไทยนารกัจริง นำเคารพ แต่ตรงกันข้าม
เวลาน้อยเขาถิ่นศาลาวัดโรงจะพึ่ง แล้วมาท้อมบยเวลาเป็นอย่างไร
เงินกัใกัมานชยของกัแพง ได้เงินมกัมาดกัเดียวไปชอยเสื้อมได้ดกั ๑๕ ดกัชาก
ไม่ว่าจะทำอย่างไร แต่อย่างไรกัถกระทรวงกลาโหม แหมจะอย่างไรกัตาม
คือไปจะท่าเทากัฐานจะทำได้ให้ดกัที่สุด ในเรื่องการกินเป็นของสำคัญ

LIRT

คนเรามาเข้ามาทำงานหนักแล้วกินคล้าย ๆ กับ ซอโทย ไม่ใช่คนกิน บัญหา
 มื้อเย็นแล้วเราจึงพยายามทักท้วงท้วงว่า ที่เขามาเป็นทหารก็จะให้กินดีให้
 ถูกต้องตามอนามัยให้เกิดประโยชน์แก่ร่างกาย เวลาเจ็บไข้ต้องมีโรงพยาบาล
 ทันสมัยมีหมอคุณ แต่ ไม่ใช่ว่าเขาคิดเหมือนไม่เห็นหน้า ไม่ได้ความ เพราะฉะนั้น
 เป็นนโยบายที่เราจะจัดการปรับปรุงกัน ยิ่งกว่านั้นทหารไทยเราเป็นอย่างไ
 กี่ไม่รู้ ใคร ๆ ลืมออกว่าอย่าไปเอาอย่างฝรั่งเขาเลย คนเรานั่นเห็นเหลือ
 เกิน ผมออกไปต่างประเทศไปประจำอยู่นานเหมือนกันก็ได้เห็นในต่างประเทศ
 นั้นเขามีกะหมื่นใจ เรื่องทหารเขาก็เป็นของสำคัญเป็นหัวใจ แต่ทหาร
 ไทยเป็นอย่างไที่ไม่ทราบ ไม่เอา พอเวลาว่างก็ไปนั่งเฝ้าคิดถึงบ้าน แล้ว
 หนีไป แล้วก็ไปลักเขา สักดั่งไม่มีที่ของหัว ไปอะไรมียอ้อยที่ไว้แจกเขาเลย
 เกิดเป็นเรื่องราวต่างต่าง ทหารก็เลยถกถกเถียงกันไปตามลำดับ เพราะ
 ฉะนั้นนโยบายข้อ ๔ เราจะปรับปรุงในเรื่องนี้ ก็ถือว่าเป็นหัวใจที่จะบำรุง
 สมองของคน การทำงานหนักก็ต้องได้รับความบรรเทาบ้าง และไม่ใช่ว่าอยาก
 อะไรในเรื่องการบรรเทาแก่ทหาร ถ้าเราได้จัดการจริงจังแล้วทำให้ ทนใน
 ปัญหาข้อที่ทานอาจารย์ตั้งชื่อว่า ข้อ สมัยใหม่ในศกษียทอย่างไรจะลดเวลา
 รับประทานอาหาร ๒ ปีเห็นอ้อยลง ข้อประทานโทษทานอาจารย์ที่เคารพ ผมเอง
 ความจริงก็เป็นศกษียทเคารพทานอาจารย์อยู่เป็นอันมาก แต่เรื่องหนักเนื่อง
 จากมอจการเกิดขึ้นใหม่ซึ่งผมใคร่ จะเวียน สั้น ๆ แก่ท่านอาจารย์ว่ากรรม
 ในประเทศไทยผมมีมติแน่นอนว่า ประเทศไทยเด็กเท่ากันอะไร ๆ ก็ทำไม่ได้
 วิชาที่ออกไปซื้อเขาแล้วฝากไม่มีจะได้ จะไปจับคอกของทัพหัวเขาไปรบกับ
 ใครต่อใครนั้นไม่มีทางอะไร ผู้เขาได้เมื่อไหร่ วิชาที่ไม่มีอะไรก็ไม่
 เพราะฉะนั้นวิธีการของประเทศไทย อย่างไม่ได้ว่าเป็นประเทศ เด็กเพียง
 เท่ากันจะมีทหารไว้ทำไม ฝรั่ง เขยถามว่า ประเทศไทยมี ทหารไว้ทำไม
 รบกับใคร เวลบอกทำไมรบกับใคร ใครมารบกับเราเรารบกับ
 เพื่อกษเกราช วิชาคือใครไม่รู้ เพราะฉะนั้นการจับคอก ก้าว
 ทหารต้องแยกกับศกษียทวิชา นพุตทหารหนักหนอัยคือศัพททหารเขาเรียกว่า

เมเยอร์วอร์, สโมสรวอร์ สำหรับประเทศไทยนั้นจะทำได้แค่เพียงสโมสรวอร์. เมเยอร์วอร์ทำไม่ไหวต้องไปรวมกับเขาที่อื่น ต้องไปหาอีกออกกับเขา เพราะฉะนั้นจากสงครามที่เข้ามาปรากฏให้เราได้เห็นชัดทีเดียวว่า ฉันสู้ญี่ปุ่นไม่ได้ เป็นเวลาดัง ๑๐ ปี ญี่ปุ่นไม่มามีเรกกูล่าอามีแต่ฉันได้จนสู้ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเป็นมหาอำนาจได้ดัง ๒-๓ ปีมาแล้วเพราะอะไร เพราะฉะนั้นประเทศไทยก็จะเรียนบทเรียนอันนั้นมาใช้สำหรับบังคับประเทศไทย ก็แบบการรบที่เรียกว่า ก็เรกกูลาร์ วอร์เฟร์ คือหมายความว่าถูกรบเป็นหย่อม ๆ เพราะเป็นการตั้งความภายในไม่หันหน้าไม่หลัง เราไปยึดชายแดน ตรงกันข้าม เขารวมหัวมาดังที่หลังเรา เพราะฉะนั้นการรบสมัยใหม่นั้นไม่หันหน้าไม่หลัง หาดหน้าหาหลังไม่ได้ เพราะฉะนั้นแบบการรบนั้นต้องการสมรรถภาพสูง ไม่เหมือนกัน ก็คือต้องการเป็นหมวดหมู่ภายในกรอบ แต่การรบแบบนั้นผู้บังคับกองร้อยมีคดียุทธศาสตร์ของผวอวกไม่ใคร่บังคับบัญชาตัวเขา ๆ ต้องบังคับบัญชาตัวเอง เพราะฉะนั้นสมรรถภาพก็ต้องสูงมาก และต้องสูงยิ่งกว่ากองทัพของต่างประเทศ ส่วนพงศทวารไม่มีปัญหา คือต้องการความเด็ดเดี่ยวและความกล้าหาญตั้งรับทุกเมื่อ แล้วทำงานด้วยตัวของตัวเอง สมรรถภาพของตัวเอง เพราะฉะนั้นสมรรถภาพของเขาต้องสูงมากกว่าแต่ก่อนหลายเท่า แล้วที่ว่าลูกศิษย์ทำไม่มาสดเวลาอย่างนั้นจะไปได้หรือ กระผมขอเรียนว่าเราใช้วิธีการใหม่ซึ่งใช้ในการอบรมฝึกสอนทหาร แทนที่จะทำทางของสมสมัยนั้นและทำสมัยนั้นเป็นวิธีอ้อมเหตอเกิน และโดยละเอียดอย่างนี้เคยจนเราไม่เหมือนแต่ก่อน คน ๆ เดียวหัดมันก็ดแบบมันดลหนัก ทหารราบมันหัดเป็นคน ๆ มันเด็กเป็นมันเด็ก มันใหญ่กับมันใหญ่หัดเพราะหน้าที่ไม่เดีกราวาอะไรมากมาย ยิ่งกว่านั้นถาเรียนกันบางที่บางท่านจะไม่เข้าใจเพราะไม่ได้เป็นทหาร ทหารเขาฝึกฝักและอบรมโดยวิธีทางตรง เขาใช้ฝักฝักโดยของจริงแทนที่จะฝักฝักของหลอก เขาฝึกด้วยของจริง ฝักของจริงอะไร ไม่มาจริง ก็ถายหนึ่ง ๆ อย่างเด็กที่ถาตั้งฝักครั้งเดียวหรือคูนหนึ่งถายครั้งเดียวก็ใช้ได้

LIRT

ไม่คงเสียเวลาเหมือนอย่างแตกกัน แล้วเวลานี้คงของพวกกำลังปรับปรุง
 อย่แล้ว ซึ่งจะมีวิธีการเหมาะสมมาจะลดเวลาบริหารราชการให้ยิ่งขึ้นไปด้วย
 แต่อย่างไรก็ดี ข้าพเจ้ารับรองว่า ได้แต่ลดเวลานั้นประชาชนแห่งชาติจะต้องจับ
 อดจะเข้าทำสงคราม ทหารได้รับการฝึก แล้วพลเมืองอีกเขอะเขอะไม่รู้จะฝึก
 ในเวลาสงครามกระนั้นหรือ ก็ทำไม่ได้ เพราะฉะนั้นจะต้องมีวิธีการใหม่
 ซึ่งผมในฐานะที่ผมเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็จะต้องเสนอรัฐบาล
 คือไปให้เขาคัดข้อไป คือเรียกทหารสำรอง อีเตอร์ให้เรียกสำรอง และเรียกฟ-
 อาม ก็ออกกองทัพหนุนสำหรับเพิ่มเติมกำลัง นักกระทรวงกลาโหมพร้อมที่จะ
 คำนึงงานกันนี้ ทหารที่ฝึกแล้วปลดออกไป ฝึกใหม่แล้วปลดออกไป คนที่
 ได้รับฝึกแล้วเขาไปรักษาคนแทน รักษาทางรถไฟ บ้องกันปาราชูส หรือ
 แอร์ ยอร์นทรพได้ เพราะฉะนั้นผมขอขียนขึ้นต่อท่านอาจารย์ที่เคารพว่า
 วิชาฝึกทหารจะดีกว่า ด้วยเกียรติยศศักดิ์ยศท่านอาจารย์ ผมขอรับรองใน
 เรื่องเพราะว่าเห็นวิธีการของเขามาแล้วเมื่อเร็ว ๆ นี้จากอเมริกันและอังกฤษ
 และกำลังขอวิธีการฝึกของเขา มาบ้างจะลดเวลาบริหารราชการ ๒ บ่งเป็น ๑ ปี
 เท่านั้น เมื่อบริหารราชการ ๑ ปีเรา ก็คนปลดเป็นกองหนุนมากเข้า เวลา
 สงครามจะคงกองทัพพอใช้ได้ เพราะฉะนั้นไม่สู้จะมีปัญหา อีกข้อหนึ่ง
 ท่านอาจารย์ถ้าไม่มาฝึกวิชาอาชีพกัน จะมีเสียเวลาของราชการ
 ไปมากหรือ กระผมใครจะเรียนว่าเป็นความจริงอย่างที่ท่านอาจารย์สงสัย
 แต่ขอให้ท่านอาจารย์ที่เคารพ โปรดพิจารณาต่อทหารกองหนุนที่ออกไปว่าไปทำ
 อะไรกัน จะไปฝึกทหารที่ไหนไม่มีใครเขาจับ ต้องขอต่อแห่งไม่มีเงินทอง
 พอกันเมียหวัดก็โดนขยี้ เวลาฝึกกองทัพก็ต้องมีเข่าก้ม กองทัพหลัง
 นิดเดียว ที่จะขยิบเตียนอันนับขยิบอะไรต่าง ๆ ก็ทำไม่ได้ จะคงไปฝึกกัน
 กันเองไป เพราะฉะนั้นถ้าไม่อาชีพกักตย ออกไปฝึกกองหนุนไปทำอะไรกัน
 ได้ เพราะฉะนั้นนโยบายการทหารไม่ใช่ประเทศไทย แม้แต่ต่างประเทศก็ทำ
 กันแล้ว ยกตัวอย่าง โรงเรียนนายร้อยทหารบกของเรานี้ เราจะต้องระเบียบใหม่

LIART

คือเรียนวิชาอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ทหาร วิศวกรรมโยธา วิชาเรียนให้สำเร็จ
 เป็นปริญญาเทียบได้เท่ากับ. ในขณะที่ด้วยกันก็เรียนวิชาทหารไปด้วย
 ๕-๕ บัณฑิตเรียนออกเป็นนายทหาร เมื่อไม่พอใจก็ลาออกไป ก็ออกไปสิ
 โดยเขาปริญญาความรู้ขึ้นไปทำงานที่ไหนก็ได้ไม่เสียผลแก่ราชการทหารด้วยซ้ำ
 ยังจะได้ประโยชน์แก่ตัวเอง คือเอาวิชามาใช้ ยิ่งกว่านั้นยังมีอีกเยอะเยะ
 ชึ่งแต่ละกองทัพไม่เหมือนกัน นักบินต้องทำให้เขาชำนาญเสีย ออกไปก็หา
 เงินได้ดี กลับคืนเรือทำให้ชำนาญเมื่อออกไปก็มีอาชีพดีกว่า นายสิบที่
 ทงเหล็ก ใครไม่เอาแก่เพราะงกไม่ชำนาญ แต่ถ้าทำให้ชำนาญเสียแล้ว
 เด็กจ้างมีอาชีพเงินเดือนสูงเสียอีก เราช่วยส่งเสริมอาชีพที่ไม่เป็นการเสียผล
 ในราชการอย่างไร เวลาทางกองทัพกำลังเร่งรัดปรับปรุง กระผมให้เสนอ
 นโยบายเดี่ยวว่าจะทำอะไรอย่างไรก็พูดกันก่อน เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้กระผม
 ใครเรียนทางด้านอาจารย์ก็ไม่คิดจะคิด กระผมพร้อมแล้วจะดำเนินการ ใน
 ด้านพลทหาร นักบิน โอบายเหมือนกัน ในวิชาอาชีพพลทหารที่เข้ามาส่วนมาก
 ก็เป็นพวกฝึกวิศวกรรมพวกทำไร่ไถนา แต่เวลาพลทหารไม่พอกัน ได้เบียดง
 เพียง ๓ บาท ซื้อมันหมดเสียแล้ว ซื้อข้าวซื้อผง ๓ บาทเท่านั้น ยังไม่มีกับ
 หักกันยังไม่ได้ จะทำอย่างไร มีขดคายหรือ มีตดสีน้ำ เราจะไปยอม
 อัดค่าไม่ เราเป็นทหารเหมือนกัน ก็ต้องทำให้ตัวเราเองดี วันไหนว่าง
 มีเวลาพักผ่อนก็เลี้ยงปลาดูเลี้ยงหมูตัวเล็ก ๆ ไปพักผ่อนงกกันอะไรก็ไม่ต้อง
 ซื้อใคร มาค้ากดูถอง ทหารก็ได้ความชำนาญมาจากโรงทหารเพราะเขาใจ
 เคยเรียนมาแล้ว ในเรื่องนี้ทหารก็ได้รับวิชาอาชีพไปด้วย ไม่เสียอะไรเลย
 ทั้งจะเป็นประโยชน์แก่ตัวไหน ๆ ความที่กระผมกราบเรียนมานั้นออกจะขี้ยาว
 ไปหน่อย กระผมขอประทานอุทิศแต่เพียงเท่านี้

พวษัตริณสารวิศวกรรม : ข้าพเจ้าได้พ้งทำนารัฐมนตรีกระทรวง
 กกรใหม่ได้ลงมารถัดกว่าท่านมีเจตนาดีและมีความเข้มแข็งสมกับเป็นรัฐมนตรี
 กตราใหม่ แต่ข้าพเจ้ามีขอเป็นห่วงอยุ่บัด ก็ยเรือ่งรัฐประหาร คือราได้มี

รัฐประหารกันในเวลาไม่กี่วัน. ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

เห็นดีเห็นชอบด้วยกับคณะทหารที่ทำการรัฐประหารมาแล้ว และเชื่อว่าประชาชนก็เห็นดีเห็นชอบด้วยกับคณะทหารปฏิวัติงานเป็นคนประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างยิ่ง แต่ข้าพเจ้าก็อดรู้สึกไม่ได้ว่าในฐานะที่เป็นพลเมืองคนหนึ่ง รู้สึกว่าการทำรัฐประหารนั้นเป็นของง่าย ก็ถือเอาเป็นของที่ทางฝ่ายเผด็จการเป็นผู้คนอื่นที่ไม่ใช่พวกดีคือประเทศชาติ เช่นเป็นคนที่ว่าถ้านายสิบสัก ๕๐ จะกระทำเช่นเช่นเช่นแถวบ้านเมืองเราจะเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นถ้าแถวบ้านจะเป็นของดีเป็นที่ยอมรับชมชอบของประชาชนก็จริง แต่ก็อดรู้สึกเป็นห่วงไม่ได้ว่าเมื่อบุคคลธรรมดาเช่นข้าพเจ้ารู้สึกว่าได้กระทำกันอย่างง่าย ๆ ซึ่งข้าพเจ้าอาจจะผิดเพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงอยากจะเรียนถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายในเรื่องที่จะควบคุมในเหตุการณ์เช่นนี้ประการใดหรือไม่

พล. ท. หลวงชาตินิกร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม :

การรัฐประหารคราวนี้นั้นสมเด็จกไม่ได้ร่วมด้วย เป็นทหารก็จริงแต่ไม่ได้เข้าร่วมด้วย แต่มีนเป็นภาวะอันสุดแสนจะทนทาน ยิ่งทหารแล้วได้รับอยู่ทุกวิถีทางไป แม้สมเด็จก รู้สึกทนไม่ได้ด้วยเกียรติของทหารเขาเหยียบย่ำ เขาคือใครก็แล้วแต่ เหยียบย่ำทหารหลังสงครามด้วยประการต่าง ๆ ทหารมันครั้นอยู่รื่อยบด เพราะฉะนั้นเมื่อเกิดภาวะอันสุดแสนจะทนทานจน แน่นนอนเหลือเกินเมื่อมีใครมาค้ำไปมกไป มันจรมบปัญหาอะไร คนเรามันทนไม่ได้ด้วยแล้ว แต่ว่าการระดมการ ทหารของเราดีที่มันคง คง ที่ข้าพเจ้าขี้ใจมาแล้ว ระเบียบบ้านเมืองท่าดีไม่ถูกตรึกคนอยู่อย่างที่เป็นมาแล้ว สมบัติของบ้านจะไม่มีเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้น เพราะทหารมีระเบียบวินัยแน่นอน มีวินัยอยู่ (ในบังคับบัญชาของ) สมบัติกับบัญชาของแน่นอน แต่ว่าเกิดขึ้นเพราะระเบียบการ ณ์ที่เป็นอันมันตรงกันข้าม แม้แต่ใคร ๆ ก็ทำอะไรไม่ได้ ยิ่งทหารด้วย ได้เบียดเบียนจนกระทั่ง ร้องขอไม่ให้ช้อก ๕๐-๕๑ ค้างคักไม่สำเร็จ ถ้าไม่ใคร่ไปตไป แต่ถกเขาเงินทองโดยทหารไปมาเรื่อยๆ มันก็อย่างนี้แล้วจะทำกันอย่างไรมันเป็นภาวะอันสุดแสนก็กระ

ทนทาน มีท่าทีสมาชิกผู้มั่งคั่งคิดว่า การเกิดรัฐประหารนั้นเป็นการง่าย
อะไรก็ตามไม่ได้อะไรอย่างที่ท่านพูดนั่นเลย การรัฐประหารมันเอาชีวิตไปแลก
ถ้าไม่สำเร็จก็ตาย ถ้าสำเร็จหนักดี เพราะฉะนั้นผู้ที่เราทำเราทำต้องวางแผนการ
อย่างที่ท่านกล่าวจะต้องสำเร็จไป ถ้าไม่สำเร็จแล้วก็ไม่ทำ ไม่ใช่ว่าจะทำได้ง่าย ๆ
แม้ต่างประเทศท่านคงจะเห็นอยู่ทั่ว ๆ ไป เพราะฉะนั้นการที่จะรีบประกัน
ไม่ให้ทหารเขาไปยุ่งเหยิงไม่ให้เล่นการเมือง ให้กองทัพให้กันดีให้มันเรียบร้อยจน
แล้ว ผมก็เชื่อว่าวิธีการของท่านนั้นจะเหมาะสม และทหารนั้นก็เป็นผู้ที่รัก
เกียรติสูงกว่าชีวิต ชีวิตไม่สำคัญ ถ้าวางเกียรติทหารสำคัญมาก เพราะ
ฉะนั้นในการที่ทหารทำอะไรลงไปแล้วจึงทำด้วยเกียรติ ท่านเห็นหรือไม่ว่าใน
การที่ทหารทำอะไรกันนั้น ทำเพื่ออะไร เพื่อตัวอย่างนั้นหรือ เปล่าเลย เปล่า
เลย ในเกียรติยศของทหารผมขอรับรองว่า การที่คณะรัฐประหารเขาทำกัน
คราวนี้นั้น ไม่ได้หวังผลแบบแต่อย่างหนึ่งอย่างใดเลยสำหรับส่วนตัว แต่หวังผล
เพื่อแก้ความเสื่อมโทรมของประเทศชาติ ซึ่งจุดจะเป็นภาวะที่จะไม่มีการแก้ไข
ได้ต่อไปเขาจึงร่วมกับเหล่าท่าน โดยดูเพราะท่านจอมพลฯ ผมขอพูดเสียในที่
นี้ด้วยว่า ท่านจอมพลฯ นั้นไม่เอา ไม่ทำ แต่ถ้าคณะที่เราทำแล้ว ไปของ
ท่านมาทำหลัง และยังมีปัญหาไปในที่นั้นด้วย ท่านจอมพลฯ กับบอกว่า ผม
เขียนเขาเขาออกมาแล้วจะ ไอ้อะไรจะตกคามาแล้ว เขาย่อมจะเอาออกหรือ ฮือ
ไม่เอาเสียดชาติ ถ้า बात ต่อหน้าพระแก้ว เพราะฉะนั้นการที่คณะทหารมาทำการ
คราวนี้ ขอรับรอง ด้วยเกียรติยศของทหารว่าไม่ต้องการอะไรนอกจากให้บ้าน
เมืองเป็นปกติสุข ให้อยู่ด้วยความสงบสุข แม้แต่ตำแหน่งต่าง ๆ เช่นสมาชิก
วุฒิสภานั้นก็ไม่ต้องการแต่งตั้งตำแหน่งตำแหน่งใดไม่มีทหารที่ร่วมงานมาแล้ว
เข้ามาในตำแหน่งเหล่านั้นเลย แต่เวลานี้ทำไมท่านจอมพลฯ จึงมาเป็นผู้บัญชา
การทหารบกแล้ว เพราะเหตุว่าไม่ช้าเราจะต้องมีบัญชาการทหารแห่งประเทศไทย
หนึ่งไป เสร็จแต่กองทัพทุกกองทัพเรือกองทัพอากาศเท่านั้น ข้าราชการ

LIERT

พื้นที่นั้นแปด เราหมัดฐานอยู่ในกำมือ และอะไรที่มันมาเราว่าทุกหนทุกแห่ง เราคิดว่าคงคอยระวังและต้องคอยปกครองบ้านเมืองอยู่ในความปกติสุข เพราะฉะนั้นในการที่จอมพลมาบังคับบัญชาทหารบกชั่วคราว พอเหตุการณ์นั้นสงบแล้ว ท่านจอมพลจะออกไปจากทหารแล้วไปประกอบอาชีพอย่างธรรมดา ท่านได้สัญญาไว้เป็นอย่างดีกับนายทหาร คือตัวผมเอง เมื่อเป็นเช่นนั้นในการที่คณะรัฐประหารทหารทำการดำเนินการแสดงความจริงใจออกมาให้ท่านทั้งหลายเห็นแล้วว่าเป็นภาวะอันดีแล้วนั้นจะทนทาน จึงเรื่องทหารแล้วได้รับควมร่ำร่ำกว่าประชาชนยิ่งนัก เพราะฉะนั้นจึงเกิดรัฐประหาร เพราะฉะนั้นเมื่อภาวะอะไรมีความปกติสุขปรับปรุงการทหารก็ตามนโยบายแล้ว รัฐประหารก็เกิดขึ้นได้ยากเต็มที่ ขอรับรอง

ม.จ. สิทธิพร กฤดากร รัฐมนตรีว่าการเกษตรราชการ : เราไม่คิดว่าระบอบทหาร การที่รัฐประหารเกิดขึ้นจะต้องมีเหตุที่เราไม่พอใจทหาร ทนทานไม่ได้ เพราะฉะนั้นเราพอเห็นว่าปกครองประเทศต้องระมัดระวังให้ดี อย่าให้เข้ามาแทรกแซงรัฐประหาร หุดเท่านั้น

พ.อ. หลวงชำนาญยุทธศิลป์ : ข้าพเจ้าขอถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอีกสักหน่อยว่า เวลาที่เราหมัดของทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ ท่านมีนโยบายที่จะปราบปรามกองทัพใดกันซึ่งจะจัดกระจายระบาคอยู่เวลานั้นอย่างไรบ้าง

พล.ท. หลวงชาตินิกริบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม : ปัญหาเรื่อง อันเดอร์กราวด์ มฟิเมนต์ (Under-ground movement) ความจริงเป็นเรื่องที่มานานแล้ว ทหารเรากรุ่นมานานแล้วแต่ก็ส่งความเคลื่อนไหวอันเดอร์กราวด์อะไรอีก ข้าพเจ้าเก็บให้ทหารซี อากูซเข้ามาให้ดูที่นั่นกัน แต่เราไม่ได้อะไรความสักก็ เขาออกไปต่อมา แต่ทางเรากรุ่นแต่เดิม อะเร่กันเขา อากูซนั้นสวี ไทยไปหมด แล้วเราควบคุมด้วยที่ไหนบ้าง มีคนเขามาได้หนักขึ้น อันนั้นมา เวลานี้ทางกระทรวงกลาโหมกัน ๑ ก็หมายจะความยามการตรวจค้น

จากผม มีสติออกทีไหนตามาหมดทุกหนทุกแห่งทั่วประเทศ เราทำแล้วจัดการ
แล้วทั้งกรุงเทพพระมหานคร ทั้งภูมิภาคต่าง ๆ เราจะพยายามถอดแค้นต่าง
ต่าง ๆ เหล่านี้ให้หมด ในภาคตะต๋ายไปก็จะดำเนินงานเป็นขั้นที่ ๒ จะทำประการ
ใดก็ขอสงวนไว้เป็นความลับซึ่งไม่ควรจะเปิดเผยในทันที แต่อย่างไรก็ตาม
นโยบายปราบปราม ถ้าไม่ปราบปราม ไม่สงบ รัฐบาลว่าถ้าไม่ปราบ
ปรามอันเครื่องราชันแล้วออกมาก็ไม่สงบเรียบร้อยเป็นของแน่ จะต้องปราบ
และใช้กำลังทำอยู่แล้ว แต่คงทำอันเดียวให้สำเร็จนั้น เขาทำเวรตาภายหลัง
สงครามกับ เราปราบหัวล้านอันให้ราบเป็นหน้ากลองก็ต้องฆ่าพันกันเป็นถาวร
ใหญ่ เราไม่มีนโยบายที่คนไทยด้วยกันจะต้องฆ่าพันกันเพื่อประโยชน์อะไร
เราทำโดยละม่อมไม่ตัดง่าหรือ ไว้ทำกับชาติที่จะมารุกรานก็ถือว่าจะสู้กับ
คนไทยด้วยกัน ทางทหารจะพยายามทำโดยละม่อมไม่ให้เสียเลือดเนื้อ แต่ว่า
ทำไม่ได้ผลตามที่เราคงการ เพราะฉะนั้นการที่จะทำให้รวดเร็วให้หนักได้ คง
เป็นไปได้ด้วยตัวเอง แต่เราเข้มงวดกวดขันรวมทั้งทหารและตำรวจซึ่งได้ว่าเป็น
การใหญ่ โดยจะเพาะอย่างยิงภาคอีสานซึ่งมีมากมายเหลือเกิน ไม่รู้จัก
เท่าใด เพราะฉะนั้นเรื่องตามทันทานสมาชิกของใจ ผมก็ขจัดให้เป็นใจจนวง
ย่อย ๆ ดังที่บอกกล่าวมาแล้ว

หลวงประยูรวงศ์นิสาร : แต่ครั้งเรื่องทหารไม่คงถาวร แต่มี
ความระแวงใจอยู่ของหนึ่ง โดยเหตุที่เห็นท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
เข้มแข็งในเรื่องทหารเป็นหน้าขึ้นใจเหลือเกินว่าทหารได้ก้าวหน้าไปมาก โดยที่
ท่านได้ชี้แจงต่อที่ประชุมเมื่อก่อนว่าท่านจะนำวิชาวิชฝึกทหารใหม่มาใช้ ข้าพเจ้า
เคยส่งหน้ากับนักเรียนอังกฤษซึ่งกระโดดร่มลงมาเขาเล่าว่า วิชาฝึกทหาร
ที่จะใช้ในสงครามคราวนี้คงฝึกจิตใจให้เข้มแข็งขึ้นโดยให้เขาแบก หนัก ๆ
ภาพยนตร์ในสนามรบ มีการแทงกันจริง ๆ คือให้ฆ่าคนโดยไม่ต้องรู้สึกหิว
ผดเหงื่อการฝึกที่คนนั้นเป็นประโยชน์แก่การสงครามเป็นอย่างมาก แต่ทุกสิ่งที่เป็น
ประโยชน์ก็ต้องมีโทษ เพราะตามทศได้ฟังทางวิทยและที่นำหนังสือพิมพ์ก็

อุตสาหกรรมที่เกิดขึ้น ในประเทศ อังกฤษ ภายหลังสงคราม เกิดจาก ทหาร ที่ผ่าน
สงครามมา มีจิตที่ใจเข้มแข็งเกินไป เพราะฉะนั้นอยากจกรณว่าท่าน
รัฐมนตรีควรหาใหม่มีนโยบายอย่างไร ที่จะบ่มองกัน อันจะก่อให้เกิดเหตุร้ายภาย
หลังที่เลิกศึกไปแล้ว จะเกิดขึ้นก็จะไปขัดกับนโยบายมหาดไทยเขา

พล. ท. สุข ชาดินกับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม :

ท่านสมาชิกผู้มั่งเกียรติ ผมเข้าใจแล้วที่ท่านสมาชิกได้พุดนหม่นปราสาท แฮร์
บอร์นที่รูป ซึ่งเขาชนเครื่องบินมาลง พวกชนเครื่องบินมาลงของผุ่กิด
เป็นพิษเขามาก ไม่ใช่โรคตัวดำ ของเรายังไม่ได้คิดคัดคังกองทัพอย่างนั้น
แต่ของเรายังไม่ถึงขนาดนั้น เราผุ่กิดแค่เพียงปลุกกำลังใจให้กัตัวหาญ ให้
มีความรักกันแต่เสียสละ ให้ตรงค่อหน้ากั นี่เป็นเรื่องของทหาร ยัง
ไม่ถึงกับฆ่าเบ็ด ฆ่าหมู ฆ่าไก่ ยังไม่ถึงควรวาดจะไปผุ่กิดคัอย่างนั้น ทหาร
ของเรายังไม่ถึง แต่อย่างไรกัตัวผุ่กิดทหารใหม่เนื่องจากเราไปเห็นมาสด ๆ
ร้อน ๆ นี้เอง และเรากำลังขอเขาอยู่วางเครื่องมือและจกรกร หัดก
การปฏิบัติเราได้มาพร้อมแล้ว แต่ของเราระเริ่มงานทันทีนั้นไม่ได้ ไม่มีเงิน
ทำอะไรถ้าทหารทำคัต้องมีเงิน ยกตัวอย่างเช่น จระตังของกัการที่เขาเรียกกั
ไพร่แม่รี่ เทรนนิง เช่นเคอร์ คัคือแทนที่จะเขาทหารมาเขากักรมกอง เขาเขา
เขาคันี้กัการผุ่กัเสียก่อน ส่วนของเราแต่ก่อนมีการเกณฑ์ทหาร เมื่อเกณฑ์
มากให้มาจับมัดวาง ไปอยู่ ช้าง มา ราม บินใหญ่ สี้อสาร ซึ่งแต่
ก่อนพวกนั้นไม่เคยรู้เรื่องอะไรมาก่อนเลย แต่ผุ่เอาไปอยู่เหล่าที่ไมครกกันกับ
กัมีความรู้มาแต่เดิม ส่วนของเขามัจกรผุ่กั มีการเลือกคนให้เหมาะแก่การ
ผุ่กั มีการผุ่กัวินัยคนกัน แต่ผุ่กักำลังใจ เปลี่ยนจากชุดพดเรอ่นมา
เป็นทหาร ผุ่กัใช้อาวุธเบงคนให้เหมือนกันในคันี้กัการผุ่กั นเดี่ยวคัคันั้น
แล้วจึงจะแยกออกไปตามกรมกอง มีเครื่องมือเครื่องใช้ ใช้พ่นไฟยิง มีอะไร
คัอะไรร้อยแปด แต่ของเรายังไม่มีอย่างนั้น เราผุ่กัทางจกัคัใจ ผุ่กัคัคัคัคัคัคั

LIRT

พร้อมกันไป ๓ อย่าง ไม่ถึงขีดอย่างที่ทางสมาชิกถาม เพราะของเรายังไม่มี ปรากฏ, แอร์บอร์นทรา-อย่างที่ต้องการ,

ไม่มีผู้ใดออกความเห็น

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดจะพูดต่อไป ข้าพเจ้าขอได้ผ่านเรื่องนี้เป็นเมื่อไม่มีผู้ใดขัดข้อง ก็ขอวาทประมุขอนุมนตรี เพราะฉะนั้นได้ผ่านเรื่องนี้เป็นได้ เหลือเวลาอีก ๒๐ นาที ว่าต่อไป การพาณิชย์

๑๗.๔๒ น.

พ.ท. พระสารสาสน์พลขันธ์ : นโยบายของกระทรวงพาณิชย์ ๒๐๓๖ เป็นนโยบายเอก เพราะเหตุว่าประชาชนทั้งหลายได้รับความเดือดร้อนในการครองชีพอยู่เวลานี้ และจะบรรเทาได้ก็โดยกระทรวงพาณิชย์เท่านั้น ข้าพเจ้าขอยกจะถามว่าในข้อ ๑. ที่ว่าจะพยายามลดราคาหรือรักษาราคาให้อยู่ในระดับตามสมควรนั้นหมายความว่าอะไร และ ข้อ ๒. จะดำเนินการเพื่อลดค่าครองชีพของประชาชนลงอย่างมากที่สุดนั้นจะดำเนินการอย่างไร โดยวิธีการอย่างไร ข้อ ๓. จะส่งเสริมการส่งสินค้าออกไปขายต่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้เงินตราต่างประเทศได้ใช้เพียงพอกับความต้องการนั้น ข้อ ๔. ประเด็นสำคัญคือ ถ้าหากว่าเราจะส่งเสริมการส่งสินค้าออกไปเมืองนอกมาก ๆ เพื่อให้เงินตรามาใช้ ท่านก็ไม่ได้หมายความว่าใช้สำหรับรัฐบาลหรือสำหรับประชาชนพอค่า การส่งเสริมสินค้าส่งออกควรจะมีเจตนาที่จะให้ขายสินค้าของเราให้ได้มาก ๆ เป็นการแลกเปลี่ยนกัน หาไร้มันดีอยู่แล้วที่ที่จะเอาเงินตราต่างประเทศเข้ามาใช้ เอาทำไม เราเอามาเพื่อจะซื้อสินค้าของเขา หมายความว่าเพิ่มสินค้าเขา ด้วยเหตุฉนั้น ข้าพเจ้าจึงขอยังใจ โปรดกรุณาให้ท่านรัฐมนตรีพาณิชย์อธิบายให้แจ่มแจ้งสักหน่อย.

LIRT

๑๗.๕๕ น.

ม.ล. เดช สนิทวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ : ตามนโยบายของกระทรวงพาณิชย์ซึ่งได้แถลงไว้แล้ว ในประการที่หนึ่งจะให้การอำนวยความสะดวกให้ประชาชนชาวพม่าที่ภายในประเทศโดยตลอดและท้องถิ่นและจะได้พยายามรักษาระดับราคาให้อยู่ในระดับราคาที่สมควรนั้น ในระหว่าง ๒-๓ เดือนหรือรวมมามากกว่า ก็เป็นที่ทราบกันแล้วว่าปัญหาเรื่องการขาดแคลนข้าวสำหรับบริโภคในเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่ง และเกิดการขาดแคลนขึ้นโดยทั่ว ๆ ไป เพราะฉะนั้นในข้อกระทรวงพาณิชย์ได้ถือเป็นนโยบายที่สำคัญที่สุด แต่ก็เห็นงานที่เร่งด่วนซึ่งจะต้องรีบจัดคือ พยายามที่จะรวบรวมข้าวให้มาอยู่ในแหล่งเดียวกัน ให้มีปริมาณมากที่สุด เมื่อเราเข้ามาวัด ก็จะรวบรวมข้าวให้มา รวม อยู่ใน แหล่ง เดียว กันได้แล้ว เข้าใจว่าปริมาณที่จะเข้ามาสำหรับใช้บริโภคภายในประเทศก็จะเป็นการเพียงพอ ในเรื่องที่จะรักษาระดับราคานั้น เวลานี้ก็เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า ราคาคาของข้าวขายกันเวลานี้ อยู่ในระดับราคาที่สูงเกินไป ทั้งนี้เนื่องมาจากว่าเมืองเราเป็นเมืองที่ปลูกข้าวไว้กินเองก็เคยมีเหลือใช้และ ส่งไป ในต่างประเทศด้วยซ้ำ แต่ว่าในเวลาที่ฤดูกาลเช่นนี้ขอผูกพันที่เราจะต้องรวบรวมข้าวจำนวนหนึ่งให้เพียงพอสำหรับส่งมอบให้สหประชาชาติไปเลี้ยงพลเมืองในประเทศใกล้เคียงที่อดอยาก ก็เมื่อมีพันธกรณีเช่นนี้และโดยมากประเทศใกล้เคียงได้มีความกระทบกระเทือนในเรื่องขาดแคลนสินค้าที่เป็นอาหาร ฉะนั้นอย่างยิ่งในภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ขาดแคลนข้าว จนถึงประเทศไทยถูกเรียกร้องให้ส่งข้าวไป เมื่อการขาดแคลนข้าวในภาคใกล้เคียงหรือภาคเอเชียเช่นนี้ จำนวนข้าวผลิตขึ้นในประเทศต่าง ๆ ก็มีจำนวนน้อย ในลักษณะเช่นนี้ขอผูกพันพม่าเมื่อข้าวในต่างประเทศราคาแพง ประเทศเราเป็นประเทศที่ผลิตข้าวเหมือนกัน แต่ถ้าจำนวนก็ไม่ได้ตามปริมาณที่ส่งออกไปในเวลาที่ปรกติ กระนั้นเราก็มีการจัดกลบข้าวออกจากประเทศเรา เพราะว่าประเทศเราไม่ราคาถูกลงและ

LIRT

ไปขายในตลาดมืดในต่างประเทศเป็นราคาแพง เหตุนี้จึงทำให้พวกเราคือศ
 รัชน เป็นเหตุให้ราคาข้าวภายในเขมือขึ้นไปโดย ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงมี
 มาตรการที่จะรวบรวมข้าวซึ่งเป็นสินค้าสำคัญของประเทศให้มาอยู่ในแหล่งเดียว
 กัน และดำเนินการควบคุมในท้องกทเป็นชายแดนหรือจะเป็นท้องกทติดต่อก
 กับชายทะเล ก็จะพยายามควบคุมและบีบงกนมให้ชาวนนถูก ลักตอบโดย
 กวดขัน ก็คิดว่าด้วยวิธีการเช่นนี้เมื่อปริมาณชาวนนมีจำนวนมากมายอยู่
 ในที่แหล่งใหญ่แล้ว ทางรัฐบาลก็สามารถที่จะรักษาระดับราคาให้อยู่ในระดับ
 ที่สมควร

ดังนั้นการครองชีพอย่างอื่น ๆ นี้ กระทรวงพาณิชย์ก็เห็นเหมือนกัน
 เรื่องลดค่าครองชีพนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะว่าอาหารการกินนั้นเป็นสิ่งของ
 ที่จะต้องซื้อหาเป็นประจำวัน เพราะฉะนั้นในทางเราเองได้มีสินค้าที่เป็นอาหาร
 สำหรับประชาชนของเรา แต่เราไม่ได้ห้ามไว้ เพราะฉะนั้นก็จะให้สินค้าเหล่านี้
 ถูกรวาคได้กมทางที่จะหาได้กคือ บัดเขตคทของทชายแดนหรือเขตคทติดกับ
 ชายทะเลกวดขันมากจน เป็นทางที่จะบงกนการได้คตยของสินค้าที่จะออก
 ไปได้ เมื่อมารวมที่หลังต่าง ๆ เช่นนี้แล้ว ก็คิดว่าจะทำให้สินค้าคทของการ
 มีจำนวนมากขึ้นและเพียงพอแก่ความต้องการ ส่วนในเรื่องสินค้าต่าง ๆ ที่
 จำเป็นแก่การครองชีพนั้นถ้าจะดำเนินการไว้คทก็จะให้ออกกตงนนี้ กรมม
 ราชจะคงว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ สินค้าแต่ละอย่างนั้นกมมีความสำคัญ เพราะ
 ว่าเป็นสินค้าที่สำคัญสำหรับเป็นอาหารการกิน ยกก่อนเราจะดำเนินการ
 อย่งไรนั้น เราจะต้องสอบถามกันเหตว่า สินค้าเหล่านั้นแพงเพราะ
 เหตใดหรือมีจำนวนน้อยลงไปเพราะเหตุใด เมื่อทราบเหตผลอนั้นได้แล้วจึง
 จะหา หาเนนการเป็นชน ๆ ไปหรือแล้วแต่สินค้าแต่ละอย่าง

ส่วนในเรื่องนี้ ที่ว่ากระทรวงพาณิชย์จะพยายามส่งเสริมให้มีสินค้าออก
 ไปขายใน ต่าง ประเทศให้ มาก ขึ้น นั้น ก็ เป็นธรรมดา ประเทศเรา เป็น ประเทศที่
 ประกอบการส่งออก การส่งออกเป็นอาชีพใหญ่ของพลเมือง เราก็
 คง พยายาม รวพจาย ที่ จะ ส่ง สินค้า ของ เราที่ เหลือกัน เหลือ ส่ง ออก ไป ต่าง

ประเทศให้มากที่สุดเพื่อจะได้เงินตราให้พอเพียงที่จะซื้อสินค้าที่เราต้องการใช้
สำหรับในการผลิตสินค้าเพื่อไปประกอบกับสินค้าที่ขมิ้มในประเทศเราอันนี้ให้เก
เป็นสินค้าอันใด หรือจ่ายเงินตราต่างประเทศนั้นมาตั้งซื้อสินค้าหรือตั้งที่
ประชาชนต้องการ

นายสัญญา ยมะสมิต : ในนโยบายกระทรวงพาณิชย์ข้อ ๓ ใน
การที่จะตั้งสินค้าออกไปต่างประเทศให้มากขึ้นเพื่อให้ได้เงินตราต่างประเทศให้
พอเพียงต้องการนั้น ขอถามว่าเงินตราอันรัฐบาลจะเอาไว้ใช้หรือจะให้พอค
ที่ตั้งสินค้าเอามาใช้ เพราะปรากฏที่เดอมารัฐบางได้ตั้งเงินตราต่างประเทศ
ที่ควรจะให้พอค้าไปต่างประเทศได้จ่ายเต็มตามราคา ได้ถูกตัดเปอร์เซ็นต์
ออกตามที่มีเป็นชนิดของสินค้าอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นจึงขอถามว่ารัฐบาล
มีนโยบายที่จะมอบเงินจำนวนทั้งหมดที่ขายสินค้าไปให้กลับรตราพอค้าตั้งสินค้า
เข้ามาหรือประการใด

หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ :
ในเรื่องเงินตราในเวลานี้ทางกระทรวงพาณิชย์ก็ยังคงขอให้เป็นที่แน่นอนไม่ได้ว่า
เมื่อพอค้าผู้ใดตั้งของไปเป็นจำนวนเท่าใดแล้วจะต้องได้เงินตราเช่นนั้น ใน
ทันทีไม่สามารถที่จะตอบได้ เพราะเวลานี้เป็นเวลาที่ยากฤตกาล แปลว่ากา
ตั้งสินค้าไปหรือการขนส่งภายในของเราก็ไม่สะดวก เพราะฉะนั้นทาง
กระทรวงพาณิชย์เพิ่งตั้งอย่างมากที่สุดที่จะจริงจังอุปสรรคเกี่ยวกับกาขนส่ง
และเกี่ยวกับการที่ก่อให้เกิดความไม่สะดวกต่าง ๆ นั้นให้หมดไปเพื่อจะตั้งสินค้า
ให้มีการผลิตสินค้าขายในประเทศให้มากที่สุด และจะได้อำนวยความสะดวกที่จะให้มา
ซึ่งเงินตรา ให้เป็นจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

นายสง่า วรรณดิษฐ์ : ตามที่รัฐมนตรีพาณิชย์ได้ชี้แจงเมื่อก
ว่าเราจะนำสินค้าออกนอกประเทศมาก ๆ แล้วเอาเงินเข้าประเทศเพื่อให้ได้เงิน
ตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศเรา ขอนรตั้งคำถามซึ่งคิดเท่าที่เป็นอยู่ใน
เวลานี้เงินตราต่างประเทศพอค้าที่เข้ามาโดยมากมัก จะตั้งสินค้าที่ไม่เป็น

ประโยชน์ชนชาติหมิ่น ซึ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ของพุ่มเพุย รัตนศักดิ์ยัง
เดิมเมืองอยู่แล้วตั้งถนนเข้ามามากมายเงินทางรัฐมนตรีพาณิชย์พิจารณา
ตั้งพุ่มเพุยเหล่านี้ ออกให้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นขอให้ชี้แจงให้ที่ประชุม
ทราบด้วย

พ. ต. ทวง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี : ข้าพเจ้าขอตอบแทน
เพราะว่าเมื่อถามคำถามบางอย่างกัน ท่านรัฐมนตรีพาณิชย์บางที่ท่านยัง
จะตอบไม่สะดวก เพราะฉะนั้นในฐานะข้าพเจ้ารับผิดชอบส่วนรวมก็อยาก
จะตอบดังนี้ บัญชีข้อ ๑ ในเรื่องบัญชีการเงินตราหน้าเรา ได้พิจารณาจนอยู่แล้วมี
ความเห็นเป็นอย่างนี้ คือว่าเงินตราที่แท้ที่เป็นอยู่อย่างนี้ผู้ตั้งสินค้าออกไป
ข้าพเจ้าได้ยินรบกวนก่อนเมื่อก่อนบอกว่าเขาส่งของไปแล้วได้เงินมาไม่ได้เอาไป
ใช้ กลายเป็นของคนที่ไม่ได้ส่งไปเอาไปใช้ อย่างนี้ใช่หรือไม่ เมื่อ
เป็นอย่างนี้สำหรับรัฐบาลเราจะพยายามอย่างไร คือ ๑ ขอให้เงินไป
เราจะเอาเงินตราที่ส่งของออกไปขายต่างประเทศขอแบ่งจากพ่อค้ามาใช้สำหรับ
ทางราชการซึ่งจะได้ใช้หมุนเวียนให้พอเท่านั้น ส่วนนอกนั้นรวมเอาให้เจ้าของ
เอาไป ซึ่งมีสินค้าอย่างใหญ่ ๆ ๕ อย่างคือ ข้าว ฝ้าย ไม้ เคียน
เราเอาไว้เพียง ๕๐ เปอรเซ็นต์ หรือ ๖๕ เปอรเซ็นต์เท่าที่ตกลงกันได้ ทั้งนี้
เขาใจว่าบรรดาพ่อค้าต่าง ๆ ก็คงจะเห็นใจเพื่อว่าส่วนกลางต้องไม่ใช้เงิน ถ้า
ไม่มีกัณฑ์ แต่ข้าพเจ้าจะพยายาม ในส่วนเราจะต้องสำรวจให้แน่นอน เรา
จะพยายามให้พ่อค้า กระตุนเค้นใจพ่อค้าที่ส่งสินค้าออกไปต่างประเทศได้
รับผล คนที่ไม่ได้ส่งไปก็ไม่ได้รับผลจากเงินก้อนนี้ แต่ส่วนสินค้าออก
ท่านหนึ่งชี้แจง กับออกว่าอย่างนี้ คือสินค้าที่เราส่งมาประเภทพุ่มเพุย
คือประเภทลิเซอวี เราพยายามให้ส่งน้อยที่สุดเพื่อให้อำนาจของเราเพิ่มขึ้น
แต่สินค้าจำเป็นของการครองชีพของประชาชนทั่วไปหรือที่สำหรับเกี่ยวกับกา
รคมนาคม เราคิดว่าเราพยายามสนับสนุนให้ความสะดวกมากที่สุดพยายามให้

ประธานวุฒิสภา : เห็นจะหมดเวลาเสียที ท่านนายกจะพิจารณาเมื่อไรต่อไป

พระยาสารภีพิทักษ์ธรรมพิลาศ : ผมเห็นกฎหมายของรัฐบาลมีหลายฉบับ และอาจมีเพิ่มเข้ามาอีก สมควรหรือไม่จะเพิ่มวันประชุม

ประธานวุฒิสภา : กำลังจะเจรจาอยู่เดี๋ยวจะเพิ่มวันประชุม
พ.ต. คง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี : เรื่องนโยบายยังไม่เสร็จวัน เพราะฉะนั้นอยากจะใคร่ขอความกรุณาการประชุมในระหว่างนี้สัก ๓ วันหน่อย ค่ะ เรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องถกเถียงกันมากมาย ต้องใช้ความคิดเพื่อความขาดสะอึกคือรัฐธรรมนูญใหม่ แต่ปัญหาเรื่องเด็กตั้งซึ่งกระผมใคร่จะขอเสนอต่อจากถาวรรับรองนโยบายนี้ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าถ้าท่านสมาชิกวุฒิสภาท่านใดเข้มแข็งแรงดี เพราะฉะนั้นอยากจะขอความกรุณาขอพรุ่งนี้หรือมะรืนนี้ค่อยให้จบ เพราะเราจับเด็กตั้ง กระผมอยากจะขอเสนอขอความเห็นในวิธี การเพื่อความขาดสะอึกของรัฐบาลด้วย เพราะฉะนั้นถ้าสมาชิกวุฒิสภากรุณาพรุ่งนี้เอาเสียอีกวัน ถ้าไม่จบมะรืนนี้เอาอีกที ถ้าผมจะขอต่อค่อนมากไปก็เห็นว่าในตอนต้นจะตมาเร็ว จะไม่ค่อยดี เพราะฉะนั้นพักเสียหน่อย พรุ่งนี้ว่ากันอีกที จะกรุณาได้จะขอบคุณมากที่สุด

ประธานวุฒิสภา : เวลา ๓ โมง

พ.ต. คง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี : ขอประทาน บ่าย ๒ โมง เห็นจะดีหรือนอกจากท่านสมาชิกจะต้องการตอนเช้า กระผมไม่ขัดข้อง

พระยาปรีดามฤค : ขอเป็นบ่าย ๒ โมง ตอนเช้าก็ขอขอความเห็น

ประธานวุฒิสภา : เห็นจะเลิกประชุมวันนี้ได้แล้ว เดือนไปประชุมพรุ่งนี้ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา เลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๐๕ น.

LIRT

กรมวิชาการตรวจรายงานการประชุมวุฒิสภา

พระยามาธาธิบดี	ประเสริฐ บัณฑิตคณะ	ผู้ตรวจงาน
ภครตราชา	ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ	„
น.อ. พรประชา กมตาพันธ์ ร.น.	สุรินทร์ ถิพถาวร	„
พระยาธมมัทวิบูลย์	สุชนธ์ จิตกรถัก	„
พระพิทยเบญญา	ฮารัตน์ สุ่มญ	„
อรรถกรมนนุต์	พิพัฒน์ เฮอร์วิท	„
พระมหินัยประदान	จารย์ บิขัมปุระ	„
	ประกศรี จินตมัย	„
	โชค คุปะวาทิน	„
	อุดม พลอยสังวาศย์	„
	เต็ก จารุณี	„

เจริญ บัณฑโร
 เลขานุการวุฒิสภา

ศรีธรรมาธิเบศ
 ประธานวุฒิสภา

